

ชื่อวิทยานิพนธ์ การใช้สารสนเทศเพื่อการบริหารของผู้บริหารมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี
ผู้วิจัย นายสะอาด เข้มลีดา **ปริญญา** ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (สารสนเทศศาสตร์)
อาจารย์ที่ปรึกษา (1) รองศาสตราจารย์ ดร. ทศนา หาญพล (2) ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. อมรรัตน์
กัญญาณันตพงษ์ **ปีการศึกษา** 2547

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) ศึกษาสภาพการใช้สารสนเทศเพื่อการบริหารของผู้บริหารมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี (2) ศึกษาความต้องการใช้สารสนเทศเพื่อการบริหารของผู้บริหารสถาบันราชภัฏเพชรบุรี และ (3) เปรียบเทียบสภาพการใช้และความต้องการใช้สารสนเทศเพื่อการบริหารของผู้บริหารมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาคือ ผู้บริหารมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี จำนวน 131 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที และการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว

ผลการวิจัยพบว่า (1) ผู้บริหารมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรีที่มีเพศ อายุ วุฒิการศึกษาสูงสุด ตำแหน่งทางวิชาการ ตำแหน่งทางการบริหารต่างกันมีสภาพการใช้สารสนเทศเพื่อการบริหารไม่แตกต่างกัน ส่วนผู้บริหารที่มีระยะเวลาในการดำรงตำแหน่งทางการบริหารต่างกันมีสภาพการใช้สารสนเทศแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < .01$) (2) ผู้บริหารมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรีที่มีเพศ อายุ วุฒิการศึกษาสูงสุด และตำแหน่งทางวิชาการต่างกันมีความต้องการใช้สารสนเทศเพื่อการบริหารไม่แตกต่างกัน ส่วนผู้บริหารที่มีตำแหน่งทางการบริหาร และระยะเวลาในการดำรงตำแหน่งทางการบริหารต่างกันมีความต้องการใช้สารสนเทศแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < .05$) (3) โดยรวมผู้บริหารมีสภาพการใช้สารสนเทศเพื่อการบริหารและความต้องการใช้สารสนเทศเพื่อการบริหารแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < .01$) โดยผู้บริหารมีสภาพการใช้สารสนเทศเพื่อการบริหารในระดับปานกลาง แต่มีความต้องการใช้สารสนเทศอยู่ในระดับมาก

คำสำคัญ สภาพการใช้สารสนเทศเพื่อการบริหาร ความต้องการใช้สารสนเทศเพื่อการบริหาร

Thesis title: Administrative Information Use by Phetchaburi Rajabhat University Administrators

Researcher : Mr. Saard Khemsida ; **Degree :** Master of Arts (Information Science)

Thesis Advisors : (1) Dr. Tassana Hanpol, Associate Professor ; (2) Dr. Amornrat

Pinyoanantapong, Assistant Professor ; **Academic year :** 2004

ABSTRACT

The objectives of this research were (1) to study administrative information used by Phetchaburi Rajabhat University administrators, (2) to study the need of administrative information by Phetchaburi Rajabhat University administrators, and (3) to compare administrative information used and needed by Phetchaburi Rajabhat University administrators.

All one-hundred and thirty-one Phetchaburi Rajabhat University administrators completed self-administered questionnaires. Statistics used for data analysis were percentage, mean, standard deviation, t-test and one-way analysis of variance (ANOVA).

Research findings were: 1) No significant differences in administrative information use existed among Phetchaburi Rajabhat University administrators based on gender, age, levels of education, academic positions, and administrative positions. However, administrators with a greater or lesser duration of administrative office were found to use information significantly differently ($p < .01$). 2) No significant differences in administrative information need existed among the administrators based upon gender, age, levels of education, and academic positions. However, administrators with varying years of administrative office and administrative positions were found to report significantly different information need ($p < .05$). (3) Results also revealed information used and needed by administrators were significantly different ($p < .01$). They were found to use information at a moderate level while expressing a high level of information need.

Keywords : Administrative Information Use, Administrative Information Need

กิตติกรรมประกาศ

การทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยดี โดยผู้วิจัยได้รับความกรุณาอย่างดียิ่ง จากรองศาสตราจารย์ ดร. ทศนา หาญพล และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. อมรรัตน์ ภิญโญนันตพงศ์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ผู้ช่วยศาสตราจารย์ศรชัย เย็นเปรม ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุวรรณา ชูติมันต์ และผู้ช่วยศาสตราจารย์วันทนา กลิ่นงาม มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี ที่กรุณาให้คำแนะนำและติดตามการทำวิทยานิพนธ์ครั้งนี้อย่างใกล้ชิดตลอดมา นับตั้งแต่เริ่มต้นจนกระทั่งสำเร็จเรียบร้อยสมบูรณ์ ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในความกรุณาของท่านเป็นอย่างยิ่ง

ขอขอบพระคุณอธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี และผู้บริหารทุกระดับที่กรุณาให้คำแนะนำและเสียสละเวลาและให้ความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล ขอขอบคุณคุณคุณณา เข้มลีดา สำนักวิจัยและบริการวิชาการ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี ที่ได้กรุณาให้ความอนุเคราะห์บันทึกข้อมูลลงในโปรแกรมสำเร็จรูป SPSS for Windows

นอกจากนี้ ผู้วิจัยขอขอบพระคุณคณาจารย์สาขาวิชาศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช เพื่อนักศึกษา และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ทุกท่านที่กรุณาได้สนับสนุน ช่วยเหลือ และให้กำลังใจตลอดมา

นายสะอาด เข้มลีดา

ตุลาคม 2547

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญตาราง.....	ฅ
สารบัญภาพ.....	ฎ
บทที่ 1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	4
กรอบแนวคิดการวิจัย.....	4
สมมติฐานการวิจัย.....	7
ขอบเขตการวิจัย.....	7
คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย.....	8
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	8
บทที่ 2 วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง.....	10
ความหมาย ความสำคัญ และคุณค่าของสารสนเทศ.....	10
บทบาทของสารสนเทศที่ใช้ในการตัดสินใจ.....	16
การใช้สารสนเทศ ความต้องการสารสนเทศ และปัญหาการใช้สารสนเทศ.....	17
ความสัมพันธ์ระหว่างผู้บริหารกับสารสนเทศ.....	28
การบริหารสถาบันการศึกษา.....	30
การบริหารสถาบันราชภัฏเพชรบุรี.....	33
การใช้สารสนเทศในมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี.....	35
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	37
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	44
ประชากร.....	44
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	45
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	46
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	47

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	48
ตอนที่ 1 สถานภาพส่วนบุคคลของผู้บริหารมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรีของ ผู้บริหารมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี.....	48
ตอนที่ 2 สภาพการใช้สารสนเทศเพื่อการบริหารของผู้บริหารมหาวิทยาลัย ราชภัฏเพชรบุรี.....	51
ตอนที่ 3 ความต้องการใช้สารสนเทศเพื่อการบริหารของผู้บริหารมหาวิทยาลัย ราชภัฏเพชรบุรี.....	59
ตอนที่ 4 เปรียบเทียบสภาพการใช้และความต้องการใช้สารสนเทศเพื่อการ บริหารของผู้บริหารมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี.....	68
ตอนที่ 5 ข้อเสนอแนะสภาพการใช้และความต้องการใช้สารสนเทศเพื่อการ บริหาร.....	79
บทที่ 5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	82
สรุปผลการวิจัย.....	82
อภิปรายผล.....	91
ข้อเสนอแนะ.....	97
บรรณานุกรม.....	99
ภาคผนวก.....	107
ก. รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาเครื่องมือวิจัย.....	108
ข. แบบสอบถามเพื่อการวิจัย.....	110
ประวัติผู้วิจัย.....	123

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 4.1	สภาพส่วนบุคคลของผู้บริหารมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี..... 49
ตารางที่ 4.2	เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของสภาพการใช้สารสนเทศเพื่อการบริหารของผู้บริหารมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี จำแนกตามเพศ..... 51
ตารางที่ 4.3	ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนสภาพการใช้สารสนเทศเพื่อการบริหารของผู้บริหารมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี จำแนกตามอายุ..... 52
ตารางที่ 4.4	ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนสภาพการใช้สารสนเทศเพื่อการบริหารของผู้บริหารมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี จำแนกตามวุฒิการศึกษาสูงสุด..... 53
ตารางที่ 4.5	ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนสภาพการใช้สารสนเทศเพื่อการบริหารของผู้บริหารมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี จำแนกตามตำแหน่งทางวิชาการ..... 54
ตารางที่ 4.6	ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนสภาพการใช้สารสนเทศเพื่อการบริหารของผู้บริหารมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี จำแนกตามตำแหน่งทางการบริหาร..... 55
ตารางที่ 4.7	ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนสภาพการใช้สารสนเทศเพื่อการบริหารของผู้บริหารมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี จำแนกตามระยะเวลาในการดำรงตำแหน่งทางการบริหาร..... 56
ตารางที่ 4.8	ผลการเปรียบเทียบสภาพการใช้สารสนเทศเพื่อการบริหารของผู้บริหารมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี จำแนกตามระยะเวลาในการดำรงตำแหน่งทางการบริหาร (เป็นรายคู่) 57
ตารางที่ 4.9	เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความต้องการใช้สารสนเทศเพื่อการบริหารของผู้บริหารมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี จำแนกตามเพศ..... 59
ตารางที่ 4.10	ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนความต้องการใช้สารสนเทศเพื่อการบริหารของผู้บริหารมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี จำแนกตามอายุ..... 60
ตารางที่ 4.11	ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนความต้องการใช้สารสนเทศเพื่อการบริหารของผู้บริหารมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี จำแนกตามวุฒิการศึกษาสูงสุด..... 61
ตารางที่ 4.12	ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนความต้องการใช้สารสนเทศเพื่อการบริหารของผู้บริหารมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี จำแนกตามตำแหน่งทางวิชาการ..... 62

สารบัญตาราง (ต่อ)

	หน้า
ตารางที่ 4.13 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนความต้องการใช้สารสนเทศเพื่อการบริหาร ของผู้บริหารมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี จำแนกตามตำแหน่งทางการ บริหาร.....	63
ตารางที่ 4.14 ผลการเปรียบเทียบความต้องการใช้สารสนเทศเพื่อการบริหารของผู้บริหาร มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี จำแนกตามตำแหน่งทางการบริหาร (เป็นรายคู่)	64
ตารางที่ 4.15 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนความต้องการใช้สารสนเทศเพื่อการบริหาร ของผู้บริหารมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี จำแนกตามระยะเวลาในการดำรง ตำแหน่งทางการบริหาร.....	65
ตารางที่ 4.16 ผลการเปรียบเทียบความต้องการใช้สารสนเทศเพื่อการบริหารของผู้บริหาร มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี จำแนกตามระยะเวลาในการดำรงตำแหน่งทาง การบริหาร (เป็นรายคู่)	66
ตารางที่ 4.17 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของสภาพการใช้และความ ต้องการใช้สารสนเทศเพื่อการบริหารของผู้บริหารมหาวิทยาลัยราชภัฏ เพชรบุรี โดยรวม และจำแนกรายด้าน.....	68
ตารางที่ 4.18 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของสภาพการใช้และความ ต้องการใช้สารสนเทศเพื่อการบริหารของผู้บริหารมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี ด้านการบริหารงานทั่วไป.....	69
ตารางที่ 4.19 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของสภาพการใช้และความ ต้องการใช้สารสนเทศเพื่อการบริหารของผู้บริหารมหาวิทยาลัยราชภัฏ เพชรบุรี ด้านการบริหารงานวิชาการ.....	75
ตารางที่ 5.1 ความแตกต่างสภาพการใช้สารสนเทศและความต้องการใช้สารสนเทศเพื่อ การบริหารงานทั่วไปของผู้บริหารมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี.....	90
ตารางที่ 5.2 ความแตกต่างสภาพการใช้สารสนเทศและความต้องการใช้สารสนเทศเพื่อ การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี.....	91

สารบัญภาพ

		หน้า
ภาพที่ 2.1	รูปแบบของระดับสารสนเทศในองค์กร.....	19
ภาพที่ 2.2	ความสัมพันธ์ระหว่างระดับการตัดสินใจและความต้องการสารสนเทศ.....	20
ภาพที่ 2.4	โครงสร้างการบริหารมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี.....	34

บทที่ 1

บทนำ

1. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ปัจจุบันเทคโนโลยีสารสนเทศ (Information Technology) หรือที่นิยมเรียกว่า IT เข้ามามีบทบาทสำคัญต่อการดำรงชีวิตของมนุษย์ โดยเฉพาะการบริหารองค์กรที่เปลี่ยนแปลงไปจากการดำเนินงานในรูปแบบที่เคยปฏิบัติเข้าสู่ยุคสารสนเทศ (information age) ที่การดำเนินการกิจด้านการบริหารมีความรวดเร็วและซับซ้อน ตลอดจนมีการแข่งขันหลากหลายรูปแบบ การตัดสินใจทางการบริหารจึงต้องรวดเร็วและถูกต้อง ซึ่งต้องอาศัยสารสนเทศที่มีคุณภาพ หลายครั้งที่ต้องคัดสรรประสพผลสำเร็จหรือล้มเหลวขึ้นอยู่กับความสามารถในการจัดการและการใช้ข้อมูล ดังนั้นผู้บริหารสมควรต้องมีความรู้ ความเข้าใจ และทักษะการใช้งานสารสนเทศในระดับที่มีวิสัยทัศน์ต่อการเปลี่ยนแปลงและสามารถนำมาประยุกต์เข้ากับงานอย่างมีประสิทธิภาพ

การบริหารสถาบันการศึกษา เป็นภารกิจที่ต้องดำเนินการให้สอดคล้องกับสภาพเศรษฐกิจและสังคมซึ่งมีความเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา ผู้บริหารสถาบันการศึกษามีความจำเป็นต้องใช้ข้อมูลและสารสนเทศที่ถูกต้องและรวดเร็ว เพื่อช่วยในการตัดสินใจ ตลอดจนต้องพัฒนาองค์ความรู้ทางด้านเทคโนโลยีและสารสนเทศ เพื่อกำหนดนโยบายและการวางแผนรองรับสภาพเศรษฐกิจและสังคมที่เปลี่ยนแปลงไปได้อย่างทันที่ นอกจากนั้นการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการบริหารสถาบันการศึกษาจะช่วยสนับสนุนการทำงานให้มีประสิทธิภาพรวดเร็ว (सानิตย์ ภายผาด; ไชยา ภาวบุตร และสุรศิลป์ มูลสิน 2542 : 129) ผู้นำหรือผู้บริหารเป็นผู้ที่มีบทบาทสำคัญในการบริหารสถาบันการศึกษา มีหน้าที่ในการกำหนดนโยบาย การควบคุมดูแล และสั่งการ ดังนั้นผู้บริหารจะต้องเป็นผู้ที่มีความรู้ความเข้าใจในหลักการบริหาร เป็นนักวางแผนที่ดี ตัดสินใจได้อย่างชาญฉลาด และสามารถแสดงบทบาทหน้าที่ของตนได้อย่างเหมาะสม มีประสิทธิภาพ ซึ่งอาจกล่าวได้ว่าบทบาทหน้าที่ของผู้บริหารมี 2 ลักษณะ คือ บทบาทหน้าที่การบริหารงานภายในสถาบัน และบทบาทหน้าที่การบริหารงานภายนอกสถาบัน ซึ่งผู้บริหารมีหน้าที่และความรับผิดชอบในการดำเนินงานของสถาบันให้บรรลุวัตถุประสงค์ จากการเปลี่ยนแปลงทาง

เทคโนโลยีและนวัตกรรมที่พัฒนาขึ้นตามลำดับส่งผลให้ผู้บริหารต้องมีความรู้ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อนำเทคโนโลยีและนวัตกรรมเหล่านั้นมาใช้เป็นเครื่องมือในการรวบรวมข้อมูล และสารสนเทศเพื่อใช้ในการปฏิบัติงานในองค์กร ทำให้สามารถวางแผน ติดตามและประเมินผลอย่างเป็นระบบและรวดเร็วทำให้องค์กรเปลี่ยนแปลงไป ทั้งในด้านบริหารงาน และการบริหารบุคคล เป็นต้น

ลักษณะงานบริหาร ประกอบด้วย การวางแผน (planning) การกำหนดนโยบาย (policy) การจัดองค์กรและทรัพยากรเพื่อให้สามารถดำเนินงานไปตามแผนและวัตถุประสงค์ (organizing) การสั่งการและประสานงานให้ปฏิบัติตามแผนงานที่กำหนดไว้ (directing) การตัดสินใจ (deciding) การควบคุมกำกับผลการปฏิบัติงาน (controlling) ดังนั้นบทบาทของผู้บริหาร จึงประกอบด้วย บทบาทในสามด้าน (สุชาติ ธีระนันท์ 2542 : 45 – 46) ด้านแรกคือ บทบาทของการประสานงานหรือติดต่อระหว่างบุคคลในฐานะหัวหน้างาน ผู้นำ และผู้ประสานงาน ด้านที่สอง คือ บทบาทของการจัดการด้านข้อมูลข่าวสารหรือสารสนเทศ ซึ่งผู้บริหารต้องทราบข้อมูลข่าวสารภายในหน่วยงานและข้อมูลภายนอกที่เกี่ยวข้องเป็นอย่างดี รวมทั้งต้องดำเนินการให้บุคคลอื่นในหน่วยงานทราบข้อมูลข่าวสารที่จำเป็นต่อการทำงานและการบริหาร และมีการสื่อสารข้อมูลและสารสนเทศที่ดีด้วย และด้านที่สาม ได้แก่ บทบาทด้านการตัดสินใจ ไม่ว่าจะเป็นส่วนที่เกี่ยวกับการกำหนดเป้าหมาย นโยบาย การจัดสรรทรัพยากร งานบุคคล การดำเนินงาน การติดตามผลและการแก้ไขปัญหาที่ตาม ผู้บริหารที่มีภาระหน้าที่และความรับผิดชอบกว้างขวางมากขึ้น จะต้องใช้การตัดสินใจอย่างมีเหตุผล (rational decision making) ข้อมูลและสารสนเทศจึงเป็นสิ่งจำเป็นและสำคัญในการช่วยการบริหารงานของผู้บริหารให้ไปอย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น อย่างไรก็ตาม ลักษณะการใช้และลักษณะสารสนเทศสำหรับผู้บริหารแต่ละคนย่อมมีความแตกต่างกันขึ้นอยู่กับระดับการบริหารและขอบข่ายความรับผิดชอบของผู้บริหารนั้น

จากเหตุผลสำคัญที่ต้องมีการบริหารและการใช้สารสนเทศดังกล่าว จะเห็นว่าสิ่งสำคัญยิ่งประการหนึ่ง คือ การที่ผู้บริหารรับรู้และเข้าใจในความสำคัญของสารสนเทศว่าเป็นปัจจัยสำคัญที่ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงต่อการปฏิบัติงานในองค์กร ทำให้เกิดการใช้สารสนเทศอย่างเหมาะสม มีประสิทธิภาพ และคงไว้ซึ่งประโยชน์สูงสุดขององค์กร ดังนั้นการบริหารงานในปัจจุบันและอนาคต ผู้บริหารจำเป็นต้องอาศัยกระบวนการบริหารที่เป็นระบบ เพื่อให้สามารถใช้ทรัพยากรที่มีอยู่จำกัดอย่างเหมาะสม และมีประสิทธิภาพสูงสุดนั้น ผู้บริหารต้องรับรู้วิธีการนำข้อมูล สารสนเทศ และเทคโนโลยีสมัยใหม่ รวมทั้งการสื่อสารโดยอินเทอร์เน็ตและการนำระบบคอมพิวเตอร์เข้ามาใช้ในกระบวนการบริหารด้วย เพื่อให้การบริหารงานดำเนินการไปอย่างมีประสิทธิภาพและทันต่อสภาวการณ์ของโลกในปัจจุบันนั่นเอง

ปัจจุบันมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี แบ่งส่วนราชการออกเป็นหน่วยงานที่ทำหน้าที่จัดการเรียนการสอนเป็น 6 คณะ เปิดสอนใน 41 โปรแกรมวิชา และ 6 หน่วยงานสนับสนุนที่จัดตั้งขึ้นตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการ นอกจากนี้ยังมีหน่วยงานที่จัดตั้งขึ้นเป็นการภายในเพื่อสนองภารกิจของสถาบันอีก 9 หน่วยงาน โดยมีภารกิจหลักในการให้การศึกษาวิชาการและวิชาชีพชั้นสูง ทำวิจัย ให้บริการทางวิชาการแก่สังคม ปรับปรุง ถ่ายทอดและพัฒนาเทคโนโลยี ทะนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม และผลิตครูและส่งเสริมวิทยฐานะครู (สำนักวางแผนและพัฒนา สถาบันราชภัฏเพชรบุรี 2546 : 6)

จากภาระหน้าที่และลักษณะโครงสร้างของมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรีดังกล่าวแล้ว นั้น จะเห็นว่าการดำเนินงานบริหารสถาบันการศึกษามีความจำเป็นต้องอาศัยข้อมูลและสารสนเทศอย่างกว้างขวาง เพราะภารกิจของสถาบันการศึกษามีมากและซับซ้อน จึงจำเป็นอย่างยิ่งที่สถาบันการศึกษาต้องจัดเตรียมข้อมูลและสารสนเทศไว้อย่างเพียงพอ เป็นระบบ มีความเชื่อถือได้ และทันต่อความต้องการ เพื่อใช้ตัดสินใจทั้งในระดับคณะ/สำนัก/ศูนย์และมหาวิทยาลัย

จากเหตุผลดังกล่าวมาข้างต้นผู้วิจัยในฐานะผู้ปฏิบัติงานด้านการวางแผนและพัฒนา ซึ่งมีหน้าที่โดยตรงในด้านการจัดเตรียมข้อมูลและสารสนเทศของมหาวิทยาลัย เพื่อสนองความต้องการของผู้บริหารระดับต่าง ๆ ในการประกอบการตัดสินใจ การวางแผน การบริหารงานบุคคล การบริหารงบประมาณและการเงิน ตลอดจนการบริหารงานวิชาการและใช้ในการปฏิบัติงานในหน้าที่ จึงมีความสนใจอย่างยิ่งที่ศึกษาเกี่ยวกับการใช้สารสนเทศเพื่อการบริหารของมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี เพื่อทราบถึงสภาพการใช้และความต้องการใช้สารสนเทศว่าเป็นอย่างไร ทั้งนี้เพื่อให้การจัดเตรียมสารสนเทศสามารถสนองความต้องการในการตัดสินใจได้อย่างมีประสิทธิภาพ อันจะส่งผลให้การดำเนินงานของมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรีเป็นไปตามจุดมุ่งหมายและนโยบายโดยส่วนรวม โดยเฉพาะอย่างยิ่งในช่วงที่มีการปรับเปลี่ยนสถานภาพจากสถาบันราชภัฏเป็นมหาวิทยาลัยที่มีฐานะเป็นนิติบุคคล ดังนั้นมหาวิทยาลัยจึงควรที่จะมีข้อมูลและสารสนเทศที่สามารถใช้ประกอบการตัดสินใจในการพัฒนามหาวิทยาลัยในทิศทางที่ถูกต้องและเกิดประโยชน์สูงสุดต่อไป

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ดังนี้

- 2.1 เพื่อศึกษาสภาพการใช้สารสนเทศเพื่อการบริหารของผู้บริหารมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี
- 2.2 เพื่อศึกษาความต้องการใช้สารสนเทศเพื่อการบริหารของผู้บริหารมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี
- 2.3 เพื่อเปรียบเทียบสภาพการใช้สารสนเทศและความต้องการใช้สารสนเทศเพื่อการบริหารของผู้บริหารมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี

3. กรอบแนวคิดการวิจัย

กระแสโลกาภิวัตน์ได้มีการเปลี่ยนแปลงเทคโนโลยีสารสนเทศ ซึ่งเป็นการนำเทคโนโลยีด้านคอมพิวเตอร์และการสื่อสารเข้ามาช่วยในการติดต่อและส่งผ่านข้อมูลให้เป็นอย่างมีประสิทธิภาพ รวดเร็วและมีประสิทธิภาพมากขึ้น จึงทำให้สามารถรับรู้ข้อมูลข่าวสารหรือสารสนเทศได้ทันเวลา ทันเหตุการณ์ และสารสนเทศได้ทวีความสำคัญมากขึ้นจนกลายเป็นทรัพยากรยุทธศาสตร์ที่สำคัญสำหรับองค์กรต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นองค์กรภาครัฐหรือเอกชนที่นำมาใช้ในการบริหาร

การบริหารงานในปัจจุบัน ผู้บริหารจำเป็นต้องอาศัยกระบวนการบริหารที่เป็นระบบเพื่อใช้ทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัดอย่างเหมาะสม เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด ในกระบวนการทางการบริหารพื้นฐาน ซึ่งมีองค์ประกอบ 4 ประการ คือ คน เงิน วัสดุอุปกรณ์ และการจัดการที่เรียกว่า 4 M'S นั้น ในโลกปัจจุบัน การสื่อสาร ข่าวสารและสารสนเทศได้เข้ามาเกี่ยวข้องกับ ดังนั้นผู้บริหารจึงจำเป็นต้องรู้จักการนำข้อมูลและสารสนเทศ ตลอดจนเทคโนโลยีสมัยใหม่เข้ามาเป็นทรัพยากรในกระบวนการบริหารด้วย สารสนเทศนอกจากจะเป็นเครื่องมือในการบริหารงานของผู้บริหารแล้ว ยังทำให้ผู้บริหารในปัจจุบันต้องปรับปรุงตัวเองมากขึ้น เพราะสารสนเทศทำให้เกิดการเปรียบเทียบมาตรฐานการบริหารได้ง่ายกว่าในอดีต หากผู้บริหารขาดการพัฒนาที่ถูกต้องและถูกทางย่อมกลายเป็นผู้บริหารที่ล้าหลัง โดยเฉพาะในมหาวิทยาลัยที่จะเกิดปรับเปลี่ยนสถานภาพใหม่ดังเช่นมหาวิทยาลัยราชภัฏ ดังนั้นจึงจำเป็นอย่างยิ่งที่ผู้บริหารจะต้องนำสารสนเทศมาใช้ในการกระบวนการบริหาร นอกจากนั้นผู้บริหารยังต้องรู้จักบริหารสารสนเทศ (information management) ในแต่ละวันข้อมูลและสารสนเทศต่าง ๆ มีเป็นจำนวนมาก ถ้าผู้บริหารเข้าใจในเรื่องนี้ก็จะสามารถจัดหมวดหมู่สารสนเทศเพื่อให้สามารถนำมาใช้งานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ความต้องการสารสนเทศของผู้บริหารมี 2 ประเภท คือ ความต้องการสารสนเทศเพื่อแก้ปัญหาและช่วยในการตัดสินใจ (problem-solving and decision making information) และความต้องการข่าวสารทันสมัยในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง (current awareness need)

ความต้องการสารสนเทศของผู้บริหารเพื่อนำไปใช้แก้ปัญหาและช่วยในการตัดสินใจ แบ่งได้ 3 ระดับ

1. ความต้องการข้อเท็จจริง
2. ความต้องการเอกสารในหัวข้อใดหัวข้อหนึ่ง
3. ความต้องการค้นหัวข้อใดหัวข้อหนึ่ง อย่างกว้างขวางในช่วงระยะเวลาใดระยะหนึ่ง

ปัจจุบันมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรีให้ความสำคัญกับการใช้สารสนเทศเพื่อการบริหารมาก ดังจะเห็นได้จากมีการวางระบบบริหารจัดการข้อมูลมาตั้งแต่ปี 2542 และต่อเนื่องมาจนถึงปัจจุบัน มีแนวคิดและหน่วยงานรับผิดชอบดำเนินการพัฒนาและสนับสนุนให้มีระบบข้อมูลสารสนเทศเพื่อการบริหาร การวางแผน การตรวจติดตาม การรายงานผลการดำเนินงาน โดยพัฒนาประสิทธิภาพการวางระบบข้อมูลเพื่อการสื่อสารข้อมูลอย่างต่อเนื่องให้เป็นระบบครบวงจรทั้งในระยะสั้นและระยะยาว ซึ่งในการจัดระบบและการบริหารข้อมูลสารสนเทศของมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรีนั้น ได้ดำเนินการตามแนวคิดและหลักการที่ว่าข้อมูลสถิติและสารสนเทศมีความสำคัญต่อการกำหนดนโยบาย การวางแผน และการบริหารงานประจำวัน โดยลักษณะและระดับของข้อมูลสารสนเทศจะมีความแตกต่างกันตามความต้องการของผู้ใช้ข้อมูล เพื่อให้เกิดความเหมาะสม และสามารถสนองตอบการใช้งานของผู้บริหารแต่ละระดับได้อย่างมีประสิทธิภาพ อย่างไรก็ตามสภาพความเป็นจริงข้อมูลหรือสารสนเทศในแต่ละระดับต่างก็มีความสัมพันธ์ต่อกัน หน่วยงานต่าง ๆ ภายในมหาวิทยาลัยจึงมีหน้าที่ความรับผิดชอบในการจัดวางระบบข้อมูลสารสนเทศและบริหารสารสนเทศให้มีความเหมาะสมกับระดับและสภาพของข้อมูล ทั้งนี้เพื่อประโยชน์ในการนำมาใช้ในการบริหารงานและตัดสินใจของผู้บริหารได้ตามความต้องการ

การบริหารการศึกษาเป็นกิจกรรมที่บุคคลหลายคนร่วมมือกันดำเนินการเพื่อพัฒนาสมาชิกของสังคมในทุก ๆ ด้าน นับตั้งแต่บุคลิกภาพ ความรู้ความสามารถ พฤติกรรมและคุณธรรม เพื่อให้มีค่านิยมตรงกันกับความต้องการของสังคม และอาศัยทรัพยากร ตลอดจนเทคนิคต่าง ๆ อย่างเหมาะสม เพื่อให้บุคคลพัฒนาไปตรงตามเป้าหมายของสังคมที่ตนดำรงอยู่ (นพพงษ์ บุญจิตราดุลย์ 2534 : 4) การบริหารการศึกษาเป็นการนำเอาทฤษฎีการบริหารทั่วไปมาประยุกต์ใช้ร่วมกับหลักและวิธีการศึกษา การบริหารการศึกษาจึงแตกต่างจากการบริหารแขนงอื่นตรงที่มีจุดมุ่ง

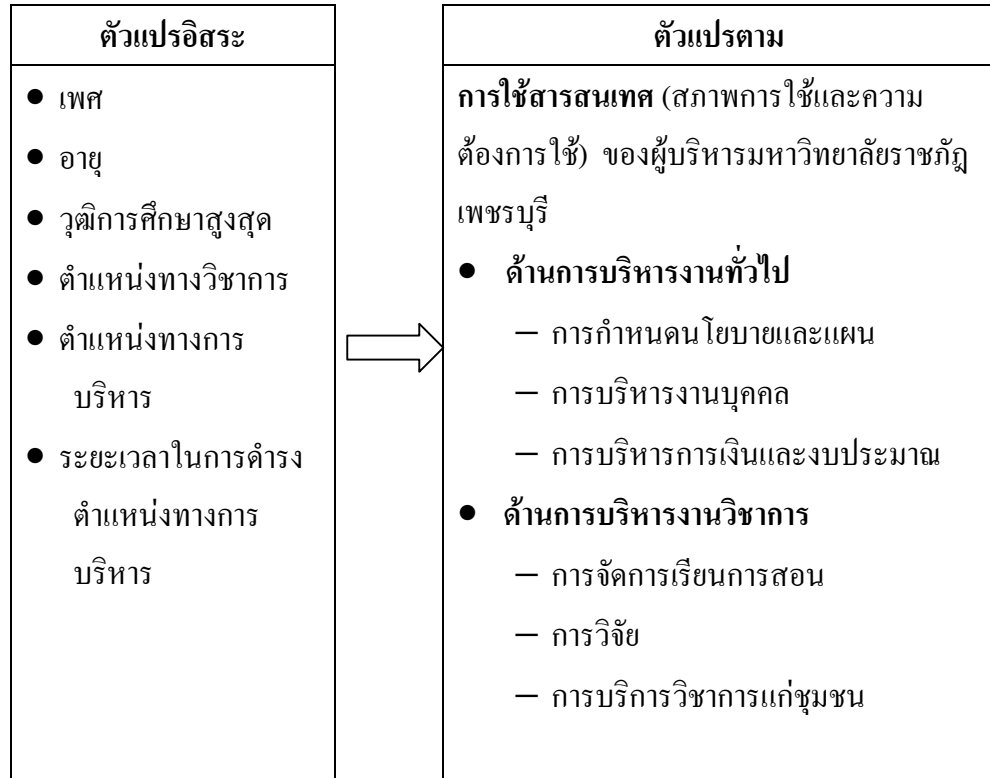
หมายเหตุในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์เป็นสำคัญ (วิจิตร ศรีสะอ้าน 2523 : 45-46) แนวคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับกระบวนการการบริหารงานนั้น ได้มีผู้ให้ความคิดไว้หลายท่าน ซึ่งมีความแตกต่างกันในด้านองค์ประกอบเท่านั้น การบริหารการศึกษาในการวิจัยครั้งนี้แบ่งออกเป็น 2 ด้าน ได้แก่

1. **การบริหารงานทั่วไป** หมายถึง การบริหารกิจกรรมที่เกี่ยวกับการกำหนดเป้าหมายขององค์กร การวางแผนและการตัดสินใจ การบริหารงานบุคคล และการบริหารงานงบประมาณและการเงิน ซึ่งกิจกรรมดังกล่าวเป็นส่วนสนับสนุนส่งเสริมให้การบริหารงานวิชาการประสบความสำเร็จอย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ปัจจัยที่สนับสนุนความสำเร็จในการบริหารงานดังกล่าว คือ มีสารสนเทศที่มีความถูกต้องเชื่อถือได้ สามารถตรวจสอบได้ มีความสมบูรณ์ ทันต่อการใช้งาน มีความกะทัดรัด และตรงตามความต้องการ

2. **การบริหารงานวิชาการ** หมายถึง การบริหารกิจกรรมทุกอย่างในสถานศึกษาที่เกี่ยวข้องกับการปรับปรุงพัฒนาการเรียนการสอนให้ได้ผลดี และมีประสิทธิภาพให้เกิดประโยชน์สูงสุดกับผู้เรียน (ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ 2535 : 16) ซึ่งสอดคล้องกับรุจิรี ภู่อาระ และจันทราณี สงวนนาม (2545 : 56) ให้ความหมายไว้ว่า การบริหารวิชาการ หมายถึง การบริหารกิจการทุกชนิดในสถานศึกษา ซึ่งเกี่ยวข้องกับการปรับปรุงพัฒนาการเรียนการสอนให้เกิดผลตามเป้าหมายของหลักสูตรอย่างมีประสิทธิภาพ งานบริหารวิชาการถือเป็นงานหลักของการบริหารการศึกษา ทั้งนี้งานวิชาการเกี่ยวข้องกับหลักสูตร และการจัดการเรียนการสอนเป็นสำคัญ นอกจากนี้ยังหมายความรวมถึงการบริหารการวิจัย การบริการวิชาการแก่ชุมชน ซึ่งเป็นภารกิจหลักของสถาบันอุดมศึกษา การบริหารงานวิชาการจะประสบความสำเร็จได้ ต้องอาศัยสารสนเทศที่ทันสมัย และมีระบบสารสนเทศเพื่อประมวลผลที่ดี

จากความสำคัญและความจำเป็นในการใช้สารสนเทศ และความต้องการสารสนเทศเพื่อการบริหารงานของผู้บริหารและองค์ประกอบเกี่ยวกับการบริหารการศึกษาดังกล่าว ผู้วิจัยจึงได้กำหนดกรอบแนวคิดการวิจัยไว้ดังนี้

กรอบแนวคิดการวิจัย

4. สมมติฐานการวิจัย

4.1 สถานภาพส่วนบุคคลของผู้บริหารมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรีต่างกัน มีสภาพการใช้สารสนเทศเพื่อการบริหารแตกต่างกัน

4.2 สถานภาพส่วนบุคคลของผู้บริหารมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรีต่างกัน มีความต้องการใช้สารสนเทศเพื่อการบริหารแตกต่างกัน

4.3 สภาพการใช้สารสนเทศและความต้องการใช้สารสนเทศเพื่อการบริหารของผู้บริหารมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรีมีความแตกต่างกัน

5. คำจำกัดความที่ใช้การวิจัย

5.1 การใช้สารสนเทศ หมายถึง สภาพการใช้และความต้องการใช้สารสนเทศ เพื่อการบริหารมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี โดยที่

5.1.1 *สภาพการใช้สารสนเทศ* หมายถึง สภาพโดยทั่วไปในการนำสารสนเทศ มาใช้ในการบริหารงานของผู้บริหารในด้านการบริหารงานทั่วไป ได้แก่ การกำหนดนโยบายและแผน การบริหารงานบุคคล และการบริหารการเงินและงบประมาณ และด้านการบริหารงานวิชาการ ได้แก่ การจัดการเรียนการสอน การวิจัย และการบริการวิชาการแก่ชุมชน

5.1.2 *ความต้องการใช้สารสนเทศ* หมายถึง ความต้องการในการใช้สารสนเทศ เพื่อการบริหารงานของผู้บริหารในด้านการบริหารงานทั่วไป และด้านการบริหารงานวิชาการ

5.2 การใช้สารสนเทศเพื่อการบริหาร ในการวิจัยครั้งนี้ หมายถึง การที่ผู้บริหาร มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรีได้ใช้ประโยชน์จากสารสนเทศภายในมหาวิทยาลัยจากการรวบรวม และวิเคราะห์โดยหน่วยงานภายในมหาวิทยาลัยและสารสนเทศที่รวบรวมและเผยแพร่โดยองค์กร ภายนอก เพื่อการบริหารงานของผู้บริหารมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี ในด้านการบริหารงานทั่วไป ได้แก่ การกำหนดนโยบายและแผน การบริหารงานบุคคล และการบริหารการเงินและงบประมาณ และด้านการบริหารงานวิชาการ ได้แก่ การจัดการเรียนการสอน การวิจัย และการบริการวิชาการ แก่ชุมชน

5.3 หน่วยงาน หมายถึง คณะ สำนัก ศูนย์ โปรแกรมวิชา ในสังกัดมหาวิทยาลัย ราชภัฏเพชรบุรี

5.4 ผู้บริหาร หมายถึง ผู้บริหารระดับนโยบาย ได้แก่ อธิการบดี รองอธิการบดี และผู้ช่วยอธิการบดี ผู้บริหารระดับจัดการ ได้แก่ คณบดี รองคณบดี ผู้ช่วยคณบดี ผู้อำนวยการ รองผู้อำนวยการสำนัก/ศูนย์ และผู้บริหารระดับปฏิบัติการ ได้แก่ เลขานุการคณะ ประธาน โปรแกรมวิชาในปีการศึกษา 2546 และหัวหน้างานระดับฝ่ายสังกัดสำนัก/ศูนย์

6. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

ผู้วิจัยคาดหวังว่าจะได้รับประโยชน์จากผลการวิจัยในครั้งนี้ ดังนี้

6.1 ทำให้ทราบสภาพการใช้สารสนเทศของผู้บริหารมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี เพื่อส่งเสริมให้มีการใช้สารสนเทศเพื่อการบริหารงานด้านต่าง ๆ

6.2 ทำให้ทราบความต้องการใช้สารสนเทศของผู้บริหารมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี เพื่อการบริหารงานในด้านต่าง ๆ และใช้เป็นแนวทางในการจัดเตรียมสารสนเทศที่เหมาะสมให้กับผู้บริหารแต่ละระดับ

6.3 ทำให้ทราบความแตกต่างระหว่างสภาพการใช้สารสนเทศและความต้องการสารสนเทศเพื่อการบริหารของผู้บริหารมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี ซึ่งผลการวิจัยที่ได้จะนำไปสู่การจัดเตรียมสารสนเทศเพื่อการบริหารสำหรับผู้บริหารได้ถูกต้อง ตรงตามความต้องการมากขึ้น

6.4 เป็นข้อมูลพื้นฐานที่สำคัญและเป็นแนวทางสำหรับการพัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อการบริหาร ให้มีความครบถ้วน ถูกต้อง และทันเวลา เพื่อให้ผู้บริหารสามารถนำไปใช้ตัดสินใจได้อย่างมีประสิทธิภาพ

บทที่ 2

วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิดทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการใช้สารสนเทศเพื่อการบริหาร โดยนำเสนอตามลำดับ ดังนี้

1. ความหมาย ความสำคัญ และคุณค่าของสารสนเทศ
2. บทบาทของสารสนเทศที่ใช้ในการตัดสินใจ
3. การใช้สารสนเทศ ความต้องการสารสนเทศ และปัญหาการใช้สารสนเทศ
4. ความสัมพันธ์ระหว่างผู้บริหารกับสารสนเทศ
5. การบริหารสถาบันการศึกษา
6. การบริหารมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี
7. การใช้สารสนเทศในมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี
8. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. ความหมาย ความสำคัญ และคุณค่าของสารสนเทศ

1.1 ความหมายของสารสนเทศ

สารสนเทศ เป็นคำที่มาจากคำภาษาอังกฤษว่า “information” ซึ่งในภาษาไทย นอกจากจะใช้คำว่า สารสนเทศ แล้วยังมีคำอื่น ๆ ที่ใช้เรียกกันในความหมายเดียวกันนี้ ได้แก่ ข้อสนเทศ ข้อมูล ข่าวสาร ความรู้ ข้อเท็จจริง นักวิชาการได้ให้ความหมายของสารสนเทศไว้ ต่าง ๆ กัน ดังนี้

1.1.1 ความรู้ เรื่องราว ข้อมูล ข่าวสาร ข้อเท็จจริง ความคิดที่ได้มีการบันทึกไว้ในสื่อหรือทรัพยากรสารสนเทศแบบต่าง ๆ ตามหลักวิชาการเพื่อเผยแพร่และเพื่อประโยชน์ในการพัฒนาด้านต่าง ๆ ทั้งในส่วนบุคคลและสังคม ซึ่งบุคคลสามารถรับรู้ได้ด้วยวิธีใดวิธีหนึ่ง เพื่อนำไปใช้ประโยชน์ตามต้องการ (แม้นมาส ชาวลิต 2540 :5; ทิพวรรณ หอมพูลและคณะ 2542 :130; วิชา สุภจารีรักษ์ 2544 :18–20; พวา พันธุ์เมฆา 2541 : 2; King & Palmour 1981:68–79)

1.1.2 ข้อมูลที่ผ่านการเปลี่ยนแปลงทำเพื่อผลของการเพิ่มความรู้ความเข้าใจของผู้ใช้ ลักษณะของสารสนเทศจะเป็นการรวบรวมข้อมูลหลาย ๆ อย่างที่เกี่ยวข้องกัน ผ่านการ

ประมวลผล โดยมีการบันทึกไว้ในรูปแบบต่าง ๆ กัน เช่น หนังสือ วารสาร หนังสือพิมพ์รายวัน โสตทัศนวัสดุ เทป คอมพิวเตอร์ ซึ่งสามารถถ่ายทอดในรูปแบบอื่น ๆ เช่น ถ่ายทอดเป็นคำพูด โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อถ่ายทอดให้ผู้รับสารสนเทศได้ทราบ (วิเศษศักดิ์ โคตรอาษา 2542 :1; Harrod 1987 : 381; Seidman 1991 : 64-70; Burch et al. อ้างถึงใน มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช 2533 : 42)

1.1.3 การประยุกต์ความหมายเป็นสัญลักษณ์ ประเมินค่า หรือการจัดเก็บข้อมูล ในคอมพิวเตอร์ (Wyalt 1990 : 25)

เมื่อพิจารณาจากความหมายข้างต้น พอสรุปได้ว่า สารสนเทศ หมายถึง ข้อมูลที่ผ่านการจัดกระทำหรือประมวลผลแล้วอยู่ในรูปที่นำไปใช้งานตามวัตถุประสงค์ได้ รวมถึงกระบวนการต่าง ๆ ที่ได้กระทำกับข้อมูลดิบทั้งหลาย ตั้งแต่การเก็บรวบรวม วิเคราะห์ ประมวลผล ตรวจสอบ แก้ไข ปรับปรุง เพื่อให้ได้มาซึ่งสารสนเทศที่มีคุณภาพแล้วนำมาจัดให้เป็นหมวดหมู่อย่างมีระเบียบแบบแผน มีขั้นตอน สามารถใช้งานได้ตามวัตถุประสงค์

1.2 ความสำคัญของสารสนเทศ

ปัจจุบัน อาจกล่าวได้ว่าเป็นยุคสารสนเทศ (information age) ทั้งนี้เพราะสารสนเทศได้เข้ามามีบทบาทสำคัญในชีวิตประจำวันของมนุษย์ ทั้งในด้านการเมือง เศรษฐกิจ สังคม และการศึกษา สารสนเทศเป็นปัจจัยที่สำคัญในการกำหนดแนวทางในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ อันเป็นการนำไปสู่ความเจริญก้าวหน้าในการพัฒนาประเทศทางด้านการเมือง สังคม การศึกษา ตลอดจนศิลปวัฒนธรรม สารสนเทศเปรียบเสมือนมรดกของสังคมที่มีการเสาะแสวงหาบันทึกไว้ และมีการถ่ายทอดไปยังบุคคล องค์กร ประเทศต่าง ๆ สารสนเทศที่ได้สะสมไว้ตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบันจะช่วยเป็นแนวทางในการแก้ปัญหาต่าง ๆ ในปัจจุบันและอนาคตของมนุษย์ได้เป็นอย่างดี นักวิชาการได้กล่าวถึง ความสำคัญของสารสนเทศในด้านต่าง ๆ กันดังนี้

1.2.1 ด้านการเรียนการสอน นิสิต นักศึกษา ต้องอาศัยสารสนเทศในการพัฒนาความรู้ สารสนเทศในการเรียนรู้ที่สำคัญและเก่าแก่ที่สุด ได้แก่ หนังสือในทุกสาขาวิชา นอกจากหนังสือแล้วก็มีวารสาร หนังสือพิมพ์ สารสนเทศประเภทนี้นิสิตสามารถนำติดตัวไปอ่าน ศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมได้โดยไม่จำกัดสถานที่ ใช้ขจัดความไม่รู้ และให้ความจริงใจ เป็นต้น นอกจากหนังสือ วารสาร หนังสือพิมพ์แล้วยังมีสื่อโสตทัศน และสื่ออิเล็กทรอนิกส์ ที่นิสิต นักศึกษาสามารถเลือกศึกษาได้ตามความสนใจ หากนิสิต นักศึกษาได้รับสารสนเทศที่มีคุณค่า การเรียนรู้จะเกิดขึ้นได้อย่างรวดเร็วและมีประสิทธิภาพสูง (คณาจารย์ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์ 2540 : 4; นันทา วิทวุฒิศักดิ์ 2540 : 3)

1.2.2 ด้านการศึกษาค้นคว้าและการวิจัย นิสิต นักศึกษา และผู้สนใจสามารถศึกษาค้นคว้างานวิจัยซึ่งเป็นความรู้ใหม่ที่มีผู้ดำเนินการศึกษาค้นคว้าในเรื่องต่าง ๆ ไว้มากมายทั้งภาษาไทยและภาษาต่างประเทศ สามารถนำมาใช้ประโยชน์ในการพัฒนาตนเอง ตลอดจนศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติม ถ้าสารสนเทศเหล่านั้นเป็นสารสนเทศที่มีคุณค่า ผลการศึกษาค้นคว้าวิจัยย่อมถูกต้อง สมบูรณ์ และมีความน่าเชื่อถือ (คณาจารย์ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์ 2540 : 4; สุเวช หนองคาย 2541 : 3)

1.2.3 ด้านการแก้ปัญหาและตัดสินใจ สารสนเทศช่วยในการแก้ปัญหาและตัดสินใจ การจัดให้มีสารสนเทศที่มีคุณภาพ ทำให้สารสนเทศมีความสัมพันธ์และนำมาประเมินค่าได้ สารสนเทศมี 2 ประเภทคือ สารสนเทศที่เป็นแบบแผน (formal) และสารสนเทศที่ไม่เป็นแบบแผน (informal) สารสนเทศอาจจะได้รับจากภายใน (internal) ในการบริหารงานผู้บริหารมีความจำเป็นที่จะต้องใช้สารสนเทศเพื่อการบริหารและการวางแผน ดังนั้นการที่จะได้สารสนเทศที่ถูกต้อง แขนกต่าง ๆ ได้แก่ แผนกจัดหา แผนกบริการ แผนกโสตทัศนวัสดุ ต้องทำรายงานสถิติ ซึ่งข้อมูลในแผนกต้องผ่านการวิเคราะห์ เพื่อให้ได้ข้อมูลที่สามารถนำไปใช้ในการบริหารได้ ผลของการวิเคราะห์ อาจนำเสนอในหลายรูปแบบ เช่น รูปตาราง แผนภูมิ และแผนภาพ หรืออาจเป็นตัวเลข แสดงอัตราส่วน (Brindley 1990 : 204 - 206)

1.2.4 ด้านวิทยาการและเทคโนโลยีต่าง ๆ ปัจจุบันได้ชื่อว่าเป็นยุคโลกาภิวัตน์ สารสนเทศมีปริมาณเพิ่มมากขึ้น เทคโนโลยีด้านอิเล็กทรอนิกส์ คอมพิวเตอร์ และการสื่อสารพัฒนาไปอย่างรวดเร็ว การสื่อสารมีการพัฒนาโดยใช้ใยแก้วนำแสง จึงสามารถค้นสารสนเทศ ทั้งภาพและเสียงได้อย่างรวดเร็ว และกว้างขวางยิ่งขึ้น เช่น การสืบค้นสารสนเทศจากเครือข่ายอินเทอร์เน็ต (คณาจารย์ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์ 2540 : 4) ผู้สนใจพัฒนาทางด้านนี้ย่อมแสวงหาสารสนเทศที่มีคุณค่า พัฒนาวิทยาการและเทคโนโลยีต่าง ๆ ซึ่งจะเป็นผลดีต่อมนุษยชาติให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น (วัลลภ สวัสดิวัลลภ และคณะ 2544 : 3)

1.2.5 ด้านการดำรงชีพและประกอบอาชีพ สารสนเทศเป็นทรัพยากรที่เกี่ยวข้องกับการประกอบกิจกรรมของมนุษย์เริ่มตั้งแต่การปฏิบัติกิจวัตรประจำวัน การทำงาน รวมถึงการแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ในชีวิตประจำวันและการทำงาน (King and Palmour 1981 : 82) สารสนเทศมีความสำคัญต่อการดำรงชีพในสิ่งแวดล้อมได้อย่างปลอดภัย มนุษย์รู้จักนำทรัพยากรธรรมชาติมาใช้ เช่น ใช้สมุนไพรรักษาโรค และทำให้มีความรู้ มีเหตุมีผล เข้าใจในปรากฏการณ์ธรรมชาติ ไม่เชื่อถือนงาย เช่น การเกิดพายุฝนดาวตก สามารถอธิบายมูลเหตุที่ทำให้เกิดปรากฏการณ์ดังกล่าวได้ นอกจากนี้ยังจะทำให้สามารถเผชิญปัญหาและหาวิธีการแก้ไขได้อย่างดีที่สุด เพราะเป็นผู้รู้ข้อมูลข่าวสาร เช่น มีความรู้เรื่องตลาดหลักทรัพย์ จะทราบได้ว่าควรเล่นหุ้นหรือไม่ เมื่อไรควรซื้อ เมื่อ

ไรควรรขาย และทำให้เป็นผู้ฉลาดรอบรู้ สามารถใช้สารสนเทศช่วยตนเอง ช่วยสังคมอันส่งผลต่อการพัฒนาประเทศโดยรวม สารสนเทศเป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้วิทยาการเจริญก้าวหน้าอย่างรวดเร็ว เกิดความรู้ใหม่ ๆ ตลอดเวลา และเป็นปัจจัยสำคัญในการดำรงรักษาและเผยแพร่ศิลปวัฒนธรรม (เอี่ยมพร ทศนประสิทธิ์ผล 2542 : 11-12) นอกจากนี้สารสนเทศยังมีความสำคัญต่อการประกอบอาชีพของบุคคลที่มีอาชีพครู อาจารย์ นักวิทยาศาสตร์ นักเทคโนโลยี และทนายความ ซึ่งต้องการข้อมูลมากกว่าบุคคลกลุ่มอาชีพอื่น ๆ (นงลักษณ์ ไม่น่ายกิจ 2526 : 26)

1.2.6 ด้านความเข้าใจอันดีระหว่างมนุษยชาติ แม้ว่ามนุษย์จะมีเชื้อชาติ ศาสนา ภาษา วัฒนธรรมและถิ่นที่อยู่ต่างกัน แต่ถ้าบุคคลหรือกลุ่มบุคคลเหล่านั้นได้รับสารสนเทศที่มีคุณค่าที่ช่วยให้โลกทัศน์กว้างขวางมีความเข้าใจซึ่งกันและกันแล้วย่อมแล้วลดปัญหาของสังคมที่แตกแยกเพราะความแตกต่างดังกล่าวลงได้ (สุเวช ฌ หนองคาย 2541 : 3)

1.2.7 ด้านเอกลักษณ์และวิวัฒนาการของชาติ สารสนเทศที่มีคุณค่าจะก่อให้เกิดความภาคภูมิใจ ความรัก ความสามัคคีและความมั่นคงในชาติ และสร้างค่านิยมและทัศนคติที่ดี ถ้าประชาคมได้พัฒนาปัญญาด้วยการรับสารสนเทศย่อมสามารถสร้างค่านิยมและทัศนคติที่ดีให้เกิดในสังคมได้ (นันทา วิทวุฒิสักดิ์ 2540 : 3)

1.2.8 ด้านการประหยัดเวลาในการดำเนินการและเสริมคุณค่าของผลงาน สารสนเทศที่มีคุณค่าย่อมช่วยลดปัญหาการเสียเวลาลองผิดลองถูก (วัลลภ สวัสดิวัลลภ และคณะ 2544 : 3)

1.2.9 ด้านการประหยัดค่าใช้จ่าย หน่วยงานสารสนเทศของสถาบันบริการสารสนเทศช่วยให้ผู้ใช้สามารถเข้าถึงและสืบค้นสารสนเทศได้กว้างขวางและลึก ทั้งยังประหยัดค่าใช้จ่ายอีกด้วย (สุเวช ฌ หนองคาย 2541 : 3)

เมื่อพิจารณาความสำคัญของสารสนเทศดังกล่าวข้างต้นแล้ว พอสรุปได้ว่า สารสนเทศเป็นเครื่องมือ สื่อความรู้ที่มีประสิทธิภาพที่จำเป็นต่อการเรียนการสอน การศึกษาค้นคว้า การวิจัยที่มีประสิทธิภาพสูง การตัดสินใจให้เกิดประโยชน์สูงสุด การขยายโลกทรรศน์ของผู้ใช้ให้กว้างขวาง ก่อให้เกิดการพัฒนาด้านวิทยาการและเทคโนโลยีต่าง ๆ มีส่วนสำคัญในการแสดงเอกลักษณ์และวัฒนธรรมของชาติ ตลอดจนสร้างค่านิยมและทัศนคติด้านต่าง ๆ ให้เกิดขึ้นในสังคมได้

1.3 คุณค่าของสารสนเทศ

สารสนเทศมีคุณค่าต่อบุคคลและสังคมในทุก ๆ ด้าน แต่สารสนเทศจะมีคุณค่าหรือไม่ขึ้นเกิดจากปัจจัยต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

1.3.1 ทันท่วงเวลา การได้รับสารสนเทศที่รวดเร็วทันต่อเหตุการณ์ย่อมมีคุณค่าและคุณค่าจะลดลงเมื่อเวลาผ่านไปหรือไม่มีคุณค่าเลยก็ได้ (วัลลภ สวัสดิวัลลภ และคณะ 2544 : 2) ดังนั้นข้อมูลจะต้องทันต่อเหตุการณ์และไม่ล้าสมัย ความล้าสมัยของข้อมูลทำให้สารสนเทศที่ได้รับมีประโยชน์ต่อผู้ใช้น้อยลง หรือไม่เป็นประโยชน์ต่อการใช้งานเลย แต่ความทันต่อเวลาจะมีความสำคัญต่อผู้ใ้ช้มากหรือน้อยขึ้นอยู่กับประเภทธุรกิจหรือองค์กร เช่น ธุรกิจเกี่ยวกับการค้าหลักทรัพย์ย่อมต้องการข้อมูลที่มีความทันต่อเวลาในระดับสูง ขณะที่ธุรกิจค้าปลีกอาจไม่ต้องการข้อมูลในรอบระยะเวลาสั้น ๆ เป็นต้น (ณัฐพันธุ์ เขจรนันท์ 2546 : 41)

1.3.2 มีความถูกต้อง สารสนเทศที่ถูกต้องจะให้คุณค่าในแง่ความน่าเชื่อถือของสารสนเทศ สารสนเทศที่รวดเร็ว แต่ไม่ถูกต้องก็ไม่มีค่าเช่นกัน (นันทา วิทวุฒิสักดิ์ 2540 : 2) สารสนเทศที่ดีจะต้องปราศจากความคลาดเคลื่อน โดยความถูกต้องจะช่วยส่งเสริมให้สารสนเทศที่ได้มาเกิดความน่าเชื่อถือมากขึ้น แต่ถ้าสารสนเทศเกิดความผิดพลาดหรือมีข้อบกพร่อง อาจส่งผลให้สารสนเทศไม่สามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้อย่างสมบูรณ์ (ณัฐพันธุ์ เขจรนันท์ 2546 : 41)

1.3.3 มีความครบถ้วน การได้รับสารสนเทศที่รวดเร็วทันต่อเหตุการณ์มีความถูกต้องแต่ไม่ครบถ้วน คุณค่าจะลดลงหรือไม่มีคุณค่าเลยเนื่องจากไม่สามารถนำมาใช้ประโยชน์ได้อย่างสมบูรณ์ (สุเวช ณ หนองคาย 2541 : 2)

1.3.4 มีความต่อเนื่อง การได้รับสารสนเทศที่รวดเร็ว ถูกต้อง แต่ไม่มีความต่อเนื่อง ไม่สามารถติดตามความเคลื่อนไหวหรือความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นอยู่ทุกขณะ ทำให้ไม่ทันต่อเหตุการณ์ ซึ่งส่งผลกระทบต่อการใช้วิเคราะห์และการประเมินผลให้เบี่ยงเบนความคลาดเคลื่อนจนถึงขั้นก่อให้เกิดความเสียหายได้ (สุเวช ณ หนองคาย 2541 : 2)

1.3.5 ตรงต่อความต้องการ สารสนเทศที่ตรงตามความต้องการ หมายถึง ความเกี่ยวข้องของสารสนเทศกับงาน สารสนเทศที่ดีจะต้องเกี่ยวข้องหรือสัมพันธ์โดยตรงกับงานที่ต้องการใช้สารสนเทศนั้น ดังนั้นสารสนเทศที่ผู้ใ้ช้คนหนึ่งต้องการอาจไม่ตรงตามความต้องการของผู้ใช้คนอื่นก็ได้ สารสนเทศจะต้องมีความเหมาะสมกับการตัดสินใจ สารสนเทศที่มีปริมาณมากเกินไปจะทำให้ผู้ตัดสินใจไม่สามารถแยกความแตกต่างได้ว่าสารสนเทศใดตรงกับปัญหาที่จะนำไปใช้ (จิตติมา เทียมประเสริฐ 2546 : 16)

1.3.6 ความสมบูรณ์ สารสนเทศที่ช่วยในการตัดสินใจจะต้องมีความสมบูรณ์ในตัวเอง มิฉะนั้นอาจทำให้การตัดสินใจของผู้บริหารผิดพลาดได้ ความสมบูรณ์ไม่ได้หมายถึงปริมาณของสารสนเทศ คุณภาพความสมบูรณ์ของสารสนเทศมักเน้นถึงสารสนเทศที่ปราศจากการถูกละเลยหรือมองข้ามสิ่งสำคัญไป เช่น การพิจารณาความคิดความชอบของบุคลากร จะต้องพิจารณาจากสารสนเทศที่เกี่ยวข้องทั้งหมดจะคำนึงถึงแต่จำนวนชั่วโมงทำงานเพียงอย่างเดียวไม่ได้

จะต้องพิจารณาลึกลงไป ๑ ประกอบด้วย เช่น ความรับผิดชอบในการทำงาน คุณภาพของผลงานที่ทำ และความตั้งใจในการทำงาน (จิตติมา เทียมประเสริฐ 2546 : 16)

1.3.7 ความกะทัดรัด สารสนเทศที่ดีควรเป็นสารสนเทศที่กะทัดรัด และได้ใจความที่สมบูรณ์ในตัวเอง สามารถแสดงสาระสำคัญ ๆ ตามที่ผู้บริหารต้องการได้ครบถ้วนซึ่งอาจจัดได้โดยการสรุปเฉพาะสิ่งที่ผู้บริหารต้องการ การใช้หลักการข้อยกเว้น (exception principle) เป็นเทคนิคที่จะทำให้เกิดสารสนเทศที่มีความกะทัดรัดได้ เนื่องจากเป็นสารสนเทศที่แสดงสิ่งที่ผิดแปลกแตกต่างไปจากมาตรฐานที่วางไว้ ซึ่งเป็นส่วนที่ผู้บริหารได้ให้ความสำคัญและความสนใจเป็นพิเศษ เพื่อใช้ในการควบคุมการดำเนินงานขององค์กร (ศิริวรรณ เสรีรัตน์และคณะ 2542 : 111)

1.3.8 ตรวจสอบได้ สารสนเทศที่ดีต้องสามารถตรวจสอบได้ว่าสารสนเทศนั้นถูกต้องเพื่อให้เกิดความมั่นใจที่จะนำไปใช้ในการตัดสินใจ โดยอาจจะตรวจสอบสารสนเทศชนิดเดียวกันนั้นจากหลาย ๆ แหล่ง (ชุมพล ศฤงคารศิริ 2543 : 61)

สารสนเทศที่ดีนอกจากจะต้องมีคุณค่าดังกล่าวแล้ว ยังมีคุณสมบัติบางประการที่ควรคำนึงถึง ได้แก่ เป็นสารสนเทศที่ชัดเจนปราศจากความคลุมเครือ สามารถทำความเข้าใจได้ง่าย ไม่เป็นสารสนเทศที่มีจุดประสงค์ที่จะปกปิดหรือบิดเบือนข้อเท็จจริงบางเรื่องหรือสารสนเทศที่เกิดจากความอคติ ซึ่งทำให้ผู้ใช้เกิดความเข้าใจผิด เป็นสารสนเทศที่ผู้ใช้พอใจและยอมรับได้ และมีความยืดหยุ่นสูง

จากข้อความข้างต้น จะเห็นได้ว่า สารสนเทศมีคุณค่าทั้งต่อบุคคลและต่อสังคมในทุก ๆ ด้าน แต่คุณค่าของสารสนเทศนั้นต้องขึ้นอยู่กับปัจจัยต่าง ๆ ได้แก่ ทันต่อเวลา มีความถูกต้อง มีความครบถ้วน มีความต่อเนื่อง มีความสมบูรณ์ มีความชัดเจน มีความกะทัดรัด และสามารถตรวจสอบได้

2. บทบาทของสารสนเทศที่ใช้ในการตัดสินใจ

การบริหารงานในองค์กร สารสนเทศกลายเป็นทรัพยากรที่มีค่าสำหรับการวางแผน ควบคุมและการตัดสินใจ ในการตัดสินใจใด ๆ หากพิจารณาโดยหลักการแล้วเป็นที่ยอมรับว่าการตัดสินใจที่ดีนั้น ควรเป็นการตัดสินใจโดยหลักการและเหตุผล การใช้ข้อมูลสารสนเทศสนับสนุนการตัดสินใจในการวางแผนและการบริหารการศึกษานั้น จะเป็นการป้องกันการใช้ดุลยพินิจเฉพาะบุคคลได้ทางหนึ่ง ในอดีตนั้นผู้บริหารไม่ได้ใช้ข้อมูลสารสนเทศประกอบการตัดสินใจมากนักแต่ใช้ประสบการณ์และเจตคติเข้าช่วย ทั้งนี้อาจจะเป็นเพราะยังขาดสารสนเทศที่สามารถเรียกใช้ได้ทันเหตุการณ์ หรือขาดศรัทธาในคุณภาพของข้อมูล หรือสารสนเทศที่มีอยู่ไม่ครบถ้วนสมบูรณ์ การบริหารองค์กรในปัจจุบันเป็นกิจกรรมที่ซับซ้อน และมีการแข่งขันสูง ทำให้ผู้บริหารต้องสามารถตัดสินใจได้อย่างถูกต้อง รวดเร็ว โดยอาศัยสารสนเทศที่เหมาะสมดังที่มีผู้กล่าวว่า “สารสนเทศคืออำนาจ” ทุกองค์กรจึงต้องจัดหาและจัดการสารสนเทศ การจัดหาและจัดการสารสนเทศอาจแตกต่างกันไปตามบทบาทหน้าที่ที่รับผิดชอบ ดังที่นักวิชาการได้กล่าวถึงบทบาทของสารสนเทศไว้หลายประการ ดังนี้

2.1 สนองต่อเป้าหมายและวัตถุประสงค์ขององค์กร สารสนเทศสามารถสนองวัตถุประสงค์และเป้าหมายขององค์กรได้ถูกต้องตามหน้าที่และความรับผิดชอบ มีระดับความละเอียดเหมาะสมกับระดับของผู้บริหาร รับกับสถานการณ์ที่เป็นอยู่ในปัจจุบันได้ทันต่อเหตุการณ์ มีความถูกต้องอยู่ในระดับที่ยอมรับได้ สนองต่อความต้องการใช้งานของผู้บริหารได้ทันทีที่เรียกใช้ มีพื้นฐานของหลักการช้อยกเว้นตามความเหมาะสมเพื่อต่อการตัดสินใจ สามารถ สื่อความหมายได้เป็นอย่างดี มีความซับซ้อนกันน้อยที่สุดและง่ายต่อการทำความเข้าใจ (วิเศษศักดิ์ โคตรอาษา 2542 : 150)

2.2 สอดคล้องกับงานที่ปฏิบัติ การใช้สารสนเทศประกอบการตัดสินใจในการบริหารงานเพื่อพัฒนาหน่วยงานให้ได้มาตรฐาน ควรเป็นข้อมูลสารสนเทศที่สอดคล้องกับการปฏิบัติจริง ข้อมูลสารสนเทศที่จัดเก็บในแต่ละระดับเป็นไปตามธรรมชาติของการจัดเก็บและการใช้ข้อมูลหน่วยงานหรือองค์กรในระดับปฏิบัติการจะมีการเก็บข้อมูลที่เป็นข้อมูลปฐมภูมิ (primary data) มากกว่าหน่วยงานในระดับที่สูงขึ้น หน่วยงานหรือองค์กรในระดับบริหารจะมีการเก็บข้อมูลชนิดทุติยภูมิ (secondary data) มากขึ้น (สมชาย หิรัญกิตติ และคณะ 2542 : 69)

การใช้สารสนเทศในการตัดสินใจ มีบทบาทสำคัญต่อองค์กร โดยเฉพาะบทบาทในการสนองต่อเป้าหมายและวัตถุประสงค์ขององค์กร และสารสนเทศนั้นต้องสอดคล้องกับงานที่ปฏิบัติ การใช้สารสนเทศจึงจะเกิดประโยชน์ต่อการตัดสินใจ

3. การใช้สารสนเทศ ความต้องการสารสนเทศ และปัญหาการใช้สารสนเทศ

3.1 การใช้สารสนเทศ

การใช้สารสนเทศ หมายถึง กิจกรรมที่กระทำเพื่อให้ได้สารสนเทศมาใช้ประโยชน์ตามวัตถุประสงค์ ซึ่งการใช้สารสนเทศเป็นพฤติกรรมที่เกิดขึ้นหลังจากที่ผู้ใช้แสวงหาสารสนเทศที่ต้องการและได้รับสารสนเทศนั้น การใช้สารสนเทศจะทำให้ผู้ใช้เกิดความพึงพอใจหรือไม่พึงพอใจก็ได้ นอกจากนี้การใช้สารสนเทศยังมีผลต่อความต้องการสารสนเทศในครั้งต่อไปด้วย กล่าวคือ หากผู้ใช้ได้รับประโยชน์จากการใช้สารสนเทศ จะทำให้อย่างตระหนักถึงความสำคัญของสารสนเทศ ซึ่งจะกระตุ้นให้เกิดความต้องการสารสนเทศนั้นมากขึ้น ดังนั้นการใช้สารสนเทศจึงมีความสัมพันธ์กับวัตถุประสงค์ที่ต้องการใช้สารสนเทศ แหล่งและวิธีการเข้าถึงสารสนเทศ การใช้และการประเมินสารสนเทศ

พฤติกรรมการใช้สารสนเทศ (information use behavior) หมายถึง การกระทำหรือกิจกรรมใดที่ผู้ใช้กระทำเพื่อให้ได้ข้อมูล ข่าวสารหรือสารสนเทศ พฤติกรรมการใช้สารสนเทศจะเริ่มขึ้นเมื่อบุคคลพบว่าตนเองต้องการสารสนเทศเพื่อช่วยแก้ปัญหา ตัดสินใจ หรือหาความรู้เพิ่มเติม จากความรู้ที่มีอยู่ต่อจากนั้นจะมีวิธีแสวงหาสารสนเทศเพื่อให้ได้สารสนเทศตามที่ต้องการและใช้สารสนเทศนั้น (พิมพ์ราไพ เปรมสมิทธิ 2533 : 72)

เมื่อบุคคลเกิดความต้องการใช้สารสนเทศ และตระหนักถึงความต้องการสารสนเทศของตน สิ่งที่มาคือพฤติกรรมแสวงหาสารสนเทศจากแหล่งต่าง ๆ หรือระบบสารสนเทศที่เป็นทางการ แหล่งสารสนเทศบุคคลทำให้เกิดการแลกเปลี่ยนสารสนเทศขึ้น ผู้ใช้อาจได้รับสารสนเทศแต่ไม่ตรงกับความต้องการ ไม่สามารถนำไปใช้งานได้แต่เป็นการเพิ่มประสบการณ์ให้กับตนเอง ผู้ใช้อาจประสบผลสำเร็จหรือล้มเหลวไม่ได้รับสารสนเทศตามที่ต้องการ สารสนเทศที่ได้ อาจสนองความต้องการหรือไม่ตอบสนองความต้องการซึ่งเป็นไปได้ทั้งสองกรณี

การใช้สารสนเทศเป็นกิจกรรมขั้นสุดท้ายหลังจากการแสวงหาสารสนเทศจากแหล่งสารสนเทศ คำตอบหรือเรื่องราวที่ได้นั้นจะนำไปใช้ตามวัตถุประสงค์ต่อไป การใช้สารสนเทศ

จึงเป็นผลสืบเนื่องจากการที่บุคคลมีความต้องการและแสวงหาสารสนเทศไปใช้ประโยชน์ซึ่งมีหลายระดับ จำแนกเป็น

- 1) เพื่อสนองความต้องการส่วนบุคคล เช่น แก้ปัญหาประจำวันในเรื่องเกี่ยวกับความปลอดภัย
- 2) เพื่ออยู่รอดในภาวะวิกฤต เช่น เวลาป่วย ตกงาน ดิคาเสพติด เพื่อรู้ข่าวเหตุการณ์ปัจจุบันและเพื่อความบันเทิง
- 3) เพื่อการศึกษาและการเรียนรู้สิ่งใหม่ที่มีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา เช่น ศึกษาค้นคว้าความรู้ใหม่ ๆ ด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี สังคม เศรษฐกิจ และการเมือง
- 4) เพื่อประกอบอาชีพ การปฏิบัติงาน ลักษณะอาชีพเป็นตัวกำหนดการใช้สารสนเทศเพื่อช่วยการปฏิบัติงาน เช่น อาจารย์ นักวิจัยจะค้นคว้าแสวงหาและใช้สารสนเทศประกอบการปฏิบัติงานตลอดเวลา
- 5) เพื่อถ่ายทอดสารสนเทศไปยังบุคคลอื่น หมายถึง การกระจายถ่ายทอดสารสนเทศที่เก็บรวบรวมและแสวงหาออกไปในวงกว้าง เช่น นักเขียน ครู ผู้ใหญ่บ้าน พัฒนาการ ซึ่งเป็นตัวกลางในการถ่ายทอดสารสนเทศ

การใช้สารสนเทศเป็นผลจากการจากการที่บุคคลมีความต้องการสารสนเทศจึงเกิดการแสวงหาสารสนเทศจากแหล่งต่าง ๆ เพื่อนำมาใช้ประโยชน์ โดยมีวัตถุประสงค์ในการใช้ต่าง ๆ กัน เช่น เพื่อสนองความต้องการส่วนบุคคล เพื่อการศึกษาและเรียนรู้ เพื่อการประกอบอาชีพ เพื่อการปฏิบัติงาน ฯลฯ การใช้สารสนเทศผู้ใช้ถือว่าเป็นหัวใจสำคัญของระบบสารสนเทศ ระบบสารสนเทศใดที่มีการวางแผนอย่างดี ผู้ใช้ก็จะเห็นความสำคัญของสารสนเทศมากขึ้น ซึ่งการที่ผู้ใช้จะเห็นความสำคัญของสารสนเทศมากขึ้นนั้น หน่วยงาน องค์กร หรือศูนย์บริการสารสนเทศ จำเป็นต้องศึกษาถึงพฤติกรรม ความต้องการ การใช้สารสนเทศของกลุ่มบุคคลนั้น ๆ เพื่อจะได้วางแผนพัฒนาระบบ และบริการสารสนเทศให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้ใช้ให้มากที่สุด ซึ่ง สุเวช ฌ หนองคาย (2541 : 2) ได้กล่าวถึงการใช้สารสนเทศ โดยแบ่งออกเป็น 3 ระดับ คือ

- 1) การใช้สารสนเทศระดับต้น ได้แก่ การใช้สารสนเทศซึ่งยังเป็นข้อมูลดิบโดยตรงได้ ข้อมูลมาอย่างไรก็ใช้ไปอย่างนั้น
- 2) การใช้สารสนเทศระดับกลาง ได้แก่ การใช้สารสนเทศที่ได้ผ่านการวิเคราะห์เบื้องต้นแล้วเพื่อหาข้อสรุป เนื่องจากข้อมูลมีมากและหลากหลายทั้งที่สอดคล้องกันและขัดแย้งกัน
- 3) การใช้สารสนเทศระดับสูง ได้แก่ การใช้สารสนเทศเชิงวิเคราะห์และสังเคราะห์ เป็นการนำข้อมูลดิบระดับต้นที่ได้รับการกลั่นกรองแล้วและข้อมูลระดับกลางที่ได้รับ

การวิเคราะห์แล้วมาร่วมวิเคราะห์และสังเคราะห์เพื่อให้ได้ผลสรุปหรือแนวทางใหม่ในอีกระดับหนึ่ง

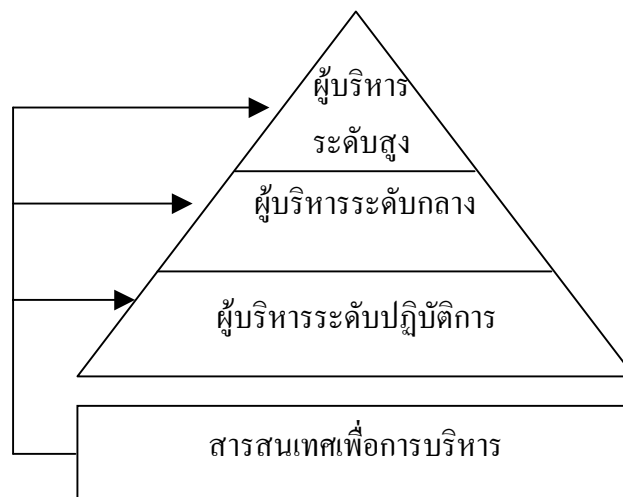
นอกจากนี้ ยังมีการจำแนกระดับสารสนเทศที่ใช้ในองค์กรหน่วยงานต่าง ๆ ตามระดับของการบริหาร หรือระดับของการตัดสินใจมี 3 ระดับ ดังนี้ (อรุณ จันทวานิช และคณะ 2529 : 26)

1) **ผู้บริหารระดับสูงและนักวางแผน** หมายถึง ผู้นำองค์กรหรือหน่วยงาน หรือผู้มีส่วนร่วมในการวางแผน ผู้บริหารระดับนี้ใช้สารสนเทศในกระบวนการกำหนดวัตถุประสงค์ขององค์กร การวางแผนระยะยาวเพื่อจัดสรรทรัพยากร การกำหนดนโยบาย เพื่อใช้เป็นแนวทางในการจัดหาตลอดจนการใช้ทรัพยากรต่าง ๆ

2) **ผู้บริหารระดับกลาง** หมายถึง ผู้บริหารที่มีความรับผิดชอบในการจัดการให้ เป็นไปตามแผนช่วงเวลาที่ปีต่อปี ใช้สารสนเทศในการควบคุมการปฏิบัติงานให้มีประสิทธิภาพตามแผน

3) **ผู้บริหารระดับปฏิบัติการ** หมายถึง ผู้ที่มีความรับผิดชอบในด้านการควบคุมการปฏิบัติงานในช่วงเวลาเดือนต่อเดือน ใช้สารสนเทศเพื่อการปฏิบัติงานให้มีประสิทธิภาพ และประสิทธิผล

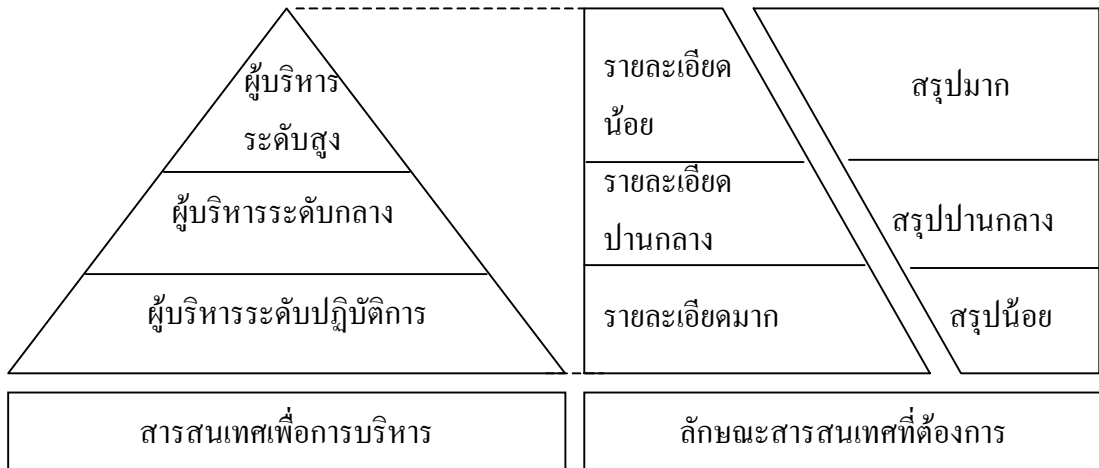
ระดับของสารสนเทศเพื่อการวางแผนบริหารในองค์กร แสดงได้ดังภาพที่ 2.1

ภาพที่ 2.1 รูปแบบของระดับสารสนเทศในองค์กร

ที่มา : อรุณ จันทวานิช และคณะ (2529) *สารสนเทศเพื่อการวางแผนและการบริหารการศึกษาระดับจังหวัด* พิมพ์ครั้งที่ 4 กรุงเทพมหานคร กองแผนงาน สำนักงานปลัดกระทรวง กระทรวงศึกษาธิการ หน้า 26

นอกจากการวางแผน การบริหารระดับต่าง ๆ แล้วสารสนเทศจะต้องผ่านกระบวนการกลั่นกรอง ซึ่งหมายถึงการเลือกหรือสกัดสารสนเทศที่จำเป็นต่อการตัดสินใจ เพราะบุคคลที่อยู่ในระดับการตัดสินใจต่างกันย่อมต้องการสารสนเทศในระดับที่ต่างกันด้วย ความสัมพันธ์ระหว่างการตัดสินใจและความต้องการสารสนเทศ แสดงได้ดังภาพที่ 2.2

ภาพที่ 2.2 ความสัมพันธ์ระหว่างระดับการตัดสินใจและความต้องการสารสนเทศ
ที่มา : ดัดแปลงจาก ทองอินทร์ วงศ์โสธร (2536) “ประเภทและลักษณะของสารสนเทศเพื่อการบริหารการศึกษา” ใน *ประมวลสาระชุดวิชาการระบบสารสนเทศเพื่อการจัดการและเทคโนโลยีการบริหารการศึกษา หน่วยที่ 1 (ตอนที่ 1.3)* นนทบุรี บัณฑิตวิทยาลัย สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช หน้า 181

จากภาพที่ 2.2 สรุปความสัมพันธ์ระหว่างระดับการตัดสินใจและความต้องการสารสนเทศของผู้บริหาร ได้ว่า

- 1) **ผู้บริหารระดับสูงหรือที่วางแผน** ใช้สารสนเทศในกระบวนการกำหนดนโยบาย วัตถุประสงค์ขององค์กร การวางแผนระยะยาว เพื่อจัดสรรทรัพยากร สารสนเทศจะมีลักษณะสรุปมกรายละเอียดน้อย
- 2) **ผู้บริหารระดับกลาง** ใช้สารสนเทศในการอำนวยการ การจัดการให้ปฏิบัติงานเป็นไปตามแผน รวมทั้งใช้ในการควบคุมทรัพยากรให้มีประสิทธิภาพ สารสนเทศที่ใช้จะมีลักษณะสรุปพอสมควรและมีรายละเอียดมากขึ้น

3) ผู้บริหารระดับปฏิบัติการ ใช้สารสนเทศในการควบคุมการปฏิบัติงานให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลตามเป้าหมาย สารสนเทศที่มีลักษณะมีรายละเอียดมากและสรุปน้อย

ภาครัฐได้มีความพยายามที่จะนำสารสนเทศมาใช้ในการบริหารโดยผ่านเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีการสื่อสาร จะเห็นได้จากนโยบายการปฏิรูปราชการและเทคโนโลยีและการสื่อสารกับการบริหารงานของภาครัฐเพื่อก้าวสู่ E-Government โดยภาครัฐได้กำหนดมาตรการที่นำเสนอเพื่อดำเนินการที่เกี่ยวข้องกับ 3 ประเด็นหลักที่พบว่าเป็นปัญหาในการใช้เทคโนโลยีการสื่อสารของภาครัฐ ได้แก่เรื่องข้อมูล (รวมถึงข้อมูลภูมิศาสตร์หรือ GIS) เรื่องกำลังคน และเรื่องการบริหารจัดการ อาทิ การจัดให้มีศูนย์แลกเปลี่ยนข้อมูลภาครัฐ (Government Data Exchange : GDE) ทำหน้าที่บริหารจัดการแลกเปลี่ยนข้อมูลและจัดทำระบบทะเบียนที่อยู่ข้อมูล การแก้ไขปรับปรุงกฎระเบียบที่ล้าสมัย เพื่อรองรับการทำงานในรูปแบบอิเล็กทรอนิกส์ และปรับปรุงรูปแบบการพิจารณา/อนุมัติโครงการที่เกี่ยวข้องกับ ICT ของภาครัฐ เพื่อให้สอดคล้องกับสถานะที่เทคโนโลยีเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว และลดต้นทุนซ้ำซ้อน (ศูนย์พัฒนาพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ 2545 : 3 – 4)

การบริหารงานราชการเป็นเรื่องของกิจการสาธารณะที่จำเป็นต้องใช้ข้อมูลทั้งระดับกว้างและลึก รูปแบบของระบบสารสนเทศในการบริหารราชการอาจแบ่งได้เป็น 3 ประเภท ดังต่อไปนี้ (ดำรง วัฒนา 2539 : 26 – 28)

1) ระบบสารสนเทศเพื่อการวางแผนยุทธศาสตร์ (information systems strategic planning) การวางแผนยุทธศาสตร์ เป็นการวางแผนที่ครอบคลุมช่วงระยะเวลาในอนาคตขององค์กรที่ยาวนาน เป็นเรื่องของการกำหนดการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นในองค์กรได้มาก ในยุคปัจจุบันที่โลกเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ข้อมูลที่ใช้สำหรับการวางแผนยุทธศาสตร์ต่างๆ ไปจะต้องทันสมัย ใช้ข้อมูลสรุปจากแหล่งต่างๆรวมทั้งข้อมูลภายนอก ซึ่งได้แก่ สถานะเศรษฐกิจในปัจจุบัน และกิจกรรมต่างๆ ที่คาดหวังไว้ในอนาคต สภาพการณ์ทางการเมืองและสังคมในปัจจุบันและอนาคต ความเจริญก้าวหน้าทางเทคโนโลยี และความสามารถและประสิทธิภาพขององค์กรในปัจจุบัน แนวโน้มความต้องการทรัพยากรต่าง ๆ ข้อมูลเหล่านี้จะถูกนำไปจัดเก็บเป็นข้อมูลและสร้างในลักษณะของฐานข้อมูลที่ใช้ประจำ อย่างไรก็ตามการจัดเก็บข้อมูลจำนวนมากไม่สามารถจะกระทำได้ด้วยวิธีเดิม นอกจากนี้ไม่สามารถกำหนดโครงสร้างและรูปแบบของข้อมูลไว้ล่วงหน้าได้อย่างสมบูรณ์ จำเป็นต้องวางระบบการจัดเก็บ การเรียกใช้ให้เหมาะสม เพื่อที่จะมีระบบสารสนเทศเพื่อการจัดการสำหรับกิจกรรม การวางแผนยุทธศาสตร์ และการเรียกหาข้อมูลต่างๆ เพื่อให้สามารถนำมาใช้ในงานด้านต่างๆ ได้เนื่องจากลักษณะการใช้ข้อมูลในการวางแผนยุทธศาสตร์จะเป็นเรื่อง

กระทำให้สมบูรณ์ยาก แต่ก็สามารถอาศัยเป็นแหล่งสารสนเทศที่จะช่วยในการประมวลผลเพื่อการวางแผนยุทธศาสตร์

2) ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการควบคุมด้านการบริหาร (*information systems for administrative control*) ผู้บริหารตั้งแต่ระดับกลางลงมา จำเป็นต้องใช้ระบบสารสนเทศสำหรับการวางแผนและควบคุมด้านต่างๆ เพื่อใช้ตรวจสอบและกำกับผลการปฏิบัติงาน (performance) รวมทั้งการตัดสินใจเกี่ยวกับการควบคุมด้านการปฏิบัติงานเพื่อใช้ในการกำหนดกฎเกณฑ์การตัดสินใจใหม่ ๆ ให้แก่ผู้ปฏิบัติงานและใช้ในการจัดเตรียมทรัพยากรการบริหารต่างๆ ลักษณะของสารสนเทศจะมีลักษณะของการสรุป (summarized information)

3) ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการควบคุมด้านการบริการ (*information systems for service control*) การใช้ระบบสารสนเทศเพื่อควบคุมการบริการก็เพื่อต้องการจะตรวจสอบกิจการที่ได้ดำเนินไปนั้น ก่อให้เกิดทั้งประสิทธิภาพและประสิทธิผลหรือไม่ โดยใช้เกณฑ์จากแผนทางการบริหาร และมาตรฐานที่กำหนดไว้ล่วงหน้า เป็นเกณฑ์ในการตัดสินใจด้านต่างๆ ที่เป็นนโยบายของรัฐ

วิธีการประเมินความต้องการสารสนเทศของผู้บริหารและสารสนเทศเพื่อใช้ในการตัดสินใจ สรุปได้ดังนี้ (ประทีป เมธาคุณวุฒิ 2544 : 275 – 276)

1) การใช้สารสนเทศสรุป (*by-product approach*) เป็นวิธีที่ข้อมูลจะถูกกำหนดอย่างมีเป้าหมาย หลักการ คือการมีข้อมูลเกิดขึ้นมากมายในแต่ละระบบของการปฏิบัติการภายในองค์กร ข้อมูลที่เกิดขึ้นจากระบบเหล่านี้จะถูกส่งให้กับผู้บริหารระดับล่าง จากนั้นก็จะมีมีการเรียกใช้และสรุปข้อมูลขึ้นไปสู่ผู้บริหารระดับสูงต่อไป ซึ่งการไหลขึ้นไปนี้จะดำเนินการตลอดเวลา

2) การใช้ข้อมูลจากระดับปฏิบัติการ (*bottom-up approach*) เป็นการกำหนดการไหลของข้อมูลจากระดับล่างไปให้กับผู้บริหาร โดยข้อมูลได้ถูกจัดทำขึ้น แต่วิธีการนี้ไม่อาจตอบสนองความต้องการได้มากนักเนื่องจากข้อมูลผิด คลาดเคลื่อน หรือข้อมูลเก่า ซึ่งค่อนข้างจะเป็นปัญหาในการที่จะกำหนดเป้าหมายการไหลของข้อมูลให้ตรงกับความต้องการของผู้บริหารแต่ละคน

3) การจัดทำสารสนเทศเฉพาะ (*by-product method of information*) เป็นการรับรู้ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับองค์กรแล้วจัดทำสารสนเทศ ซึ่งวิธีนี้ไม่ค่อยประสบความสำเร็จเนื่องจากการที่ไม่สามารถจะส่งข้อมูลที่ต้องการไปยังบุคคลที่ต้องการในรูปแบบที่ต้องการ ณ เวลาที่ต้องการ

4) การจัดทำสารสนเทศตามความต้องการ (*null approach*) ซึ่งจะบิดความต้องการข้อมูลของฝ่ายบริหาร แนวคิดนี้กำหนดว่าผู้บริหารคือบุคคลที่มีความรู้เฉพาะ ซึ่งบุคคลลักษณะนี้ไม่ได้ตัดสินใจโดยพิจารณาจากภายนอก แต่จะตัดสินใจจากสัมผัสที่ 6 (sixth sense) หรือ

อีกนัยหนึ่ง คือ ผู้บริหาร ไม่ได้เชื่อมั่นในข้อมูลที่คิดว่าตรงกับหน้าที่ความรับผิดชอบของตนเองอย่างแท้จริง

5) การจัดทำตัวบ่งชี้ (key indicator) ข้อมูลที่มีปริมาณมากเกินไปแต่ไม่สอดคล้องกับความต้องการในการใช้งาน หรือข้อมูลมีความล่าช้าไม่ทันความต้องการใช้ในขณะนั้น การจัดทำตัวบ่งชี้ (key indicator) ไว้ล่วงหน้าในแต่ละงานหรือกิจกรรมว่าควรใช้ข้อมูลชนิดใด จะมีส่วนช่วยในการได้ข้อมูลที่ตรงตามความต้องการ ทันสมัย และเหมาะสมกับการนำมาใช้ประโยชน์ได้มากที่สุด

3.2 ความต้องการสารสนเทศ

ความต้องการสารสนเทศ หมายถึง การที่บุคคลพบว่าตนอยู่ในสถานการณ์ใด สถานการณ์หนึ่ง และมีความต้องการตัดสินใจหาคำตอบหาข้อเท็จจริงเกี่ยวกับเรื่องใดเรื่องหนึ่ง และมีความต้องการสารสนเทศเพื่อมาใช้ในสถานการณ์นั้น ๆ สถานการณ์ดังกล่าวนี้เองที่ทำให้บุคคลทราบหรือเล็งเห็นความต้องการของตนเอง เมื่อมีความต้องการสารสนเทศ ก็จะนำไปสู่การแสวงหาสารสนเทศเพื่อสนองความต้องการนั้น ความต้องการสารสนเทศของแต่ละคนย่อมแตกต่างกันไป ผลสืบเนื่องมาจากความสนใจของแต่ละบุคคล อาชีพหรือประเภทของงานที่ทำ สภาพแวดล้อม ระดับการศึกษา และจุดมุ่งหมายในการนำมาใช้ (พิมพ์ร่ำไพ เปรมสมิทธิ 2534 : 7 – 22)

3.2.1 ปัจจัยที่ทำให้เกิดความต้องการสารสนเทศ ปัจจัยที่ทำให้เกิดความ ต้องการสารสนเทศที่สำคัญคือ ความสลับซับซ้อนในการบริหารงานที่เพิ่มมากขึ้น เนื่องจากการบริหารเป็นงานที่ซับซ้อนและความละเอียดอ่อนตามขั้นตอนและระบบการดำเนินงาน จากเหตุผลที่ว่าขนาดขององค์กรขยายใหญ่ขึ้นทำให้มีจำนวนองค์กรย่อยเพิ่มมากขึ้น และมีจำนวนของบุคลากรและทรัพย์สินขององค์กร ตลอดจนความซับซ้อนของเทคโนโลยีเพิ่มขึ้น และกรอบของเวลา (time frame) ปัจจุบันผู้บริหารต้องสามารถปฏิบัติงานในกรอบของเวลาที่น้อยลงเพื่อให้การดำเนินการด้านระบบการจัดการเรียนการสอนรวดเร็ว ทันสมัย และทันเหตุการณ์ การผลักดันจากสังคมภายนอก เช่น ความนิยม สถานการณ์ เหตุการณ์ของสังคมโลกและพัฒนาการของเทคนิคต่างๆ ที่ใช้เป็นเครื่องช่วยในการตัดสินใจ เทคนิคเหล่านี้ได้พัฒนาขึ้นเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการตัดสินใจ จากสภาพการแข่งขันทางธุรกิจ หรือการจัดคุณภาพการศึกษาในปัจจุบัน ความต้องการสารสนเทศได้เพิ่มขึ้นอย่างมากมาย มีปัจจัยอยู่หลายประการที่ทำให้เกิดความ ต้องการ ได้แก่ (ประยูร ธีรภัทรางกูร 2537 : 89)

1) ความสลับซับซ้อนในการทำงานมากขึ้น เนื่องจากการบริหารเป็นงานที่ซับซ้อน แต่ปัจจุบันนี้ความซับซ้อนของการบริหารงานยิ่งเพิ่มมากขึ้นกว่าเดิม เนื่องจากสาเหตุดังนี้

- (1) ขนาดขององค์กรที่ขยายขึ้น นอกเหนือจากการมีองค์กรเพิ่มขึ้น และตัวองค์กรเองก็ขยายมากขึ้นทั้งบุคลากร ทรัพย์สิน และงบประมาณ
- (2) ความซับซ้อนของเทคโนโลยีเพิ่มขึ้น เครื่องมือต่าง ๆ ได้แพร่หลาย เข้าไปทุกวงการ เช่น เครื่องคอมพิวเตอร์ ที่เข้าไปมีบทบาทในองค์กรอย่างมีประสิทธิภาพยิ่งกว่าสารสนเทศที่มีอยู่ตามระบบเดิม
- (3) กรอบของเวลา (time frame) น้อยลง ปัจจุบันผู้บริหารจะต้องสามารถปฏิบัติงานตามภารกิจให้ทันกรอบของเวลาที่น้อยลง เพื่อพัฒนาตนเอง พัฒนาหน่วยงาน ตอบสนองความต้องการของประชาชน การดำเนินงานต้องรวดเร็ว ถูกต้องมากกว่าเวลาที่ผ่านมา
- (4) แรงผลักดันของสังคมภายนอก ทั้งสังคมภายนอกองค์กรหรือสังคมระหว่างประเทศ ที่ต้องแข่งขันในเชิงธุรกิจการค้าหรือธุรกิจการศึกษา จำเป็นต้องมีระบบสารสนเทศมากขึ้น

2) การพัฒนาเทคนิคต่าง ๆ ที่ใช้เป็นเครื่องช่วยในการตัดสินใจ เทคนิคเหล่านี้ได้รับการพัฒนาขึ้น เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการตัดสินใจ ซึ่งบางเทคนิคได้ใช้เครื่องคอมพิวเตอร์เข้ามาช่วยในการประมวลผล ในช่วง พ.ศ. 2493 ได้มีการพัฒนาเทคนิคทางการวิจัยเชิงปฏิบัติการ (operation research) ซึ่งเป็นการใช้คณิตศาสตร์ขั้นสูงเข้ามาพัฒนาธุรกิจ โดยเฉพาะโรงงานอุตสาหกรรม ต่อมาในช่วง พ.ศ. 2503 การใช้วิธีการทางวิทยาศาสตร์เพื่อการบริหารงานได้แพร่หลายมากขึ้น เช่น การใช้เทคนิควิเคราะห์เชิงปริมาณมาวิเคราะห์ทั้งด้านการเงิน และการตลาดและภายหลังที่มีการนำเอาเครื่องคอมพิวเตอร์มาใช้กันอย่างแพร่หลาย ก็ได้้นำเอาระบบสารสนเทศเพื่อการตัดสินใจ (Decision Support System-DSS) มาใช้ในการบริหารอย่างกว้างขวาง รวมทั้งการบริหารด้านการศึกษา ระบบสารสนเทศเพื่อการจัดการ (Management Information System-MIS) ได้เข้าครอบคลุมไปถึงงานทั้งหมดขององค์กรที่ต้องใช้เครื่องคอมพิวเตอร์ในการประมวลผล ส่วนระบบข้อมูลเพื่อการจัดการ มุ่งที่จะใช้สารสนเทศที่มีความสัมพันธ์กับปัญหาเฉพาะอย่าง

3.2.2 การแสวงหาสารสนเทศ แนวคิดเกี่ยวกับความต้องการสารสนเทศ เป็นแนวคิดที่ชี้ให้เห็นว่าทำไมคนต้องแสวงหาและใช้สารสนเทศ ซึ่งประภาวดี สืบสนธิ์ (2533 : 308) ได้กล่าวไว้ว่า สารสนเทศที่เกิดขึ้นเมื่อบุคคลนั้นพบว่า ตนเองตกอยู่ในสถานการณ์ที่ต้องตัดสินใจ หากคำตอบ ข้อเท็จจริงในการแก้ปัญหาหรือแม้แต่ทำความเข้าใจเรื่องใดเรื่องหนึ่ง ความต้องการจึงเกิดได้ทุกเรื่องและทุกขณะในชีวิตประจำวัน การที่แต่ละคนพยายามสนองตอบความต้องการของตนเอง จึงใช้แหล่งสารสนเทศ หรือใช้บริการจากผู้จัดสรรสารสนเทศต่าง ๆ เพื่อให้ได้สารสนเทศที่ต้องการ แหล่งสารสนเทศที่เป็นตัวบุคคล สิ่งพิมพ์ องค์กร สถาบัน หรือกลุ่มสถาบัน ความต้องการ

จึงสามารถดูได้จากสถานการณ์ที่บุคคลนั้นแสวงหาและใช้สารสนเทศ โดยเป็นบุคคลและสถานการณ์ที่บุคคลนั้นแสดงอยู่ ความต้องการสารสนเทศมีความสัมพันธ์กับเหตุการณ์ต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

1) *ความสัมพันธ์ระหว่างความต้องการ การแสวงหาและการใช้แหล่งสารสนเทศ* ความต้องการสารสนเทศเป็นเรื่องที่สัมพันธ์กับเหตุการณ์ต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับการแสวงหาและใช้สารสนเทศดังนี้ (ประภาวดี สืบสนธิ์ 2533 : 308)

(1) เพื่อสนองความต้องการส่วนบุคคล เช่น แก้ข้อสงสัย ตอบคำถามที่บุคคลนั้นอยากรู้เพื่อประโยชน์ของบุคคลนั้นเป็นหลัก

(2) เพื่อการศึกษาไม่ว่าจะของตนเองหรือของบุคคลอื่น

(3) เพื่อการปฏิบัติงาน

(4) เพื่อปกครองสังคมและเพื่อวัตถุประสงค์อื่นในระดับสูงขึ้นไปในระดับนานาชาติ เช่น แลกเปลี่ยนวัฒนธรรม เพื่อการถ่ายทอดเทคโนโลยี

2) *สถานการณ์ที่พบว่าตนเองมีความต้องการสารสนเทศ* สถานการณ์เหล่านี้ อาจเกี่ยวข้องกับเรื่องเงิน สุขภาพ นันทนาการ การเดินทาง การศึกษา กฎหมาย การแก้ปัญหาและอาชญากรรม เป็นต้น

3) *ความต้องการสารสนเทศอาจเป็นคำถามหรือปัญหาที่เกิดขึ้น* เมื่อพบว่าตนมีความต้องการจะแสวงหาคำตอบเพื่อตอบข้อสงสัย เพื่อแก้ปัญหา เพื่อตัดสินใจในการเรียนรู้

4) *ประเภทของสารสนเทศ* จะเห็นได้ว่าเมื่อบุคคลมีความต้องการสารสนเทศ เมื่อมีคำถาม ปัญหา บุคคลจะหาว่าสารสนเทศประเภทใดสามารถตอบสนองต่อความต้องการหรือตอบปัญหาได้ เช่น สารสนเทศประเภทแสดงหรือสาธิตให้เป็นวิธีกระบวนการ (show – how) ประเภทที่อธิบายวิธีเทคนิค (know – how) เป็นต้น

5) *ลักษณะของสารสนเทศ* หมายถึง ข้อกำหนดที่บุคคลนั้นคาดหวังไว้เกี่ยวกับสารสนเทศที่ต้องการอันได้แก่ สารสนเทศนั้นมีรูปแบบ ขอบเขต รายละเอียดที่น่าเสนอ มีภาษา และคุณภาพที่เหมาะสมกับความสามารถของผู้รับในสถานการณ์นั้น ๆ เช่น เสนอคำตอบอย่างละเอียด ตรงประเด็น เข้าใจง่าย ทันสมัย เป็นต้น

6) *แหล่งสารสนเทศ* เมื่อบุคคลตระหนักถึงความต้องการสารสนเทศของตน ก็สามารถแสวงหาสารสนเทศได้จากแหล่งต่าง ๆ ที่มีอยู่โดยรอบ โดยอาจหาจากแหล่งสารสนเทศที่จัดตั้งขึ้นเพื่อทำหน้าที่ให้บริการสารสนเทศ เช่น ศูนย์สารสนเทศ ห้องสมุด หรือใช้ระบบหรือหน่วยงานอื่นที่งานหลักไม่ใช่งานสารสนเทศ แต่พอที่จะให้สารสนเทศที่ต้องการได้นอกจากนี้ ผู้ใช้อาจหาสารสนเทศจากตัวบุคคล เช่น ญาติ เพื่อนบ้าน เพื่อนร่วมงานร่วมอาชีพ สมาชิกในครอบครัว

ครัว แทนที่จะหาจากสถาบันข้างต้นในการหาสารสนเทศจากตัวบุคคลก็จะเกิด การสื่อสารที่ตอบ
ได้ทั้งภาษาพูดและภาษาเขียน

7) ผลของการใช้สารสนเทศต่อตัวบุคคล หลังจากมีการใช้สารสนเทศก็
จะเกิดผลต่อตัวบุคคลนั้นทางตรงหรือทางอ้อม เช่น สามารถตัดสินใจเลือกพาหนะเดินทาง
ซื้อสินค้า เสนอโครงการตามที่ประสงค์ได้ ฯลฯ

8) ผลของการใช้สารสนเทศโดยรวมที่ส่งผลต่ออีกทอดหนึ่ง
ผลนั้นปลายนี้อาจเกิดประโยชน์แก่องค์กร ต่อสังคมที่บุคคลนั้นสังกัด

3.2.3 ความต้องการสารสนเทศในองค์กร สารสนเทศที่ใช้ในการบริหารในองค์กร
ต่าง ๆ ขึ้นอยู่กับระดับการบริหารงานของแต่ละองค์กรและแต่ละหน่วยงาน ดังนี้

1) สารสนเทศเพื่อการกำหนดนโยบาย เป็นสารสนเทศสำหรับผู้บริหาร
ระดับสูงสุดในองค์กร ซึ่งจะใช้สารสนเทศในการกำหนดวัตถุประสงค์ขององค์กร การวางแผน
ระยะยาวสำหรับอนาคต เพื่อการจัดสรรทรัพยากร การกำหนดนโยบายเพื่อใช้เป็นแนวทางในการ
จัดหา ตลอดจนการใช้ทรัพยากร

2) สารสนเทศเพื่อการจัดการ เป็นสารสนเทศสำหรับผู้บริหารระดับกลาง
ซึ่งมีความรับผิดชอบในการจัดการให้การปฏิบัติงานเป็นไปตามแผนในช่วงระยะสั้นๆเป็นเวลาปีต่อ
ปี และใช้สารสนเทศไปในการควบคุมการปฏิบัติงานให้มีประสิทธิภาพตามแผน

3) สารสนเทศเพื่อการปฏิบัติการ เป็นสารสนเทศสำหรับผู้บริหารระดับ
ปฏิบัติการซึ่งเป็นผู้ที่มีความรับผิดชอบในด้านการควบคุมการปฏิบัติงานให้มีประสิทธิภาพและประ
สิทธิภาพ

สรุปได้ว่าความต้องการสารสนเทศเป็นเรื่องต่อเนื่อง เพราะข้อมูลมีการเปลี่ยนแปลง
อยู่ตลอดเวลา เริ่มจากความต้องการนั้นมีวัตถุประสงค์ เพื่อแก้ไขปัญหาตอบข้อสงสัย ตัดสินใจใน
เรื่องที่เกี่ยวข้องกับบุคคลนั้น ในเรื่องการศึกษาตลอดชีพ แนวคิดนี้จะชี้ให้เห็นถึงการพัฒนาระบบสาร
สนเทศ ต้องทำให้เป็นปัจจุบันมากที่สุด เพื่อให้ทันต่อสถานการณ์ ซึ่งจะต้องศึกษาถึงพฤติกรรมการใช้
สารสนเทศประกอบกับความต้องการนั้นด้วยเช่นกัน

3.3 ปัญหาการใช้สารสนเทศ

การนำสารสนเทศมาใช้ในการบริหารทำให้พบปัญหาที่เกิดจากขั้นตอนต่าง ๆ ก่อนที่จะได้สารสนเทศ ซึ่งอาจเป็นปัญหาจากตัวสารสนเทศ หรือปัญหาจากผู้ใช้สารสนเทศ เกี่ยวกับเรื่องนี้มีผู้ศึกษาและกล่าวไว้สรุปได้ดังนี้

3.3.1 ปัญหาเกี่ยวกับเนื้อหาสารสนเทศ

- 1) ความไม่ทันสมัยของสารสนเทศหรือสารสนเทศมีความเก่าเกินกว่าที่นำมาใช้ได้
- 2) ความไม่สมบูรณ์ในเชิงคุณภาพ หรือเนื้อหาสารสนเทศไม่สมบูรณ์เพียงพอที่จะนำมาใช้ในการตัดสินใจหรือดำเนินการ
- 3) ความไม่เที่ยงตรงของสารสนเทศ ซึ่งส่วนใหญ่มักเป็นสารสนเทศทุติยภูมิ ไม่ได้เกิดจากผู้ให้สารสนเทศโดยตรงแต่มีการอ้างต่อกันมาผิด ๆ โดยไม่เห็นสารสนเทศปฐมภูมิ

3.3.2 ปัญหาจากผู้ให้สารสนเทศ

- 1) ผู้ให้สารสนเทศมีภารกิจมากไม่มีเวลาในการค้นหาสารสนเทศ ไม่สามารถสืบค้นสารสนเทศด้วยตัวเอง (ดวงจันทร์ พยัคพันธ์ 2539 : 77 - 79)
- 2) ผู้ใช้ขาดความสามารถในการเข้าถึง เกิดขึ้นเมื่อบุคคลนั้นไม่สามารถเข้าถึงสารสนเทศที่เหมาะสมเนื่องจากสภาพแวดล้อมหรือร่างกาย (จารุวรรณ สินธุโสภณ 2534 : 17)
- 3) ผู้ใช้ขาดการฝึกฝนด้านเทคโนโลยี เกิดขึ้นเมื่อบุคคลนั้นขาดการฝึกฝนขาดความชำนาญในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อแสวงหาสารสนเทศ (จารุวรรณ สินธุโสภณ 2534 : 17)

3.3.3 ปัญหาจากแหล่งสารสนเทศ

- 1) ไม่มีสารสนเทศจัดให้บริการ สถาบันบริการสารสนเทศ หรือแหล่งสารสนเทศที่ให้บริการไม่มีสารสนเทศที่ผู้ใช้ต้องการ (ดวงจันทร์ พยัคพันธ์ 2539 : 77)
- 2) ความไม่สะดวกในการใช้แหล่งสารสนเทศ เช่น แหล่งบริการสารสนเทศที่ผู้ใช้ต้องการอยู่ห่างไกลหรือใช้เวลามากกว่าจะได้สารสนเทศที่ต้องการ (จารุวรรณ สินธุโสภณ 2534 : 17)
- 3) การใช้บริการไม่ราบรื่นและไม่มากเท่าที่ควร แม้จะมีข้อมูลอยู่แล้วแต่การใช้บริการยังไม่ราบรื่น และไม่มีการใช้มากเท่าที่ควร ส่วนหนึ่งเกิดจากผู้มีความกระตือรือร้นน้อยไป มองข้ามความสำคัญของการนำสารสนเทศไปใช้ในการทำหน้าที่ของตน แต่อีกส่วนหนึ่งคือผู้เกี่ยวข้องกับการให้บริการสารสนเทศอาจต้องปฏิบัติการเชิงรุกมากขึ้น เพื่อกระตุ้น

ให้ฝ่ายต่าง ๆ ได้ทราบว่าถ้าผู้ใช้มีความต้องการใช้ข้อมูลข่าวสารในการทำหน้าที่ในเรื่องใดก็ตาม จะมีบริการในรูปแบบที่ใช้ไม่ยากเกินไป และควรจะมีการดำเนินการหลาย ๆ ด้านที่จะช่วยอำนวยความสะดวกและกระตุ้นให้ทุก ๆ ฝ่ายได้มีโอกาสและได้รู้จักใช้ข้อมูลข่าวสารที่สมบูรณ์แบบ (อภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ 2538 : 59)

4) ความไม่สะดวกในการขอใช้ข้อมูล การขอใช้ข้อมูลหรือการให้ข้อมูล เป็นเรื่องยากลำบาก บางครั้งอยู่ในรูปแบบซึ่งยากต่อการนำไปใช้ ไม่สะดวกที่จะใช้ บางครั้งใช้เวลาในการติดต่อขอใช้ข้อมูลมาก บางครั้งเจ้าของข้อมูลหวงข้อมูล ไม่ต้องการให้ผู้อื่นร่วมใช้ด้วย สิ่งเหล่านี้เป็นปัญหาที่ประสบอยู่เป็นประจำแม้แต่ผู้ที่ทำงานในระดับนโยบายการขอข้อมูลเป็นเรื่องยาก เป็นปัญหาอย่างชัดเจน (อภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ 2538 : 58)

5) สถาบันบริการสารสนเทศไม่เต็มใจให้บริการ สถาบันผู้ให้บริการสารสนเทศไม่เต็มใจ หรือไม่สามารถเผยแพร่สารสนเทศที่ต้องการแก่ผู้แสวงหาสารสนเทศได้ (จรรววรรณ สันธุโสภณ 2534 : 17)

จากปัญหาดังกล่าวสรุปได้ว่า ปัญหาหลักในการใช้สารสนเทศเพื่อการบริหารมี 3 ประการ คือ 1) ปัญหาที่เกิดจากตัวสารสนเทศ ได้แก่ สารสนเทศมีจำนวนน้อย และไม่เพียงพอ สารสนเทศเก่าและมีเนื้อหาไม่ทันสมัย สารสนเทศที่มีไม่ตรงกับความต้องการ สารสนเทศไม่สมบูรณ์ ครอบคลุม และขาดความน่าเชื่อถือ 2) ปัญหาที่เกิดจากแหล่งสารสนเทศ เช่น แหล่งสารสนเทศอยู่ไกล ไม่สะดวกในการเข้าใช้สารสนเทศ แหล่งสารสนเทศไม่มีสารสนเทศที่ต้องการ เป็นต้น 3) ปัญหาที่เกิดจากผู้ใช้สารสนเทศ เช่น ไม่มีเวลาในการค้นหาสารสนเทศ ค้นหาสารสนเทศที่ต้องการไม่พบ ไม่ทราบวิธีการค้นหาสารสนเทศ เป็นต้น

4. ความสัมพันธ์ระหว่างผู้บริหารกับสารสนเทศ

สารสนเทศเป็นทรัพยากรที่มีค่าต่อการวางแผน การควบคุม และการตัดสินใจ ผู้บริหารต้องมีหน้าที่ความรับผิดชอบต่อสารสนเทศที่มีอยู่ในองค์กรเพื่อให้มีสารสนเทศไว้ประกอบการดำเนินงาน โดยผู้บริหารต้องรับผิดชอบในด้านต่าง ๆ ดังนี้ (จิราภรณ์ รักษาแก้ว 2528 : 59)

4.1 วางแนวทางพัฒนา เพื่อให้ได้มาซึ่งสารสนเทศที่ต้องการ ผู้บริหารต้องพิจารณาว่าระบบที่มีอยู่ในปัจจุบันเป็นอย่างไร ควรปรับปรุงแก้ไขหรือไม่โดยวางแนวทางในการพัฒนาด้วยการตั้งคำถามขึ้น และพยายามตอบคำถามเหล่านั้นจึงจะทำให้ทราบว่าควรพัฒนาระบบสารสนเทศหรือไม่ ดังนี้

- 4.1.1 สารสนเทศอะไรที่ใช้อยู่ในขณะนี้ เช่น แบบฟอร์มต่าง ๆ รายงานแต่ละประเภท เป็นต้น
- 4.1.2 สารสนเทศใดที่สามารถจัดทำได้ขณะนี้ ได้แก่ สารสนเทศที่มีอยู่ในแบบฟอร์มรายงานหรือตารางเวลาทำงานซึ่งยังไม่ได้จัดทำขึ้นทั้ง ๆ ที่จัดทำได้จากข้อมูลที่มีอยู่แล้ว
- 4.1.3 สารสนเทศอะไรที่ควรมีใช้ในขณะนี้ หมายถึง มีการจัดทำสารสนเทศให้ตรงกับความต้องการใช้งานของผู้บริหารแต่ละคน ผู้บริหารทั้งหมดอาจจะต้องมาประชุมเพื่อกำหนดรูปแบบของสารสนเทศที่ต้องการร่วมกัน
- 4.1.4 ทำไมสารสนเทศเป็นสิ่งจำเป็น และจะเกิดอะไรกับองค์กรถ้าหากต้องยกเลิกสารสนเทศที่มีอยู่ไป หรือไม่สามารถจัดหาสารสนเทศใหม่ที่ต้องการได้ คำถามนี้ช่วยในการพิจารณากำหนดสารสนเทศที่ต้องการใช้ว่า สารสนเทศตรงตามความต้องการหรือไม่
- 4.1.5 สารสนเทศที่มีอยู่ในปัจจุบันใช้อย่างไร หมายถึง ใช้อย่างไร เป็นรายวัน รายสัปดาห์ หรือรายเดือน
- 4.1.6 หากมีความต้องการใช้สารสนเทศ เร็วขึ้นกว่าที่เป็นอยู่เดิม จะสามารถจัดทำได้หรือไม่ และจะเร็วกว่าเดิมได้เท่าใด
- 4.1.7 แหล่งข้อมูลใดที่นำมาใช้ในการประมวลผล เพื่อให้ได้มาซึ่งสารสนเทศ เช่น ข้อมูลจากต่างประเทศ จากหน่วยงานรัฐบาล เป็นต้น
- 4.1.8 หน่วยงานใดภายในองค์กรที่ควรรับผิดชอบในการผลิตสารสนเทศเป็นการพิจารณาถึงแหล่งผลิตสารสนเทศขององค์กร ว่าจะเป็นการผลิตรวมที่ส่วนกลางหรือควรกระจายกันผลิตตามหน่วยงานย่อย ๆ ในองค์กร
- 4.1.9 รูปแบบสารสนเทศที่จะจัดทำขึ้นควรเป็นอย่างไร เป็นการพิจารณาถึงรูปแบบสารสนเทศที่จัดทำขึ้นว่า ควรเป็นแบบใด เป็นรายงานละเอียดหรือรายงานที่แสดงเฉพาะประเด็นที่สำคัญ ๆ
- 4.2 ความคุ้มค่าของสารสนเทศ** การจัดสารสนเทศสำหรับผู้บริหารทุกระดับควรเป็นสารสนเทศที่สามารถผลิตหรือจัดหาได้ในเวลาที่รวดเร็วที่สุดเท่าที่จะทำได้ โดยมีรายละเอียดถูกต้องเป็นที่ยอมรับได้ และค่าใช้จ่ายการได้มาของสารสนเทศเป็นไปอย่างประหยัดสามารถนำไปสนับสนุนการตัดสินใจของผู้บริหารในการแก้ไขและควบคุมตามสถานการณ์ที่เกิดขึ้นในองค์กรได้อย่างเหมาะสมและทันต่อเหตุการณ์
- 4.3 ความผิดพลาดและความจงใจทำให้สารสนเทศคลาดเคลื่อน** สารสนเทศที่ดีไม่อยู่ที่ความมากมายของสารสนเทศ แต่ขึ้นอยู่กับความถูกต้องหรือคุณสมบัติที่ดีอื่น ๆ มากกว่า และการที่มีปริมาณมากแต่ไม่ถูกต้อง ย่อมเป็นผลทำให้การตัดสินใจผิดพลาดได้

4.4 ความเสี่ยงในการมีระบบสารสนเทศที่ไม่สมบูรณ์ การผลิตสารสนเทศตามความต้องการของผู้บริหารให้ครบถ้วนนั้นเป็นสิ่งที่เป็นไปได้ยาก หรือถ้าจะทำได้ก็ต้องเสียค่าใช้จ่ายสูง ซึ่งอาจจะไม่คุ้มกับค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้น เมื่อเป็นเช่นนี้แล้วในบางครั้งผู้บริหารอาจจะต้องตัดสินใจโดยมีสารสนเทศที่ไม่สมบูรณ์ซึ่งในขั้นนี้ผู้บริหารจะต้องนำประสบการณ์เดิมของตนมาใช้

สรุป ผู้บริหารมีหน้าที่และความรับผิดชอบต่อสารสนเทศขององค์กรเพื่อให้สารสนเทศเกิดข้อผิดพลาดน้อยที่สุด วางแผนการพัฒนาเพื่อให้ระบบสารสนเทศสมบูรณ์ตามที่ต้องการ ดูแลให้เกิดความคุ้มค่า ให้มีการผลิตและการใช้สารสนเทศอย่างประหยัด ดูแลมิให้เกิดความผิดพลาดของสารสนเทศ

5. การบริหารสถาบันการศึกษา

การบริหารสถาบันการศึกษา เป็นกิจกรรมที่ผู้บริหารมีหน้าที่รับผิดชอบโดยตรง ซึ่งปัจจุบันได้ประยุกต์ทฤษฎีการบริหารทั่วไปมาใช้ในการบริหารการศึกษา การบริหารจึงเป็นกิจกรรมที่มีความจำเป็นสำหรับทุกหน่วยงานของภาครัฐและภาคเอกชน

การบริหาร หมายถึง การทำงานร่วมกับคนและอาศัยคนอื่นเพื่อให้บรรลุเป้าหมายขององค์กรภายใต้สภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงตลอดเวลา แยกออกเป็น 5 ประการคือ การทำงานร่วมกับคนอื่น มีเป้าหมายร่วมกันขององค์กร เป็นการสร้างความสมดุลระหว่างประสิทธิภาพและประสิทธิผล การใช้ทรัพยากรที่มีอยู่จำกัดให้เกิดประโยชน์สูงสุด และการบริหารต้องมีการเปลี่ยนแปลงตลอดเวลาซึ่งตรงกับคำกล่าวของเฮนรี ตียาวิ (2544 : 18) นอกจากนี้การบริหารยังเป็นกระบวนการของกิจกรรมที่ต่อเนื่องและประสานงานกัน เพื่อให้บรรลุจุดมุ่งหมายขององค์กร (ศิริวรรณ เสรีรัตน์และคณะ 2545 : 18) สำหรับการบริหารการศึกษาโดยทั่วไปมีกิจกรรมทางการบริหารที่สำคัญดังนี้

1) *การบริหารทรัพยากรทางการศึกษา* หมายถึง สิ่งต่าง ๆ ที่ทำให้การศึกษาดำเนินไปได้และครอบคลุมทั้งที่เป็นตัวเงิน บุคลากร เทคโนโลยี หรือภูมิปัญญาท้องถิ่น ซึ่งต้องมีระบบการบริหารจัดการที่ดี ให้คุ้มค่าที่สุด ซึ่งในการบริหารทรัพยากรทางการศึกษาในอนาคตเปลี่ยนไปจากเดิมในหลายส่วน และจะอยู่ในครรลองของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 โดยจะยึดหลักสำคัญ 4 ประการ คือ หลักประสิทธิภาพและประสิทธิผล หลักความเสมอภาค หลักประโยชน์ที่ผู้เรียนจะได้รับ และหลักเสรีภาพในการเลือก (สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา 2546 : 58)

2) *การบริหารงานบุคคล* ผู้บริหารองค์กรทุกคนจะต้องทำหน้าที่เป็น “นักบริหารงานบุคคล” ไปพร้อมกับปฏิบัติงานอื่น ๆ ไปด้วย แต่ทั้งนี้ “คน” ซึ่งว่าเป็นทรัพยากรที่มีคุณค่าสามารถสร้างสรรค์ประโยชน์และมีประสิทธิภาพให้กับองค์กรได้อย่างมหาศาลภายใต้สถานการณ์และสภาพแวดล้อมต่าง ๆ กิจกรรมที่ผู้บริหารจะเกี่ยวข้องกับการบริหารงานบุคคล คือ การวิเคราะห์งาน การออกแบบ การวางแผนและการพยากรณ์กำลังคน การสรรหาการคัดเลือก การปฐมนิเทศและการบรรจุ การประเมินการปฏิบัติงาน การวางแผนและพัฒนาอาชีพ การบริหารค่าตอบแทน ความปลอดภัยและสุขภาพ และการจูงใจในการทำงาน (สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา 2546 : 159)

3) *การบริหารธุรการ การเงิน และพัสดุ* เป็นงานที่ช่วยสนับสนุนให้งานหลักของสถานศึกษา ดำเนินไปด้วยดี แต่ทั้งนี้ต้องมีระบบงานที่ดีด้วย และแต่ละงานอาจมีวิธีการจัดระบบบริหารต่างกันตามลักษณะงาน เช่น งานธุรการ มีหลักการสำคัญคือ ต้องมีการวางแผนงาน มีระบบสารสนเทศและบุคลากรที่พร้อมมูล มีมาตรฐานการปฏิบัติงาน และมีการติดตามประเมินผลเป็นระยะ งานการเงินเบื้องต้นควรต้องคัดเลือกบุคคลที่มีคุณสมบัติเหมาะสมมารับผิดชอบ จะทำให้งานราบรื่น เงินของสถานศึกษามีทั้งเงินงบประมาณและเงินนอกงบประมาณ การบริหารด้านการเงินสำคัญที่การวางโครงสร้างงานและบุคคลที่รับผิดชอบให้ชัดเจนเป็น อันดับแรก ต่อจากนั้นต้องมีการบันทึกรายการรับจ่ายทุกรายการครบถ้วนถูกต้องเป็นปัจจุบัน (สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา 2546 : 180)

4) *การบริหารอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อม* อาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อมเป็นสินทรัพย์ของสถานศึกษาในรูปที่ดินและสิ่งก่อสร้าง ซึ่งมีอายุการใช้งานนาน และต้องคิดค่าใช้จ่ายในการเสื่อมราคาตามเวลาการใช้งานด้วย เพราะฉะนั้นจึงมีค่าใช้จ่ายประจำที่ไม่เป็นตัวเงินนอกเหนือจากค่าใช้จ่ายในการซ่อมแซมดูแลรักษาที่เป็นตัวเงินด้วย การบริหารจัดการกับทรัพยากรประเภทนี้ ควรต้องมีการวางแผนกลยุทธ์ที่ระบุพันธกิจและเป้าหมายของหน่วยงานอย่างชัดเจน โดยปกติควรมีระยษนานพอสมควร เช่น 10 ปีขึ้นไป และต้องมีข้อมูลต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องเพื่อพิจารณาตั้งแต่การเลือกทำเลที่ตั้ง ทำเลก่อสร้าง ฯลฯ (สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา 2546 : 197)

5) *การบริหารงานวิชาการ* เป็นงานสำคัญสำหรับผู้บริหารสถานศึกษาเพราะเป็นงานที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมทุกชนิดในโรงเรียนที่เกี่ยวกับ (1) การวางแผนเกี่ยวกับงานวิชาการ ประกอบด้วย แผนปฏิบัติงานวิชาการ โครงการสอน และบันทึกการสอน (2) การดำเนินการเกี่ยวกับการเรียนการสอน ประกอบด้วย การจัดการเรียน การจัดชั้นเรียน การจัดครูเข้าสอน การจัดแบบเรียน การปรับปรุงการเรียนการสอน การฝึกงาน (3) การจัดบริหารเกี่ยวกับการเรียนการ

สอน ประกอบด้วย การจัดสื่อการเรียนการสอน การจัดห้องสมุด และ (4) การวัดและประเมินผล (ปริยาพร วงศ์อนุตรโรจน์ 2535 : 3 - 4)

จะเห็นได้ว่าการบริหารการศึกษาเป็นกิจกรรมต่าง ๆ ที่บุคคลหลายคนร่วมมือกัน ดำเนินการเพื่อพัฒนาสมาชิกของสังคมในทุก ๆ ด้าน นับตั้งแต่บุคลิกภาพ ความรู้ความสามารถ พฤติกรรมและคุณธรรมเพื่อให้มีค่านิยมตรงกันกับความต้องการของสังคม และอาศัยทรัพยากร ตลอดจนเทคนิคต่าง ๆ อย่างเหมาะสม เพื่อให้บุคคลพัฒนาไปตรงตามเป้าหมายของสังคมที่ตน ดำรงอยู่ (นพพงษ์ บุญจิตราคุลย์ 2534 : 4) การบริหารการศึกษาเป็นการนำเอาทฤษฎีการบริหาร ทัวไปมาประยุกต์ใช้ร่วมกับหลักและวิธีการศึกษา การบริหารการศึกษาจึงแตกต่างจากการบริหาร แขนงอื่นตรงที่มีจุดมุ่งหมายในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์เป็นสำคัญ (วิจิตร ศรีสะอ้าน 2523 : 45-46) แนวคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับกระบวนการการบริหารงานนั้น ได้มีผู้ให้ความคิดไว้หลายท่าน ซึ่งมีความแตกต่างกันในด้านองค์ประกอบเท่านั้น การบริหารการศึกษาในการวิจัยครั้งนี้ แบ่งออกเป็น 2 ด้าน ได้

1) *การบริหารงานทั่วไป* หมายถึง การบริหารกิจกรรมที่เกี่ยวกับการกำหนด เป้าหมายขององค์กร การวางแผนและการตัดสินใจ การบริหารงานบุคคล และการบริหารงานงบประมาณและการเงิน ซึ่งกิจกรรมดังกล่าวเป็นส่วนสนับสนุนส่งเสริมให้การบริหารงานวิชาการ ประสบผลสำเร็จอย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ปัจจัยที่สนับสนุนความสำเร็จในการบริหารงานดังกล่าว คือ มีสารสนเทศที่มีความถูกต้องเชื่อถือได้ สามารถตรวจสอบได้ มีความสมบูรณ์ ทันต่อการใช้งาน มีความกะทัดรัด และตรงตามความต้องการ

2) *การบริหารงานวิชาการ* หมายถึง การบริหารกิจกรรมทุกสิ่งทุกอย่างใน สถานศึกษาที่เกี่ยวข้องกับการปรับปรุงพัฒนาการเรียนการสอนให้ได้ผลดี และมีประสิทธิภาพให้เกิดประโยชน์สูงสุดกับผู้เรียน (ปริยาพร วงศ์อนุตรโรจน์ 2535 : 16) ซึ่งสอดคล้องกับรุจิรี ภูสาระ และจันทร์ธานี สงวนนาม (2545 : 56) ให้ความหมายไว้ว่า การบริหารวิชาการ หมายถึง การบริหาร กิจกรรมทุกชนิดในสถานศึกษา ซึ่งเกี่ยวข้องกับการปรับปรุงพัฒนาการเรียนการสอนให้เกิดผลตาม เป้าหมายของหลักสูตรอย่างมีประสิทธิภาพ งานบริหารวิชาการถือเป็นงานหลักของการบริหาร การศึกษา ทั้งนี้งานวิชาการเกี่ยวข้องกับหลักสูตร และการจัดการเรียนการสอนเป็นสำคัญ นอกจากนี้ ยังหมายความรวมถึงการบริหารการวิจัย การบริการวิชาการแก่ชุมชน ซึ่งเป็นภารกิจหลักของ สถาบันอุดมศึกษา การบริหารงานวิชาการจะประสบผลสำเร็จได้ ต้องอาศัยสารสนเทศที่ทันสมัย และมีระบบสารสนเทศเพื่อประมวลผลที่ดี

6. การบริหารมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี

6.1 การแบ่งส่วนราชการ

มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรีแบ่งส่วนราชการออกเป็น คณะ สำนัก ศูนย์ ดังนี้

6.1.1 คณะ 8 คณะ ประกอบด้วย คณะครุศาสตร์ คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ คณะวิทยาการจัดการ คณะเทคโนโลยีการเกษตร คณะเทคโนโลยีอุตสาหกรรม โครงการจัดตั้งคณะคอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีชั้นสูง และบัณฑิตวิทยาลัย

6.1.2 สำนัก/ศูนย์ 13 หน่วยงาน ประกอบด้วย สำนักงานอธิการบดี สำนักกิจการนักศึกษา สำนักส่งเสริมวิชาการ สำนักวางแผนและพัฒนา สำนักวิจัยและบริการวิชาการ สำนักศิลปวัฒนธรรม สำนักวิทยบริการ สำนักประกันคุณภาพการศึกษา สำนักจัดการทรัพย์สินและรายได้ ศูนย์คอมพิวเตอร์ ศูนย์ภาษา ศูนย์วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี และศูนย์เวชศึกษาป้องกัน

6.2 การกิจของมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี

มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรีมีภารกิจหลัก 5 ประการ คือ

6.2.1 การผลิตบัณฑิต ภารกิจด้านการผลิตบัณฑิตระดับปริญญาตรี ปริญญาโท อยู่ในความรับผิดชอบโดยตรงของคณะต่าง ๆ 8 คณะ ดังกล่าวข้างต้น การจัดการศึกษาภายในคณะต่าง ๆ แบ่งออกเป็น 41 โปรแกรมวิชา

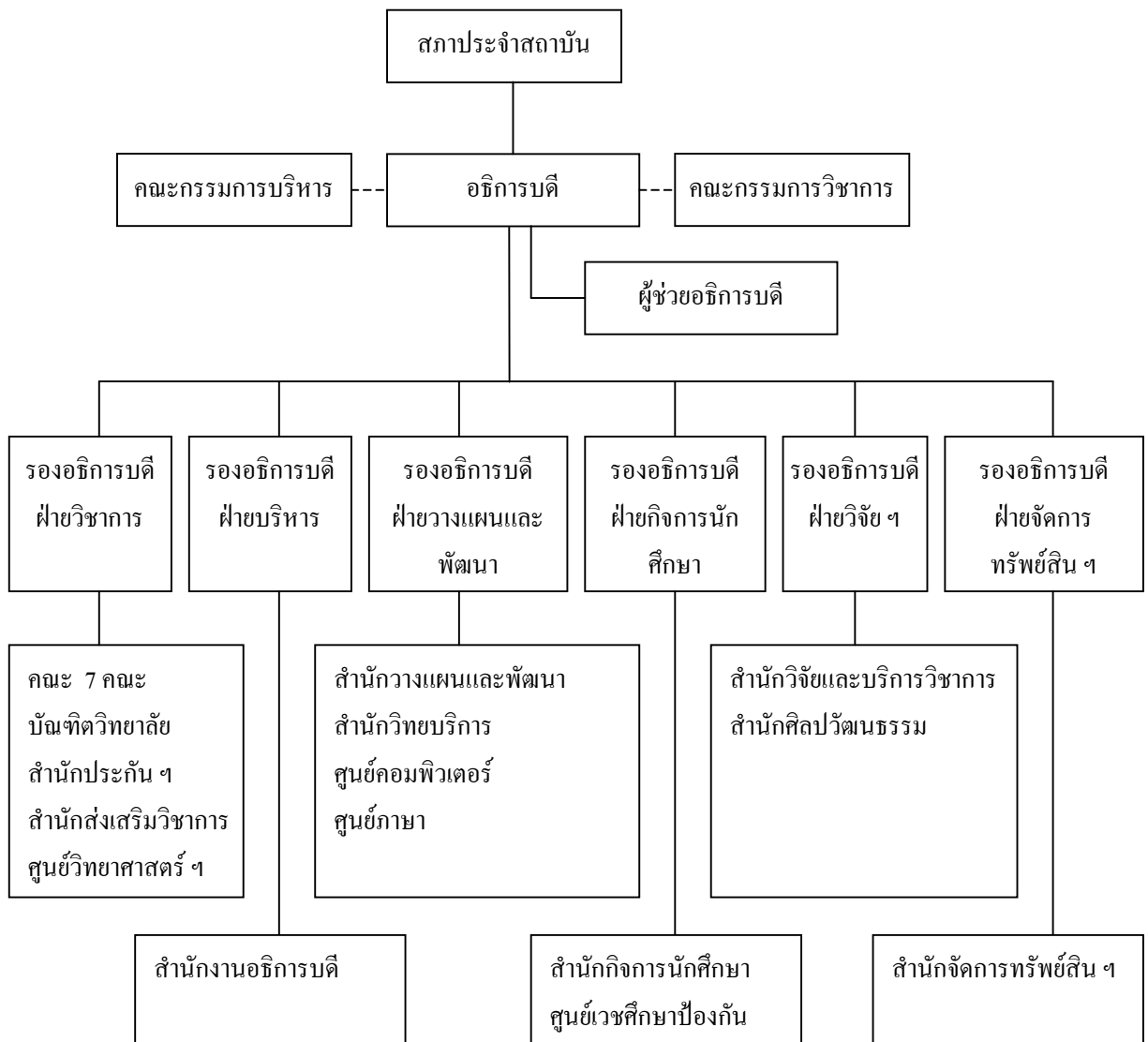
6.2.2 การบริการวิชาการแก่ชุมชน มหาวิทยาลัยตระหนักถึงความรับผิดชอบต่อสังคมมาโดยตลอดจึงได้ดำเนินการเผยแพร่และช่วยเหลืองานวิชาการอยู่เป็นประจำ โดยได้ทำในหลายรูปแบบ เช่น การจัดอบรม ประชุมสัมมนา จัดทำเอกสารตำราทางวิชาการ เป็นต้น

6.2.3 การทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม เป็นภารกิจสำคัญของมหาวิทยาลัย และได้ให้การสนับสนุนในการอนุรักษ์ทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมของท้องถิ่น รวมทั้งการวิจัยศึกษาค้นคว้าและเผยแพร่ศิลปวัฒนธรรมอย่างกว้างขวาง

6.2.4 การวิจัย พัฒนาและถ่ายทอดเทคโนโลยี การวิจัยในมหาวิทยาลัยแบ่งออกเป็น 2 ลักษณะ คือ การวิจัยพื้นฐาน และการวิจัยประยุกต์ การวิจัยพื้นฐานเห็นการวิจัยเพื่อประโยชน์ในการสร้างองค์ความรู้ใหม่ที่กว้างขวางและลึกซึ้ง เพื่อเป็นประโยชน์ต่อการเรียนการสอนต่อไป ส่วนการวิจัยประยุกต์เป็นการวิจัยเพื่อประโยชน์ในการศึกษาปัญหาหรือแก้ปัญหาของท้องถิ่น และประเทศชาติ สำหรับงบประมาณเกี่ยวกับการวิจัยนั้น มหาวิทยาลัยได้รับการสนับสนุนงบประมาณจากเงินงบประมาณและเงินนอกงบประมาณ ผลงานวิจัยต่าง ๆ จะถูกเผยแพร่และถ่ายทอดแก่ชุมชนต่อไป

6.2.5 การผลิตและส่งเสริมวิทยฐานะครู มหาวิทยาลัยพัฒนาจากสถาบันการฝึกหัดครู และได้ผลิตครูออกสู่สังคมมากมาย เพื่อให้ได้บุคลากรทางการศึกษาที่มีความรู้ความสามารถ มีคุณธรรมและจริยธรรม จึงจำเป็นต้องมีการพัฒนาการผลิตและพัฒนาครูอย่างต่อเนื่อง

โครงสร้างการบริหารมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี มีรายละเอียดดังภาพที่ 2.3

ภาพที่ 2.3 โครงสร้างการบริหารมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี

ที่มา : สำนักวางแผนและพัฒนา (2546) รายงานประจำปีการศึกษา 2544

เพชรบุรี ธรรมรักษ์การพิมพ์ หน้า 10

7. การใช้สารสนเทศในมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี

มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรีเห็นความสำคัญในการใช้สารสนเทศเพื่อการบริหาร จึงได้กำหนดนโยบายการพัฒนากระบวนสารสนเทศซึ่งเป็นเครื่องมือในการจัดการข้อมูลและสารสนเทศไว้ในแผนพัฒนาสถาบัน ระหว่าง พ.ศ. 2546 – 2550 โดยกำหนดวัตถุประสงค์ เป้าหมาย และมาตรการไว้ดังนี้ (สำนักวางแผนและพัฒนา สถาบันราชภัฏเพชรบุรี 2546 : 24 – 25)

7.1 วัตถุประสงค์

7.1.1 เพื่อพัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา เพื่อให้การดำเนินการกิจกรรมของมหาวิทยาลัยเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

7.1.2 เพื่อพัฒนาเครือข่ายสารสนเทศและศูนย์ข้อมูลต่าง ๆ ที่สามารถเชื่อมโยงและใช้ประโยชน์ร่วมกันได้ทั้งในระดับองค์กร ระดับประเทศ และระดับนานาชาติ

7.1.3 เพื่อพัฒนาศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเอง (self access learning center) เพื่อเปิดโอกาสให้นักศึกษาและประชาชนใช้ประโยชน์ในการเรียนรู้ด้วยตนเอง เพื่อนำไปสู่การเรียนรู้ตลอดชีวิต

7.1.4 เพื่อพัฒนาโครงสร้างและระบบเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ให้มีความสามารถในการรองรับการเรียนการสอนทางไกล การเรียนการสอนผ่านเครือข่าย และการผลิตสื่อการเรียนการสอนที่ทันสมัย

7.2 เป้าหมาย

7.2.1 มีการใช้ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาที่ทันสมัยช่วยในการจัดการเรียนการสอน การวิจัย และการบริการวิชาการในทุกหน่วยงาน

7.2.2 มีการจัดทำระบบฐานข้อมูลที่เป็นประโยชน์แก่บุคลากรของมหาวิทยาลัยและประชาชนทั่วไป โดยผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ตและอินเทอร์เน็ตในทุกหน่วยงาน

7.3 มาตรการ

7.3.1 จัดหาเครื่องมือและอุปกรณ์ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ระบบคอมพิวเตอร์และเครือข่าย ให้เพียงพอแก่การดำเนินการกิจกรรมของหน่วยงานและมหาวิทยาลัย

7.3.2 ฝึกอบรมบุคลากรให้มีความสามารถในการใช้ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาอย่างเหมาะสม

7.3.3 จัดให้มีการติดตามประเมินผล โดยประเมินผลการพัฒนาระบบสารสนเทศและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาอย่างต่อเนื่อง โดยเน้นการประเมินความคุ้มค่าในการลงทุน

7.3.4 จัดให้มีการประสานงานเพื่อการพัฒนาาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ในด้านการจัดการเรียนการสอน การวิจัย การบริการวิชาการ และการบริหารจัดการให้เป็นไปในทิศทางที่เหมาะสม โดยใช้ทรัพยากรร่วมกันอย่างมีประสิทธิภาพ

7.3.5 สนับสนุนทรัพยากรด้านต่าง ๆ ให้แต่ละหน่วยงาน จัดทำข้อมูลสารสนเทศเพื่อการเผยแพร่โดยผ่านระบบเครือข่าย

7.3.6 พัฒนาระบบเครือข่ายสารสนเทศ เพื่อให้นักศึกษาและบุคลากรสามารถเข้าถึงระบบข้อมูลต่าง ๆ ได้จากห้องเรียน ห้องทำงาน และห้องสมุดอย่างทั่วถึง

7.3.7 จัดให้มีหน่วยงานกลางเพื่อผลิตและให้บริการสื่อและเทคโนโลยี เพื่อการศึกษาของมหาวิทยาลัยอย่างเป็นระบบ

7.3.8 จัดหา สร้างฐานข้อมูลองค์ความรู้และสื่อความรู้ประเภทต่าง ๆ บนเครือข่ายเทคโนโลยีสารสนเทศและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

7.3.9 พัฒนาระบบเครือข่ายเทคโนโลยีสารสนเทศของห้องสมุดให้เป็นแหล่งทรัพยากรการเรียนรู้ที่หลากหลายและทันสมัย มุ่งไปสู่ระบบห้องสมุดเสมือนจริง (virtual library) ที่สามารถเชื่อมโยงกับหรือเข้าถึงฐานข้อมูลและเครือข่ายข้อมูลข่าวสารได้อย่างมีประสิทธิภาพ

เพื่อตอบสนองนโยบายและมาตรการดังกล่าว สถาบันได้จัดทำระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารขึ้นเพื่ออำนวยความสะดวกให้ผู้บริหารในการนำสารสนเทศไปใช้ประกอบการตัดสินใจ โดยมีรายละเอียดดังนี้

- 1) ระบบงานทะเบียนและประมวลผล
- 2) ระบบงานประกันคุณภาพ
- 3) ระบบบัญชีและการเงิน
- 4) ระบบงานบริหารแผนงานและโครงการ
- 5) ระบบงานการเจ้าหน้าที่
- 6) ระบบเงินเดือนบุคลากร
- 7) ระบบงานพัสดุ
- 8) ระบบข้อมูลสารสนเทศสำหรับผู้บริหาร

สำหรับระบบข้อมูลสารสนเทศสำหรับผู้บริหาร เป็นการจรรวบรวมสารสนเทศที่สำคัญที่เกิดจากการปฏิบัติงานจากระบบงานทั้ง 7 ระบบ และมีความจำเป็นสำหรับการบริหาร โดยจัดแสดงไว้ในรูปข้อมูลตัวเลข แผนภูมิ เพื่อให้ผู้บริหารไปประกอบการตัดสินใจในการบริหารได้อย่างมีประสิทธิภาพ

8. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ผู้วิจัยได้ศึกษาผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องทั้งด้านสภาพการใช้สารสนเทศ ความต้องการสารสนเทศ ตลอดจนปัญหาในการใช้สารสนเทศเพื่อการบริหาร ซึ่งมีทั้งงานวิจัยในประเทศและงานวิจัยต่างประเทศ สรุปได้ดังนี้

8.1 งานวิจัยในประเทศ

เฉลิมเผ่า อัจฉะนันท์ (2538) ได้ทำการวิจัยเรื่องการศึกษาความต้องการใช้สารสนเทศทางการศึกษาของผู้บริหาร ในมหาวิทยาลัยรามคำแหง ผลการวิจัยพบว่า ความต้องการสารสนเทศทางการศึกษาโดยรวม 5 ด้าน ของผู้บริหารอยู่ในระดับปานกลาง ความต้องการสารสนเทศด้านงบประมาณ และบุคลากรมีค่าสูงกว่าความต้องการสารสนเทศด้านอาคารสถานที่ ด้านโปรแกรมการศึกษาและด้านนักศึกษา ผู้บริหารมหาวิทยาลัยที่มีระดับต่างกัน มีความต้องการสารสนเทศเพื่อการศึกษาโดยรวม 5 ด้าน แตกต่างกัน

คงคาร์ตัน กิจงานนท์ (2539) ได้ศึกษาเรื่องการศึกษาสภาพปัญหาของระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ ผลการวิจัยพบว่า สถาบันอุดมศึกษามีนโยบายส่งเสริมให้มีฐานข้อมูลเพื่อสนับสนุนให้ผู้บริหารทุกระดับใช้ประโยชน์จากสารสนเทศ เพื่อการบริหาร และสารสนเทศที่มีการจัดทำในปัจจุบันสนองตอบต่อเป้าหมายและวัตถุประสงค์ ในระดับปานกลาง

วรรณทิพย์ กุคำใส (2539) ได้ศึกษาระดับการใช้สารสนเทศที่จำเป็นในการจัดกิจกรรมทางการศึกษานอกระบบโรงเรียนของศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียนอำเภอ ผลการวิจัยพบว่า หัวหน้าศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียนอำเภอมีความจำเป็นในการใช้ข้อมูลและสารสนเทศอยู่ในระดับมาก 8 ด้าน มีเพียง 1 ด้าน ที่มีความจำเป็นในการใช้ข้อมูลและสารสนเทศอยู่ในระดับปานกลาง และมีจำนวน 2 ด้าน ที่มีระดับการใช้ข้อมูลและสารสนเทศอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อเปรียบเทียบระดับการใช้ข้อมูลและสารสนเทศที่จำเป็นในการจัดกิจกรรมทางการศึกษานอกระบบโรงเรียนตามสถานภาพของหัวหน้าศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียนอำเภอ ได้แก่ อายุราชการและประสบการณ์ที่ได้รับเกี่ยวกับข้อมูลและสารสนเทศ พบว่า หัวหน้า ศบอ. ที่มีอายุราชการน้อยกว่าหัวหน้า ศบอ. ที่มีอายุราชการมาก มีความจำเป็นในการใช้ ระดับการใช้ข้อมูลและสารสนเทศ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในทุกด้าน และมีระดับการใช้

ข้อมูลและสารสนเทศแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ยกเว้นด้านวัสดุ ครุภัณฑ์และด้านอาคาร สถานที่ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ การนำเสนอการจัดลำดับความสำคัญของข้อมูล และสารสนเทศที่ใช้ในการวางแผนจัดกิจกรรมทางการศึกษานอกระบบ โรงเรียนของศูนย์บริการ การศึกษานอกโรงเรียนอำเภอ มีรายการข้อมูลและสารสนเทศที่นำเสนอไว้ในข้อมูลและสารสนเทศ ในแต่ละด้าน จำนวน 78 รายการ

สวินยา นุ่นพันธ์ (2540) ศึกษาการใช้และปัญหาการใช้สารสนเทศของบุคลากร ฝ่ายข่าวหนังสือพิมพ์เศรษฐกิจ ผลการศึกษาพบว่า บุคลากรฝ่ายข่าวหนังสือพิมพ์เศรษฐกิจใช้แหล่ง สารสนเทศภายนอก ที่เป็นรูปแบบบุคคล ส่วนใหญ่ คือ การสัมภาษณ์ผู้บริหารหรือเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องจากหน่วยราชการ บริษัท เอกชนและรัฐวิสาหกิจ ในระดับมาก ส่วนแหล่งนิเทศอื่น ๆ อยู่ใน ระดับปานกลางและระดับน้อย สำหรับระดับปานกลางที่มีค่าเฉลี่ยระหว่าง 3.00 – 3.50 เช่น สถาบัน การเงิน ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย และรูปแบบสารสนเทศที่ใช้ระดับน้อย คือวารสารภายใน เช่น วารสารภายในชมรม/สมาคม/สภาวิชาชีพ บุคคลฝ่ายข่าวหนังสือพิมพ์รายวัน

ประยูทธ เอ้าชัยภูมิ (2540) ได้ศึกษาการใช้สารสนเทศของผู้บริหารกับคุณภาพ การบริหารวิชาการในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 11 ผลการวิจัย พบว่า การใช้สารสนเทศเพื่อบริหารงานวิชาการ ผู้บริหารโรงเรียนในจังหวัดชัยภูมิ สุรินทร์ ศรีสะเกษ และบุรีรัมย์ ใช้สารสนเทศในระดับปานกลาง ส่วนจังหวัดนครราชสีมาใช้ในระดับมาก และผู้บริหารโรงเรียนขนาดเล็กใช้สารสนเทศการบริหารงานวิชาการในระดับปานกลาง ส่วนโรงเรียนขนาดใหญ่และใหญ่พิเศษใช้ในระดับมาก

ดำรง จันทร์เอี่ยม (2542) ได้ศึกษาระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารของสถาบัน พระบรมราชชนก โดยมีวัตถุประสงค์ของการวิจัยครั้งนี้เพื่อการศึกษาการจัดระบบสารสนเทศ เพื่อการบริหารของสถาบันพระบรมราชชนกเกี่ยวกับสภาพปัญหา และแนวทางการจัดระบบสารสนเทศ เพื่อการบริหารของสถาบันพระบรมราชชนก ผลวิจัยพบว่า หน่วยงานใหญ่ในส่วนกลางและ วิทยาลัยในสังกัดสถาบันพระบรมราชชนกได้ดำเนินงานด้านข้อมูล ตามกระบวนการจัดระบบสาร สนเทศ 5 ขั้นตอน อยู่ในระดับมาก 2 ขั้นตอน คือ การเตรียมการดำเนินการเกี่ยวกับข้อมูลและการ เก็บรวบรวมรวบรวมข้อมูล ส่วนการเก็บรักษาและจำแนกข้อมูล การประมวลผลข้อมูล และการนำ เสนอข้อมูลอยู่ในระดับน้อยสำหรับปัญหาที่พบมากที่สุดได้แก่ การขาดแคลนผู้มีความรู้ความสามารถ เกี่ยวกับระบบสารสนเทศและบุคคลที่ทำงานระบบสารสนเทศมีภารกิจอื่นที่จะต้องรับผิดชอบ และ ขาดแนวปฏิบัติในการจัดเก็บรักษาข้อมูล ข้อมูลสารสนเทศที่ต้องการใช้กระจายอยู่หลายแหล่ง ส่วนแนวทางการจัดระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารของสถาบันพระบรมราชชนก ได้แก่ ควร

กำหนดนโยบายการพัฒนาการจัดระบบให้อยู่ในแผนแม่บทเทคโนโลยีสารสนเทศของสถาบันพระบรมราชชนกให้ชัดเจนอย่างต่อเนื่อง ควรมีหน่วยงานกลางในสถาบันพระบรมราชชนก เพื่อทำหน้าที่ประสานงานการจัดระบบสารสนเทศและจัดเครือข่ายสารสนเทศเพื่อการบริหาร

พลพิทักษ์ พวงมาลา (2542) ได้ศึกษาเรื่อง ความต้องการพัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารของผู้บริหาร คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น ผลการวิจัยเกี่ยวกับการใช้และปัญหาการใช้สารสนเทศเพื่อการบริหารของผู้บริหาร พบว่า ผู้บริหารโรงพยาบาลใช้ข้อมูลเกี่ยวกับผู้ป่วยและข้อมูลการรักษา ข้อมูลบุคลากรและข้อมูลด้านการพัฒนาบุคลากรมากที่สุด ความต้องการในการพัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อการบริหาร โดยภาพรวมผู้บริหารมีความต้องการระดับมาก

เสด็จ สุนทร (2542) ได้ศึกษาการศึกษาาระบบสารสนเทศด้านการพาณิชย์ ของสำนักงานพาณิชย์จังหวัดในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ผลการวิจัยสภาพการใช้สารสนเทศด้านพาณิชย์ พบว่า ผู้บริหารและผู้ใช้ทั่วไป ส่วนใหญ่ใช้สารสนเทศที่อยู่ในรูปของความเรียง ตาราง ตัวเลข ค่าสถิติ รูปภาพและแผนภูมิ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อประกอบการปฏิบัติงาน และประกอบ การตัดสินใจมากที่สุด ส่วนสาเหตุที่เลือกใช้สารสนเทศด้านการพาณิชย์ของสำนักงานพาณิชย์จังหวัด ส่วนใหญ่เนื่องมาจากความสะดวกและได้ข้อมูลรวดเร็วและไม่สามารถหาข้อมูลจากแหล่งอื่นได้ สำหรับวิธีการใช้สารสนเทศผู้บริหารส่วนใหญ่จะให้เจ้าหน้าที่ส่งให้ ส่วนผู้ใช้ทั่วไปจะไปขอรับ การบริการข้อมูลและสารสนเทศที่มีอยู่ด้วยตนเองที่สำนักงาน

วัชรชัย พลวิฑูรย์ (2543) ได้ทำการศึกษาความต้องการใช้ระบบสารสนเทศทางการบริหารเพื่อพัฒนาองค์กร : ศึกษาเฉพาะกรณีมหาวิทยาลัยรามคำแหง ผลการวิจัยพบว่า ความต้องการใช้ระบบสารสนเทศทางการบริหารมหาวิทยาลัยรามคำแหงโดยส่วนรวมอยู่ในระดับมาก แต่เมื่อจำแนกความต้องการในการใช้สารสนเทศทางการบริหารในแต่ละด้านพบว่าผู้บริหารมหาวิทยาลัยมีความต้องการใช้สารสนเทศ ด้านวิชาการ และด้านการเงินอยู่ในระดับมาก ส่วนด้านห้องสมุด และด้านการศึกษาอยู่ในระดับปานกลาง ผู้บริหารมหาวิทยาลัยรามคำแหงต่างระดับกันมีความต้องการใช้ระบบสารสนเทศทางการบริหารด้านบุคคล ด้านวิชาการ ด้านการเงิน และด้าน การศึกษาไม่แตกต่างกัน และผู้บริหารมหาวิทยาลัยรามคำแหงต่างระดับกันมีความต้องการใช้ระบบสารสนเทศทางการบริหารด้านห้องสมุดแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ชนิษฐา รักษมณี (2543) ได้ศึกษาเรื่องระบบสารสนเทศเพื่อการบริหาร โรงพยาบาลชัยภูมิ ผลการวิจัย พบว่า สภาพการได้รับสารสนเทศของผู้บริหาร และความต้องการการจัด

ระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารโรงพยาบาลชัยภูมิ ในภาพรวม พบว่า ผู้บริหารทุกกลุ่มได้รับสารสนเทศในระดับปานกลางแต่ผู้อำนวยการโรงพยาบาล รองผู้อำนวยการโรงพยาบาล และหัวหน้างานมีความต้องการสารสนเทศในระดับมาก สำหรับระบบสารสนเทศของกลุ่มงานเภสัชกรรมและรองผู้อำนวยการโรงพยาบาล ต้องการในระดับมากที่สุด

ชูศรี พรหมจันทร์ (2543) ได้ศึกษาความต้องการใช้ข้อมูลสารสนเทศเพื่อการบริหารของผู้บริหารในสหวิทยาเขตศรีนครินทร์ ผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหารการศึกษาในสหวิทยาเขตศรีนครินทร์ มีความต้องการใช้ข้อมูลสารสนเทศ ด้านนักเรียน ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านบุคลากร ด้านงบประมาณ และด้านอาคารสถานที่อยู่ในระดับมาก และความต้องการนี้มีความแตกต่างกันตามระดับอายุ ประสบการณ์การปฏิบัติหน้าที่ในตำแหน่งผู้บริหารสถานศึกษา ตำแหน่งการบริหารงาน และโรงเรียนที่สังกัด

อริวัฒน์ พรธมาสุระ (2544) ได้ศึกษาสภาพและปัญหาการใช้สารสนเทศเพื่อการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมของข้าราชการตำรวจในสถานีตำรวจ สังกัดตำรวจภูธรจังหวัดขอนแก่น ผลการวิจัยพบว่า ข้าราชการตำรวจในสถานีตำรวจ โดยรวมและจำแนกตามชั้นของสถานีตำรวจ มีสภาพการใช้สารสนเทศเพื่อการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมโดยรวมและเป็นรายด้านอยู่ในระดับปานกลาง โดยสภาพการใช้สารสนเทศระดับมาก 1 ด้าน คือ ด้านผู้ใช้สารสนเทศ นอกจากนี้ปัญหาการใช้สารสนเทศโดยรวมและเป็นรายด้าน 3 ด้านอยู่ในระดับปานกลาง โดยมีปัญหาด้านผู้ใช้สารสนเทศ และด้านการสนับสนุนการใช้สารสนเทศอยู่ในระดับมาก

สมบัติ วรรณฤทธิ์ (2544) ได้ศึกษาเรื่องประสิทธิผลการจัดระบบและการใช้ข้อมูลสารสนเทศในการบริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดกาฬสินธุ์ ผลการวิจัยพบว่า โรงเรียนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดกาฬสินธุ์ ในภาพรวมสภาพปัจจุบันการจัดระบบและการใช้ข้อมูลสารสนเทศในการบริหารโรงเรียนอยู่ในระดับปานกลาง

ธีรศักดิ์ พิงภักดิ์ (2544) ได้ศึกษาแนวทางการใช้ระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารงานในโรงเรียนมัธยมศึกษา กรมสามัญศึกษา จังหวัดเพชรบุรี ผลการวิจัยพบว่า สภาพการใช้สารสนเทศเพื่อการบริหารในโรงเรียนมัธยมศึกษา กรมสามัญศึกษา จังหวัดเพชรบุรีในภาพรวมทั้ง 5 ด้าน พบว่า อยู่ในระดับปานกลาง แนวทางการใช้ระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารงานในโรงเรียนมัธยมศึกษา กรมสามัญศึกษา จังหวัดเพชรบุรี พบว่า จะต้องมีการจัดตั้งหน่วยงานสารสนเทศ โดยกำหนดคนโยบาย วางแผน จัดสรรทรัพยากร กำหนดบทบาทตามโครงสร้างเก็บรวบรวม

รวมและประมวลผลอย่างเป็นระบบ ผู้บริหารสามารถนำไปใช้ในการบริหาร การตัดสินใจได้อย่างเหมาะสมตามรายด้านทั้ง 5 ด้าน

8.2 งานวิจัยต่างประเทศ

คาร์ดินาล (Cardinale 1981) ได้ศึกษารูปแบบการจัดการข้อมูลทั่วไปกับการนำมาประยุกต์ใช้ในสถาบันการศึกษาของรัฐบาล โดยมีวัตถุประสงค์ที่จะพัฒนาข้อมูลด้านบุคลากรกับการเงินให้เหมาะสมกับทุก ๆ สถาบันคอมพิวเตอร์ รัฐแมสซาชูเซตส์ ผลการวิจัยพบว่า มากกว่า 90 % ของสถาบันการศึกษาใช้คอมพิวเตอร์อำนวยความสะดวกด้านการบริหาร สถาบันขนาดใหญ่มีแนวโน้มที่จะจัดหาเครื่องคอมพิวเตอร์ที่มีคุณภาพสูงมาใช้เพื่อการบริหารบุคคล การเงินและการวางแผน

ฮันสรา (Hunsra 1981) ได้ศึกษาเกี่ยวกับการตัดสินใจและทิศทางของระบบสารสนเทศ : กรณีศึกษาระบบสารสนเทศของวิทยาลัยชุมชนศูนย์วายเอ็มซีเอ ในชิคาโก โดยการศึกษาวิจัยมุ่งหาคำตอบเกี่ยวกับพื้นฐานขององค์ประกอบของการตัดสินใจ ระบบสารสนเทศแบบใดที่ใช้ในการตัดสินใจ การสื่อสารระหว่างผู้ใช้และผู้ผลิต และความเชื่อมั่นเกี่ยวกับสารสนเทศที่ผลิตขึ้นมา โดยสร้างแบบสอบถาม 2 ฉบับ ฉบับแรกสำรวจผู้บริหารระดับสูงและระดับกลาง ฉบับ 2 สำรวจผู้เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานสารสนเทศ จากการศึกษาพบว่า ผู้บริหารระดับต่างๆ ทุกระดับต้องการสารสนเทศที่เป็นสารสนเทศที่สรุปผลแล้วและสารสนเทศที่แสดงรายละเอียดเพื่อใช้ประกอบการตัดสินใจ

องค์ประกอบที่ใช้ในการตัดสินใจของผู้บริหาร ได้แก่ ประสบการณ์เดิม การคาดการณ์ล่วงหน้า สารสนเทศจากคอมพิวเตอร์ ที่ปรึกษา และวิธีอื่นๆ

ผู้บริหารระดับสูงมีความเห็นว่าสารสนเทศยังมีไม่เพียงพอ ในขณะที่ผู้บริหารระดับกลางพอใจกับระบบที่มีอยู่ถึง 90 %

ผู้บริหารระดับสูงประมาณ 75 % ผู้บริหารระดับกลางประมาณ 25 % และระดับปฏิบัติการประมาณ 50 % ไม่เชื่อถือข้อมูลที่ได้จากระบบ

จากการศึกษาการตัดสินใจและทิศทางของสารสนเทศสรุปข้อเสนอแนะ ได้ดังนี้

1. ควรจัดผู้ตัดสินใจที่มีความรู้ ความสามารถในการในงานความรับผิดชอบ
2. ควรรายงานให้ผู้ใช้สารสนเทศทราบเกี่ยวกับความสามารถ และข้อจำกัดของระบบสารสนเทศ

ระบบสารสนเทศ

เชอเกล (Schlegel 1982) ได้ศึกษาปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการนำข้อมูลมาใช้ประโยชน์ในการตัดสินใจของผู้บริหารระดับสูง โดยทำการวิจัยที่มีสฐรี ได้ทำการวิเคราะห์ปัจจัยที่

เกี่ยวข้องกับการใช้ประโยชน์จากข้อมูล จำแนกตามตำแหน่งหน้าที่ ระดับการศึกษาและรายได้ของผู้บริหาร พบว่า ตำแหน่งหน้าที่ ระดับการศึกษา และรายได้ต่างกันมีการนำข้อมูลไปใช้ประโยชน์ไม่แตกต่างกัน ผู้บริหารการศึกษาควรจัดให้มีการฝึกงานเกี่ยวกับการจัดระบบข้อมูลให้มากขึ้น

โกลด์นี่ (Gwaltney 1982) ศึกษาารูปแบบของสารสนเทศเพื่อการบริหารสำหรับสถาบันอุดมศึกษา เพื่อใช้ในการบริหารและวางแผนระยะยาว ซึ่งการศึกษาวิจัยมีจุดมุ่งหมายเพื่อประยุกต์การจัดระบบสารสนเทศด้วยคอมพิวเตอร์ เพื่อให้การดำเนินงานการควบคุมและการวางแผนดียิ่งขึ้น การรวบรวม การนำเสนอข้อมูลใช้เวลาน้อย และผู้ให้บริหารทุกระดับสามารถใช้สารสนเทศได้ทันเวลา ถูกต้องสมบูรณ์

การาคิมา (Karadima 1985) ได้ศึกษาเกี่ยวกับระบบสารสนเทศเพื่อจัดสรรจำนวนอาจารย์ในสถาบันอุดมศึกษากรณีศึกษามหาวิทยาลัยซานติเอโก โค เดอ ซิลี (Universidad De Santiago De Chile) (USACH) โดยได้กล่าวถึงความสำคัญของสารสนเทศ และสารสนเทศอาจารย์มีความสำคัญต่อการบริหารมหาวิทยาลัยอย่างมาก จุดมุ่งหมายของการศึกษานี้มุ่งไปที่กระบวนการวางแผนทางวิชาการ การใช้เครื่องคอมพิวเตอร์เก็บรวบรวมข้อมูล โดยใช้ระบบสารสนเทศตรวจสอบจำนวนอาจารย์ และจัดการภาระงานสอนของอาจารย์ แบบสอบถามจึงมุ่งศึกษาในองค์ประกอบที่เกี่ยวข้องต่อไปนี้

- 1) ลักษณะทั่วไปของวิทยาลัยและมหาวิทยาลัย
- 2) นโยบายและเกณฑ์ทางวิชาการที่ใช้
- 3) กิจกรรมที่สำคัญจะประเมินงานของฝ่ายวิชาการ การสอน การวิจัย

งานนันทนาการ งานบริการชุมชน การพัฒนาอาจารย์ และงานบริหารทั่วไป

โอไลเซน (Olaisen 1985) ศึกษาการใช้และรูปแบบสารสนเทศของนักวิทยาศาสตร์และนักศึกษา เครื่องมือในการวิจัยประกอบด้วยแบบสอบถามการสัมภาษณ์ การวิจัยภาคสนาม (การสังเกตการณ์แบบมีส่วนร่วม) การศึกษา เพศ และอายุการทำงาน ผลการวิจัยพบว่า แหล่งสารสนเทศ คือสาระสังเขป หรือดรรชนีวารสาร ส่วนแหล่งสารสนเทศที่ใช้น้อย คือ บรรณานุกรม บัตรรายการ และบุคลากรห้องสมุด ส่วนใหญ่นิยมใช้บริการห้องสมุดประชาชน และร้านจำหน่ายหนังสือ และไม่เคยไปห้องสมุดของสถาบันการศึกษาอื่น ๆ การแนะนำแหล่งสารสนเทศ เป็นการส่วนตัว และการติดต่อกับบุคคลอย่างไม่เป็นทางการสำคัญมากในการทำวิจัยของอาจารย์ และการศึกษานี้พบว่า มีความแตกต่างในด้านการติดต่อกันระหว่างบุคคล โดยผู้หญิงนิยมใช้การติดต่อกันระหว่างบุคคลมากกว่าผู้ชาย

จากการศึกษาผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องทั้งในและต่างประเทศ พบประเด็นสำคัญพอสรุปได้ดังนี้

- 1) ผู้บริหารใช้สารสนเทศเพื่อประกอบการปฏิบัติงานและประกอบการตัดสินใจ (เสด็จ สุนทร 2542; อธิวัฒน์ พรรณาสุระ 2544)
- 2) ผู้บริหารมีการใช้ประโยชน์จากสารสนเทศเพื่อการบริหาร สนองตอบต่อเป้าหมายและวัตถุประสงค์ในระดับปานกลาง (คงคารัตน์ กิจจานนท์ 2539; ขนิษฐา รักษ์มณี 2543; สมบัติ วรรณฤทธิ์ 2544; ชีรศักดิ์ พิงภักดี 2544)
- 3) ผู้บริหารมีความต้องการใช้สารสนเทศทางการบริหารอยู่ในระดับปานกลาง (เฉลิมเผ่า อจละนันท์ 2538; ประยุทธ์ เอ้าชัยภูมิ 2540; วัชรชัย พลวิฑูรย์ 2543)
- 4) ผู้บริหารมีความต้องการสารสนเทศเพื่อการบริหารในระดับมาก (ชูศรี พรหมจันทร์ 2543)
- 5) ผู้บริหารที่มีระดับต่างกันมีความต้องการสารสนเทศต่างกัน (เฉลิมเผ่า อจละนันท์ 2538; วัชรชัย พลวิฑูรย์ (2543)
- 6) ผู้บริหารที่มีอายุราชการและประสบการณ์น้อยกับผู้บริหารที่มีอายุราชการและประสบการณ์มาก มีการใช้สารสนเทศแตกต่างกัน (วรรณทิพย์ กุคำใส 2539; ชูศรี พรหมจันทร์ 2543)
- 7) ระดับการศึกษาของผู้บริหารที่แตกต่างกัน ไม่มีผลต่อการนำข้อมูลไปใช้ประโยชน์ต่างไปจากผู้ที่จบการศึกษาในระดับต่างกัน (Schlegel 1982)
- 8) ปัญหาการใช้สารสนเทศที่พบมาก ได้แก่ การขาดแคลนผู้มีความรู้ความสามารถเกี่ยวกับระบบสารสนเทศและบุคคลที่ทำงานระบบสารสนเทศมีภารกิจอื่นที่จะต้องรับผิดชอบและขาดแนวปฏิบัติในการจัดเก็บรักษาข้อมูล ข้อมูลสารสนเทศที่ต้องการใช้กระจายอยู่หลายแหล่ง (ดำรง จันทร์เอี่ยม 2542)

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การใช้สารสนเทศเพื่อการบริหารของผู้บริหารมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพการใช้และความต้องการใช้สารสนเทศเพื่อการบริหารของผู้บริหารมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี พร้อมทั้งเปรียบเทียบสภาพ การใช้สารสนเทศและความต้องการสารสนเทศเพื่อการบริหารของผู้บริหารมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี ซึ่งผู้วิจัยได้ดำเนินการ ตามลำดับดังนี้ คือ

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูล

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยศึกษาจากประชากร รวมทั้งสิ้น จำนวน 131 คน จำแนกออกเป็น 3 ระดับ ได้แก่

1.1 ผู้บริหารระดับนโยบาย ได้แก่ อธิการบดี รองอธิการบดี และผู้ช่วยอธิการบดี
จำนวน 8 คน

1.2 ผู้บริหารระดับจัดการ ได้แก่ คณบดี รองคณบดี ผู้ช่วยคณบดี จำนวน 28 คน
ผู้อำนวยการ รองผู้อำนวยการสำนัก/ศูนย์ จำนวน 25 คน รวมเป็น 53 คน

1.3 ผู้บริหารระดับปฏิบัติการ ได้แก่ เลขานุการคณะ ประธานโปรแกรมวิชา ในปีการศึกษา 2546 จำนวน 41 คน หัวหน้างานระดับฝ่ายสังกัดสำนัก/ศูนย์ จำนวน 29 คน รวมเป็น 70 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ได้แก่ แบบสอบถามเรื่อง การใช้สารสนเทศเพื่อการบริหารของผู้บริหารมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี มีขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ ดังนี้

2.1 ศึกษาทฤษฎีแนวคิดและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่ทำกรวิจัย เพื่อกำหนดแนวทางและขอบเขตในการสร้างแบบสอบถาม

2.2 ศึกษาวัตถุประสงค์ กรอบแนวคิดและสมมติฐานที่ผู้วิจัยกำหนดไว้

2.3 นิยามตัวแปรเพื่อสร้างแบบสอบถาม

2.4 สร้างแบบสอบถามให้ครอบคลุมตัวแปรและวัตถุประสงค์ของการวิจัย โดยปรึกษาอาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อตรวจสอบและให้ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงแก้ไข โดยแบบสอบถามที่สร้างขึ้น แบ่งเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 สถานภาพส่วนบุคคลของผู้บริหารมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี ได้แก่ เพศ อายุ วุฒิการศึกษาสูงสุด ตำแหน่งทางวิชาการ ตำแหน่งทางการบริหาร และระยะเวลาในการดำรงตำแหน่งทางการบริหาร

ตอนที่ 2 สภาพการใช้และความต้องการใช้สารสนเทศเพื่อการบริหารของผู้บริหารมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี แบ่งออกเป็น 2 ด้าน ได้แก่ ด้านการบริหารทั่วไป (การกำหนดนโยบาย การบริหารงานบุคคล การบริหารการเงินและงบประมาณ) และด้านการบริหารวิชาการ (การจัดการเรียนการสอน การวิจัย การบริการวิชาการแก่ชุมชน) โดยจัดทำเป็นคำถามแบบมาตรวัดประมาณค่า (rating scale) 5 ระดับ การให้คะแนนของแต่ละข้อในแบบสอบถาม ผู้วิจัยได้กำหนดเกณฑ์การให้น้ำหนักคะแนนของตัวเลือก ตั้งแต่ 0 ถึง 4 ตามความหมาย ดังนี้

4	หมายถึง	มีสภาพการใช้ / ความต้องการใช้สารสนเทศในระดับมากที่สุด
3	หมายถึง	มีสภาพการใช้ / ความต้องการใช้สารสนเทศในระดับมาก
2	หมายถึง	มีสภาพการใช้ / ความต้องการใช้สารสนเทศในระดับปานกลาง
1	หมายถึง	มีสภาพการใช้ / ความต้องการใช้สารสนเทศในระดับน้อย
0	หมายถึง	ไม่มีการใช้ / ความต้องการใช้สารสนเทศ

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะสภาพการใช้และความต้องการใช้สารสนเทศเพื่อการบริหารของผู้บริหารมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี เป็นคำถามแบบปลายเปิด (open end)

2.5 นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขและผ่านการตรวจสอบจากอาจารย์ที่ปรึกษาจำนวน 73 ข้อ ไปให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (content validity) โดยการวิเคราะห์ดัชนีความสอดคล้อง (Index of Objective Congruency – IOC)

2.6 นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบจากผู้เชี่ยวชาญ ปรึกษาอาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อแก้ไขปรับปรุงอีกครั้ง

2.7 นำแบบสอบถามที่ผ่านการแก้ไขปรับปรุงไปทดลองใช้ (try-out) เพื่อหาค่าความเที่ยง (reliability) กับกลุ่มตัวอย่างที่มีลักษณะคล้ายกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้การคำนวณด้วยสูตรสัมประสิทธิ์อัลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) ได้ค่าความเที่ยงแบบสอบถามทั้งฉบับ เท่ากับ .986 เมื่อพิจารณาแบบสอบถามเป็นรายด้านพบว่า ด้านสภาพการใช้สารสนเทศเพื่อการบริหารมีค่าความเที่ยง เท่ากับ .979 และด้านความต้องการใช้สารสนเทศเพื่อการบริหารมีค่าความเที่ยง เท่ากับ .985

2.8 นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบคุณภาพแล้ว ไปใช้จริงกับประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่กำหนดไว้ในการวิจัย

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

3.1 ขอนหนังสือจากประธานกรรมการบัณฑิตศึกษาประจำสาขาวิชาศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ส่งอธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี เพื่อขออนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูล

3.2 ส่งแบบสอบถาม ให้ผู้บริหารของมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรีที่เป็นประชากรและกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 131 ชุด ด้วยตนเอง

3.3 เก็บรวบรวมข้อมูลคืนด้วยตนเอง โดยใช้เวลาในการเก็บรวบรวมข้อมูล 2 สัปดาห์ ได้รับแบบสอบถามกลับคืนทั้งหมด จำนวน 131 ชุด

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูลผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามมาตรวจสอบความครบถ้วน และประมวลผลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS for Windows โดยวิเคราะห์ข้อมูลตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

4.1 สถานภาพส่วนบุคคลของผู้บริหารมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี วิเคราะห์โดยหาความถี่และค่าร้อยละ (percentage)

4.2 เปรียบเทียบสภาพการใช้สารสนเทศเพื่อการบริหารของผู้บริหารมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรีแต่ละระดับ จำแนกตามสถานภาพส่วนบุคคลของผู้บริหาร โดยใช้การวิเคราะห์ค่าที (t-test) สำหรับตัวแปรที่มีสองกลุ่ม และการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One-Way Analysis of Variance - ANOVA) สำหรับตัวแปรที่มีมากกว่าสองกลุ่มขึ้นไป และทดสอบความแตกต่างรายคู่ ด้วยวิธีการของ Cheffe'

4.3 เปรียบเทียบความต้องการใช้สารสนเทศเพื่อการบริหารของผู้บริหารมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรีแต่ละระดับ จำแนกตามสถานภาพส่วนบุคคลของผู้บริหาร โดยใช้การวิเคราะห์ค่าที (t-test) สำหรับตัวแปรที่มีสองกลุ่ม และการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One-Way Analysis of Variance - ANOVA) สำหรับตัวแปรที่มีมากกว่าสองกลุ่มขึ้นไป และทดสอบความแตกต่างรายคู่ ด้วยวิธีการของ Cheffe'

4.4 เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างสภาพการใช้สารสนเทศและความต้องการใช้สารสนเทศเพื่อการบริหารของผู้บริหารมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี โดยหาค่าเฉลี่ย (mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation) และใช้การวิเคราะห์ค่าที (t-test)

4.5 ปัญหาและข้อเสนอแนะความต้องการใช้สารสนเทศเพื่อการบริหารของผู้บริหารมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรีวิเคราะห์โดยใช้หลักการวิเคราะห์เนื้อหา (content analysis)

สำหรับเกณฑ์การแปลความหมายค่าเฉลี่ย ผู้วิจัยใช้เกณฑ์การแบ่งช่วงชั้นเท่ากัน ดังนี้

3.21 – 4.00	หมายถึง	มีสภาพการใช้ / ความต้องการใช้สารสนเทศในระดับมากที่สุด
2.41 – 3.20	หมายถึง	มีสภาพการใช้ / ความต้องการใช้สารสนเทศในระดับมาก
1.61 – 2.40	หมายถึง	มีสภาพการใช้ / ความต้องการใช้สารสนเทศในระดับปานกลาง
0.81 – 1.60	หมายถึง	มีสภาพการใช้ / ความต้องการใช้สารสนเทศในระดับน้อย
0.00 – 0.80	หมายถึง	ไม่มีสภาพการใช้ / ความต้องการใช้สารสนเทศ

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยเรื่อง การใช้สารสนเทศเพื่อการบริหารของผู้บริหารมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี เพื่อศึกษาสภาพการใช้สารสนเทศเพื่อการบริหาร ศึกษาความต้องการใช้สารสนเทศเพื่อการบริหารของผู้บริหารมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี และเปรียบเทียบสภาพการใช้สารสนเทศและความต้องการใช้สารสนเทศเพื่อการบริหารของผู้บริหารมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี ซึ่งผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลโดยแบ่งออกเป็น 5 ตอน ตามลำดับดังนี้

- ตอนที่ 1 สถานภาพส่วนบุคคลของผู้บริหารมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี
- ตอนที่ 2 สภาพการใช้สารสนเทศเพื่อการบริหารของผู้บริหารมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี
- ตอนที่ 3 ความต้องการใช้สารสนเทศเพื่อการบริหารของผู้บริหารมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี
- ตอนที่ 4 เปรียบเทียบสภาพการใช้และความต้องการใช้สารสนเทศเพื่อการบริหารของผู้บริหารมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี
- ตอนที่ 5 ข้อเสนอแนะสภาพการใช้และความต้องการใช้สารสนเทศเพื่อการบริหารของผู้บริหารมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี

ตอนที่ 1 สถานภาพส่วนบุคคลของผู้บริหารมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี

ค่าสถิติพื้นฐานของสถานภาพส่วนบุคคลของผู้บริหารมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี ได้แก่ เพศ อายุ วุฒิการศึกษาสูงสุด ตำแหน่งทางวิชาการ ตำแหน่งทางการบริหาร และระยะเวลาในการดำรงตำแหน่งทางการบริหาร ได้แสดงรายละเอียดในตารางที่ 4.1

ตารางที่ 4.1 สถานภาพส่วนบุคคลของผู้บริหารมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี

สถานภาพส่วนบุคคล	จำนวน N = 131	ร้อยละ
เพศ		
ชาย	61	46.56
หญิง	70	53.44
อายุ		
ต่ำกว่า 36 ปี	17	12.98
36 – 45 ปี	44	33.59
46 – 55 ปี	53	40.46
มากกว่า 55 ปี	17	12.98
วุฒิการศึกษาสูงสุด		
ปริญญาตรี	17	12.98
ปริญญาโท	104	79.39
ปริญญาเอก	10	7.63
ตำแหน่งทางวิชาการ		
อาจารย์	70	53.44
ผู้ช่วยศาสตราจารย์	43	32.82
รองศาสตราจารย์	3	2.29
อื่น ๆ (เจ้าหน้าที่บริหารทั่วไป นักวิชาการศึกษา และนักวิชาการเงินและบัญชี)	15	11.45
ตำแหน่งทางการบริหาร		
ผู้บริหารระดับนโยบาย	8	6.11
ผู้บริหารระดับจัดการ	53	40.46
ผู้บริหารระดับปฏิบัติการ	70	53.44

ตารางที่ 4.1 (ต่อ)

สถานภาพส่วนบุคคล	จำนวน	ร้อยละ
	N = 131	
ระยะเวลาในการดำรงตำแหน่งทางการบริหาร		
ต่ำกว่า 1 ปี	7	5.34
1 – 2 ปี	64	48.85
3 – 4 ปี	39	29.77
5 – 6 ปี	21	16.03

จากตารางที่ 4.1 มีผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมดมีจำนวน 131 คน พบว่าเป็นเพศหญิง 70 คน (ร้อยละ 53.44) และเพศชาย 61 คน (ร้อยละ 46.56)

อายุ ส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 46 – 55 ปี จำนวน 53 คน (ร้อยละ 40.46) รองลงมา มีอายุระหว่าง 36 – 45 ปี (ร้อยละ 33.59)

วุฒิการศึกษาสูงสุด ส่วนใหญ่จบการศึกษาระดับปริญญาโท จำนวน 104 คน (ร้อยละ 79.39) รองลงมา จบการศึกษาระดับปริญญาตรี จำนวน 17 คน (ร้อยละ 12.98)

ตำแหน่งทางวิชาการ ส่วนใหญ่เป็นอาจารย์ จำนวน 70 คน (ร้อยละ 53.44) รองลงมา เป็นผู้ช่วยศาสตราจารย์ จำนวน 43 คน (ร้อยละ 32.82)

ตำแหน่งทางการบริหาร ส่วนใหญ่เป็นผู้บริหารระดับปฏิบัติการ จำนวน 70 คน (ร้อยละ 53.44) รองลงมา เป็นผู้บริหารระดับจัดการ จำนวน 53 คน (ร้อยละ 40.46)

ระยะเวลาในการดำรงตำแหน่งทางการบริหาร ส่วนใหญ่ดำรงตำแหน่งระหว่าง 1 – 2 ปี จำนวน 64 คน (ร้อยละ 48.85) รองลงมา ดำรงตำแหน่ง 3 – 4 ปี จำนวน 39 คน (ร้อยละ 29.77)

ตอนที่ 2 สภาพการใช้อีสารสนเทศเพื่อการบริหารของผู้บริหารมหาวิทยาลัยราชภัฏ เพชรบุรี

สภาพการใช้อีสารสนเทศเพื่อการบริหารของผู้บริหารมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี จำแนกตามเพศ อายุ วุฒิการศึกษาสูงสุด ตำแหน่งทางวิชาการ ตำแหน่งทางการบริหาร และระยะเวลาในการดำรงตำแหน่งทางการบริหาร ได้แสดงรายละเอียดในตารางที่ 4.2 – 4.8

ตารางที่ 4.2 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของสภาพการใช้อีสารสนเทศเพื่อการบริหารของผู้บริหารมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี จำแนกตามเพศ

สภาพการใช้อีสารสนเทศ	ชาย		หญิง		t
	\bar{X}	SD.	\bar{X}	SD.	
ด้านการบริหารงานทั่วไป	2.34	.73	2.31	.80	.89
ด้านการบริหารงานวิชาการ	2.40	.75	2.35	.87	.71
รวมทุกด้าน	2.37	.69	2.33	.79	.78

จากตารางที่ 4.2 แสดงว่า ผู้บริหารมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรีที่มีเพศต่างกัน มีสภาพการใช้อีสารสนเทศเพื่อการบริหารโดยรวมไม่แตกต่างกัน และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ผู้บริหารที่มีเพศต่างกัน มีสภาพการใช้อีสารสนเทศเพื่อการบริหารด้านการบริหารงานทั่วไป และด้านการบริหารงานวิชาการไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 4.3 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนสภาพการใช้อีสารสนเทศเพื่อการบริหารของผู้บริหารมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี จำแนกตามอายุ

สภาพการใช้อีสารสนเทศ	แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F
ด้านการบริหารงานทั่วไป	ภายในกลุ่ม	1.67	3	.56	.94
	ระหว่างกลุ่ม	75.03	127	.59	
	รวม	76.70	130		
ด้านการบริหารงานวิชาการ	ภายในกลุ่ม	2.00	3	.67	1.01
	ระหว่างกลุ่ม	83.90	127	.66	
	รวม	85.91	130		
รวมทุกด้าน	ภายในกลุ่ม	1.61	3	.54	.96
	ระหว่างกลุ่ม	70.83	127	.56	
	รวม	72.44	130		

จากตารางที่ 4.3 แสดงว่า ผู้บริหารมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรีที่มีอายุต่างกัน มีสภาพการใช้อีสารสนเทศเพื่อการบริหารโดยรวมไม่แตกต่างกัน

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ผู้บริหารมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรีที่มีอายุต่างกัน มีสภาพการใช้อีสารสนเทศเพื่อการบริหารด้านการบริหารงานทั่วไปและด้านการบริหารงานวิชาการไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 4.4 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนสภาพการสื่อสารสนเทศเพื่อการบริหารของผู้บริหารมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี จำแนกตามวุฒิการศึกษาสูงสุด

สภาพการสื่อสารสนเทศ	แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F
ด้านการบริหารงานทั่วไป	ภายในกลุ่ม	1.02	2	.51	.86
	ระหว่างกลุ่ม	75.68	128	.59	
	รวม	76.70	130		
ด้านการบริหารงานวิชาการ	ภายในกลุ่ม	.69	2	.35	.52
	ระหว่างกลุ่ม	85.22	128	.67	
	รวม	85.91	130		
รวมทุกด้าน	ภายในกลุ่ม	.01	2	.01	.01
	ระหว่างกลุ่ม	72.43	128	.57	
	รวม	72.44	130		

จากตารางที่ 4.4 แสดงว่า ผู้บริหารมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรีที่มีวุฒิการศึกษาสูงสุดต่างกัน มีสภาพการสื่อสารสนเทศเพื่อการบริหารโดยรวมไม่แตกต่างกัน

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ผู้บริหารมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรีที่มีวุฒิการศึกษาสูงสุดต่างกัน มีสภาพการสื่อสารสนเทศเพื่อการบริหารด้านการบริหารงานทั่วไป และด้านการบริหารงานวิชาการไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 4.5 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนสภาพการสื่อสารสนเทศเพื่อการบริหารของผู้บริหารมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี จำแนกตามตำแหน่งทางวิชาการ

สภาพการสื่อสารสนเทศ	แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F
ด้านการบริหารงานทั่วไป	ภายในกลุ่ม	.56	3	.19	.31
	ระหว่างกลุ่ม	76.13	127	.60	
	รวม	76.70	130		
ด้านการบริหารงานวิชาการ	ภายในกลุ่ม	1.31	3	.44	.66
	ระหว่างกลุ่ม	84.60	127	.67	
	รวม	85.91	130		
รวมทุกด้าน	ภายในกลุ่ม	.06	3	.02	.03
	ระหว่างกลุ่ม	72.39	127	.57	
	รวม	72.44	130		

จากตารางที่ 4.5 แสดงว่า ผู้บริหารมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรีที่มีตำแหน่งทางวิชาการต่างกัน มีสภาพการสื่อสารสนเทศเพื่อการบริหารโดยรวมไม่แตกต่างกัน

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ผู้บริหารมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรีที่มีตำแหน่งทางวิชาการต่างกัน มีสภาพการสื่อสารสนเทศเพื่อการบริหารด้านการบริหารงานทั่วไป และด้านการบริหารงานวิชาการไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 4.6 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนสภาพการใช้อารสนเทศเพื่อการบริหารของผู้บริหารมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี จำแนกตามตำแหน่งทางการบริหาร

สภาพการใช้อารสนเทศ	แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F
ด้านการบริหารงานทั่วไป	ภายในกลุ่ม	1.39	2	.69	1.18
	ระหว่างกลุ่ม	75.31	128	.59	
	รวม	76.70	130		
ด้านการบริหารงานวิชาการ	ภายในกลุ่ม	2.15	2	1.08	1.65
	ระหว่างกลุ่ม	83.75	128	.65	
	รวม	85.91	130		
รวมทุกด้าน	ภายในกลุ่ม	1.72	2	.86	1.55
	ระหว่างกลุ่ม	70.72	128	.55	
	รวม	72.44	130		

จากตารางที่ 4.6 แสดงว่า ผู้บริหารมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรีที่มีตำแหน่งทางการบริหารต่างกัน มีสภาพการใช้อารสนเทศเพื่อการบริหารโดยรวมไม่แตกต่างกัน

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ผู้บริหารมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรีที่มีตำแหน่งทางการบริหารต่างกัน มีสภาพการใช้อารสนเทศเพื่อการบริหารด้านการบริหารงานทั่วไปและด้านการบริหารงานวิชาการไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 4.7 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนสภาพการสื่อสารสนเทศเพื่อการบริหารของผู้บริหารมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี จำแนกตามระยะเวลาในการดำรงตำแหน่งทางการบริหาร

สภาพการสื่อสารสนเทศ	แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F
ด้านการบริหารงานทั่วไป	ภายในกลุ่ม	43.38	3	14.46	55.12**
	ระหว่างกลุ่ม	33.32	127	.26	
	รวม	76.70	130		
ด้านการบริหารงานวิชาการ	ภายในกลุ่ม	27.48	3	9.16	19.91**
	ระหว่างกลุ่ม	58.43	127	.46	
	รวม	85.91	130		
รวมทุกด้าน	ภายในกลุ่ม	34.77	3	11.59	39.08**
	ระหว่างกลุ่ม	37.67	127	.30	
	รวม	72.44	130		

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตารางที่ 4.7 แสดงว่า ผู้บริหารมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี ที่มีระยะเวลาในการดำรงตำแหน่งทางการบริหารต่างกัน มีสภาพการสื่อสารสนเทศเพื่อการบริหารโดยรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ผู้บริหารมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี ที่มีระยะเวลาในการดำรงตำแหน่งทางการบริหารต่างกัน มีสภาพการสื่อสารสนเทศเพื่อการบริหารด้านการบริหารงานทั่วไปและด้านการบริหารงานวิชาการแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

และเพื่อให้ทราบว่าผู้บริหารที่มีระยะเวลาในการดำรงตำแหน่งทางการบริหารคูใดบ้าง
ที่มีการใช้สารสนเทศแตกต่างกัน จึงนำไปทดสอบความแตกต่างรายคู่ ด้วยวิธีการของ Cheffe'
ผลปรากฏดังตารางที่ 4.8

ตารางที่ 4.8 ผลการเปรียบเทียบสภาพการใช้สารสนเทศเพื่อการบริหารของผู้บริหารมหาวิทยาลัย
ราชภัฏเพชรบุรี จำแนกตามระยะเวลาในการดำรงตำแหน่งทางการบริหาร (เป็นรายคู่)

สภาพการใช้สารสนเทศ		ต่ำกว่า 1 ปี	1-2 ปี	3-4 ปี	5-6 ปี
จำแนกตามระยะเวลาดำรง ตำแหน่งในปัจจุบัน					
ด้านการบริหารงานทั่วไป	\bar{X}	1.21	2.03	2.38	3.50
ต่ำกว่า 1 ปี	1.21	-	-.818**	- 1.175**	- 2.288**
1-2 ปี	2.03		-	-.357**	-.470**
3-4 ปี	2.38			-	- 1.113**
5-6 ปี	3.50				-
ด้านการบริหารงานวิชาการ	\bar{X}	1.57	2.08	2.52	3.26
ต่ำกว่า 1 ปี	1.57	-	-.514	-.951*	- 1.696**
1-2 ปี	2.08		-	-.437*	- 1.182**
3-4 ปี	2.52			-	-.745**
5-6 ปี	3.26				-
รวมทุกด้าน	\bar{X}	1.39	2.05	2.45	3.38
ต่ำกว่า 1 ปี	1.39	-	-.666*	- 1.063**	- 1.992**
1-2 ปี	2.05		-	-.397**	- 1.326**
3-4 ปี	2.45			-	-.929**
5-6 ปี	3.38				-

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4.8 แสดงว่า โดยรวมผู้บริหารมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรีที่ดำรงตำแหน่ง
ทางการบริหารระหว่าง 5-6 ปี มีสภาพการใช้สารสนเทศเพื่อการบริหารมากกว่าผู้บริหารที่ดำรง
ตำแหน่งระหว่าง 3-4 ปี และ 1-2 ปี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และมากกว่า ผู้
บริหารที่ดำรงตำแหน่งทางการบริหารต่ำกว่า 1 ปี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

เมื่อพิจารณาด้านการบริหารงานทั่วไป ผู้บริหารมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรีที่ดำรง
ตำแหน่งทางการบริหารระหว่าง 5-6 ปี มีสภาพการใช้สารสนเทศเพื่อการบริหารมากกว่า ผู้บริหารที่
ดำรงตำแหน่งทางการบริหารระหว่าง 3-4 ปี 1-2 ปี และต่ำกว่า 1 ปี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่
ระดับ .01

และเมื่อพิจารณาด้านการบริหารงานวิชาการ ผู้บริหารมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรีดำรง
ตำแหน่งทางการบริหารปัจจุบันระหว่าง 5-6 ปี มีสภาพการใช้สารสนเทศเพื่อการบริหารมากกว่า
ผู้บริหารที่ดำรงตำแหน่งทางการบริหารระหว่าง 3-4 ปี และ 1-2 ปี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่
ระดับ .01 และสูงกว่าผู้ดำรงตำแหน่งทางการบริหารต่ำกว่า 1 ปี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตอนที่ 3 ความต้องการใช้สารสนเทศเพื่อการบริหารของผู้บริหารมหาวิทยาลัยราชภัฏ เพชรบุรี

ความต้องการใช้สารสนเทศเพื่อการบริหารของผู้บริหารมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี
จำแนกตามเพศ อายุ วุฒิการศึกษาสูงสุด ตำแหน่งทางวิชาการ ตำแหน่งทางการบริหาร และระยะ
เวลาในการดำรงตำแหน่งทางการบริหาร ได้แสดงรายละเอียดในตารางที่ 4.9 – 4.16

ตารางที่ 4.9 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความต้องการใช้สารสนเทศเพื่อ
การบริหารของผู้บริหารมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี จำแนกตามเพศ

ความต้องการใช้สารสนเทศ	ชาย		หญิง		t
	\bar{X}	SD.	\bar{X}	SD.	
ด้านการบริหารงานทั่วไป	3.09	.75	3.05	.78	.26
ด้านการบริหารงานวิชาการ	3.18	.73	3.16	.87	.17
รวมทุกด้าน	3.13	.65	3.11	.76	.24

จากตารางที่ 4.9 แสดงว่า ผู้บริหารมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรีที่มีเพศต่างกัน มีความ
ต้องการใช้สารสนเทศเพื่อการบริหารโดยรวมไม่แตกต่างกัน และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ผู้
บริหารที่มีเพศต่างกัน มีความต้องการใช้สารสนเทศเพื่อการบริหารด้านการบริหารงานทั่วไปและด้าน
การบริหารงานวิชาการไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 4.10 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนความต้องการใช้สารสนเทศเพื่อการบริหารของ
ผู้บริหารมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี จำแนกตามอายุ

ความต้องการใช้สารสนเทศ	แหล่งความ แปรปรวน	SS	df	MS	F
ด้านการบริหารงานทั่วไป	ภายในกลุ่ม	.33	3	.11	.18
	ระหว่างกลุ่ม	75.47	127	.59	
	รวม	75.80	130		
ด้านการบริหารงานวิชาการ	ภายในกลุ่ม	.37	3	.12	.19
	ระหว่างกลุ่ม	83.75	127	.66	
	รวม	84.11	130		
รวมทุกด้าน	ภายในกลุ่ม	.17	3	.06	.11
	ระหว่างกลุ่ม	65.00	127	.51	
	รวม	65.17	130		

จากตารางที่ 4.10 แสดงว่า ผู้บริหารมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรีที่มีอายุต่างกัน มีความ
ต้องการใช้สารสนเทศเพื่อการบริหาร โดยรวมไม่แตกต่างกัน

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ผู้บริหารมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรีที่มีอายุต่างกัน มี
ความต้องการใช้สารสนเทศเพื่อการบริหารด้านการบริหารงานทั่วไปและด้านการบริหารงานวิชาการ
ไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 4.11 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนความต้องการใช้สารสนเทศเพื่อการบริหารของ
ผู้บริหารมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี จำแนกตามวุฒิการศึกษาสูงสุด

ความต้องการใช้สารสนเทศ	แหล่งความ แปรปรวน	SS	df	MS	F
ด้านการบริหารงานทั่วไป	ภายในกลุ่ม	1.51	2	.75	1.30
	ระหว่างกลุ่ม	74.29	128	.58	
	รวม	75.80	130		
ด้านการบริหารงานวิชาการ	ภายในกลุ่ม	3.80	2	1.90	3.03
	ระหว่างกลุ่ม	80.31	128	.63	
	รวม	84.11	130		
รวมทุกด้าน	ภายในกลุ่ม	2.38	2	1.19	2.42
	ระหว่างกลุ่ม	62.79	128	.49	
	รวม	65.17	130		

จากตารางที่ 4.11 แสดงว่า ผู้บริหารมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี ที่มีวุฒิการศึกษาสูงสุด
ต่างกัน มีความต้องการใช้สารสนเทศเพื่อการบริหาร โดยรวมไม่แตกต่างกัน

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ผู้บริหารมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี ที่มีวุฒิการศึกษา
สูงสุดต่างกัน มีความต้องการใช้สารสนเทศเพื่อการบริหารด้านการบริหารงานทั่วไปและด้านการ
บริหารงานวิชาการไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 4.12 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนความต้องการใช้สารสนเทศเพื่อการบริหารของ
ผู้บริหารมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี จำแนกตามตำแหน่งทางวิชาการ

ความต้องการใช้สารสนเทศ	แหล่งความ แปรปรวน	SS	df	MS	F
ด้านการบริหารงานทั่วไป	ภายในกลุ่ม	1.11	3	.37	.63
	ระหว่างกลุ่ม	74.69	127	.59	
	รวม	75.80	130		
ด้านการบริหารงานวิชาการ	ภายในกลุ่ม	3.78	3	1.26	1.99
	ระหว่างกลุ่ม	80.33	127	.63	
	รวม	84.11	130		
รวมทุกด้าน	ภายในกลุ่ม	1.78	3	.59	1.19
	ระหว่างกลุ่ม	63.39	127	.50	
	รวม	65.17	130		

จากตารางที่ 4.12 แสดงว่า ผู้บริหารมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรีที่มีตำแหน่งทางวิชาการต่างกัน มีความต้องการใช้สารสนเทศเพื่อการบริหาร โดยรวมไม่แตกต่างกัน

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ผู้บริหารมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี ที่มีตำแหน่งทางวิชาการต่างกัน มีความต้องการใช้สารสนเทศเพื่อการบริหารด้านการบริหารงานทั่วไปและด้านการบริหารงานวิชาการไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 4.13 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนความต้องการใช้สารสนเทศเพื่อการบริหารของ
ผู้บริหารมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี จำแนกตามตำแหน่งทางการบริหาร

ความต้องการใช้สารสนเทศ	แหล่งความ แปรปรวน	SS	df	MS	F
ด้านการบริหารงานทั่วไป	ภายในกลุ่ม	1.80	2	.90	1.55
	ระหว่างกลุ่ม	74.00	128	.58	
	รวม	75.80	130		
ด้านการบริหารงานวิชาการ	ภายในกลุ่ม	5.98	2	2.99	4.89**
	ระหว่างกลุ่ม	78.14	128	.61	
	รวม	84.11	130		
รวมทุกด้าน	ภายในกลุ่ม	3.43	2	1.71	3.55*
	ระหว่างกลุ่ม	61.74	128	.48	
	รวม	65.17	130		

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4.13 แสดงว่า ผู้บริหารมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี ที่มีตำแหน่งทางการบริหารต่างกัน มีความต้องการใช้สารสนเทศเพื่อการบริหาร โดยรวมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ผู้บริหารมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี ที่มีตำแหน่งทางการบริหารต่างกัน มีความต้องการใช้สารสนเทศเพื่อการบริหารในด้านการบริหารงานทั่วไป ไม่แตกต่างกัน ส่วนด้านการบริหารงานวิชาการผู้บริหารมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี ที่มีตำแหน่งทางการบริหารต่างกัน มีความต้องการใช้สารสนเทศเพื่อการบริหารแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

และเพื่อให้ทราบว่าผู้บริหารมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรีที่มีตำแหน่งทางการบริหารคู่ใดบ้างที่มีความต้องการใช้สารสนเทศแตกต่างกัน จึงนำไปทดสอบความแตกต่างรายคู่ ด้วยวิธีการของ Cheffe' ผลปรากฏดังตารางที่ 4.14

ตารางที่ 4.14 ผลการเปรียบเทียบความต้องการใช้สารสนเทศเพื่อการบริหารของผู้บริหารมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี จำแนกตามตำแหน่งทางการบริหาร (เป็นรายคู่)

ความต้องการใช้สารสนเทศ จำแนกตามตำแหน่งทางการ บริหาร		ผู้บริหารระดับ นโยบาย	ผู้บริหารระดับ จัดการ	ผู้บริหารระดับ ปฏิบัติการ
ด้านการบริหารงานวิชาการ	\bar{X}	2.87	3.43	3.01
ผู้บริหารระดับนโยบาย	2.87	-	-.56	-.14
ผู้บริหารระดับจัดการ	3.43		-	.41*
ผู้บริหารระดับปฏิบัติการ	3.01			-
รวมทุกด้าน	\bar{X}	2.98	3.32	2.99
ผู้บริหารระดับนโยบาย	2.98	-	-.33	-.00
ผู้บริหารระดับจัดการ	3.32		-	.33*
ผู้บริหารระดับปฏิบัติการ	2.99			-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4.14 แสดงว่า โดยรวมผู้บริหารมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรีระดับจัดการมีความต้องการใช้สารสนเทศเพื่อการบริหารมากกว่า ผู้บริหารระดับปฏิบัติการ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

เมื่อพิจารณาด้านการบริหารงานวิชาการ ผู้บริหารมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี ระดับจัดการ มีความต้องการใช้สารสนเทศเพื่อการบริหารมากกว่า ผู้บริหารระดับปฏิบัติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 4.15 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนความต้องการใช้สารสนเทศเพื่อการบริหารของ
ผู้บริหารมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี จำแนกตามระยะเวลาในการดำรงตำแหน่งทาง
การบริหาร

ความต้องการใช้สารสนเทศ	แหล่งความ แปรปรวน	SS	df	MS	F
ด้านการบริหารงานทั่วไป	ภายในกลุ่ม	18.77	3	6.26	13.94**
	ระหว่างกลุ่ม	57.02	127	.45	
	รวม	75.80	130		
ด้านการบริหารงานวิชาการ	ภายในกลุ่ม	13.55	3	4.52	8.13**
	ระหว่างกลุ่ม	70.57	127	.56	
	รวม	84.11	130		
รวมทุกด้าน	ภายในกลุ่ม	15.89	3	5.30	13.65**
	ระหว่างกลุ่ม	49.28	127	.39	
	รวม	65.17	130		

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตารางที่ 4.15 แสดงว่า ผู้บริหารมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี ที่มีระยะเวลาในการดำรงตำแหน่งทางการบริหารต่างกัน มีความต้องการใช้สารสนเทศเพื่อการบริหารโดยรวมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ผู้บริหารมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี ที่มีระยะเวลาในการดำรงตำแหน่งทางการบริหารต่างกัน มีความต้องการใช้สารสนเทศเพื่อการบริหาร ด้านการบริหารงานทั่วไปและด้านการบริหารงานวิชาการแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

และเพื่อให้ทราบว่าผู้บริหารที่มีระยะเวลาในการดำรงตำแหน่งทางการบริหารคูใดบ้างที่มีความต้องการใช้สารสนเทศแตกต่างกัน จึงนำไปทดสอบความแตกต่างรายคู่ ด้วยวิธีการของ Cheffe' ผลปรากฏดังตารางที่ 4.16

ตารางที่ 4.16 ผลการเปรียบเทียบความต้องการใช้สารสนเทศเพื่อการบริหารของผู้บริหาร มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี จำแนกตามระยะเวลาในการดำรงตำแหน่งทางการบริหาร (เป็นรายคู่)

ความต้องการใช้สารสนเทศ					
จำแนกตามระยะเวลาดำรงตำแหน่งในปัจจุบัน		ต่ำกว่า 1 ปี	1-2 ปี	3-4 ปี	5-6 ปี
ด้านการบริหารงานทั่วไป	\bar{X}	3.02	2.75	3.20	3.81
ต่ำกว่า 1 ปี	3.02	-	.27	-.18	-.79
1-2 ปี	2.75		-	-.45*	-1.06**
3-4 ปี	3.20			-	-.61*
5-6 ปี	3.81				-
ด้านการบริหารงานวิชาการ	\bar{X}	3.29	2.92	3.19	3.84
ต่ำกว่า 1 ปี	3.29	-	.36	.09	-.56
1-2 ปี	2.92		-	-.27	-.92**
3-4 ปี	3.19			-	-.65*
5-6 ปี	3.84				-
รวมทุกด้าน	\bar{X}	3.15	2.84	3.20	3.83
ต่ำกว่า 1 ปี	3.15	-	.32	-.05	-.67
1-2 ปี	2.84		-	-.36*	-.99**
3-4 ปี	3.20			-	-.63**
5-6 ปี	3.83				-

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4.16 แสดงว่า โดยรวมผู้บริหารมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรีดำรงตำแหน่ง
 ทางการบริหารระหว่าง 5 – 6 ปี มีความต้องการใช้สารสนเทศเพื่อการบริหารมากกว่า ผู้
 บริหารที่ดำรงตำแหน่งทางการบริหารระหว่าง 3 – 4 ปี และ 1 – 2 ปี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่
 ระดับ .01 และผู้บริหารที่ดำรงตำแหน่งทางการบริหารระหว่าง 3 – 4 ปี มีความต้องการใช้สาร
 สนเทศเพื่อการบริหารมากกว่า ผู้บริหารที่ดำรงตำแหน่งทางการบริหาร 1 – 2 ปี อย่างมีนัยสำคัญ
 ทางสถิติที่ระดับ .05

เมื่อพิจารณาด้านการบริหารงานทั่วไป ผู้บริหารมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรีดำรง
 ตำแหน่งทางการบริหารระหว่าง 5 – 6 ปี มีความต้องการใช้สารสนเทศเพื่อการบริหารมากกว่าผู้
 บริหารที่ดำรงตำแหน่งทางการบริหารระหว่าง 3 – 4 ปี และ 1 – 2 ปี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่
 ระดับ .01 และผู้บริหารที่ดำรงตำแหน่งทางการบริหารระหว่าง 3 – 4 ปี มีความต้องการใช้สาร
 สนเทศเพื่อการบริหารมากกว่า ผู้บริหารที่ดำรงตำแหน่งทางการบริหารระหว่าง 1 – 2 ปี อย่างมีนัย
 สำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

และเมื่อพิจารณาด้านการบริหารงานวิชาการ ผู้บริหารมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี
 ดำรงตำแหน่งทางการบริหารระหว่าง 5 – 6 ปี มีความต้องการใช้สารสนเทศเพื่อการบริหารมากกว่า
 ผู้บริหารที่ดำรงตำแหน่งทางการบริหารระหว่าง 3 – 4 ปี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และ
 มากกว่าผู้บริหารที่ดำรงตำแหน่งทางการบริหารระหว่าง 1 – 2 ปี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ
 .05

ตอนที่ 4 เปรียบเทียบสภาพการใช้และความต้องการใช้สารสนเทศเพื่อการบริหารของ ผู้บริหารมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี

4.1 เปรียบเทียบสภาพการใช้และความต้องการใช้สารสนเทศเพื่อการบริหารของ
ผู้บริหารมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี จำแนกเป็นรายด้านและรวมทุกด้านได้แสดงรายละเอียดใน
ตารางที่ 4.17

ตารางที่ 4.17 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของสภาพการใช้และความต้องการใช้
สารสนเทศเพื่อการบริหารของผู้บริหารมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี โดยรวม และ
จำแนกรายด้าน

การใช้สารสนเทศเพื่อการบริหาร	สภาพการใช้สารสนเทศ			ความต้องการใช้สารสนเทศ			t
	เพื่อการบริหาร			เพื่อการบริหาร			
	\bar{X}	SD.	แปลผล	\bar{X}	SD.	แปลผล	
ด้านการบริหารงานทั่วไป (การกำหนดนโยบายและแผน การ บริหารงานบุคคล และการบริหาร การเงินและงบประมาณ)	2.33	.77	ปานกลาง	3.07	.76	มาก	-11.71**
ด้านการบริหารงานวิชาการ (การจัดการเรียนการสอน การวิจัย และ การบริการวิชาการแก่ชุมชน)	2.37	.81	ปานกลาง	3.17	.80	มาก	-14.11**
รวมทุกด้าน	2.35	.75	ปานกลาง	3.12	.71	มาก	-14.59**

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตารางที่ 4.17 เมื่อพิจารณาเปรียบเทียบสภาพการใช้และความต้องการใช้สารสนเทศ
เพื่อการบริหารของผู้บริหารมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรีโดยรวม พบว่า ผู้บริหารมีสภาพการใช้และ
ความต้องการใช้สารสนเทศเพื่อการบริหารแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมี
สภาพการใช้สารสนเทศในระดับปานกลาง แต่มีความต้องการใช้สารสนเทศในระดับมาก

และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า

ด้านการบริหารงานทั่วไป พบว่า ผู้บริหารมีสภาพการใช้และความต้องการใช้สารสนเทศเพื่อการบริหารแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีสภาพการใช้สารสนเทศในระดับปานกลาง แต่มีความต้องการใช้สารสนเทศในระดับมาก

ด้านการบริหารงานวิชาการ พบว่า ผู้บริหารมีสภาพการใช้และความต้องการใช้สารสนเทศเพื่อการบริหารแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีสภาพการใช้สารสนเทศในระดับปานกลาง แต่มีความต้องการใช้สารสนเทศในระดับมาก

4.2 เปรียบเทียบสภาพการใช้และความต้องการใช้สารสนเทศเพื่อการบริหารของผู้บริหารมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี ด้านการบริหารงานทั่วไป (การกำหนดนโยบายและแผนการบริหารงานบุคคล และการบริหารการเงินและงบประมาณ) ได้แสดงรายละเอียดปรากฏในตารางที่ 4.18

ตารางที่ 4.18 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของสภาพการใช้และความต้องการใช้สารสนเทศเพื่อการบริหารของผู้บริหารมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี ด้านการบริหารงานทั่วไป

สารสนเทศเพื่อการบริหาร ด้านการบริหารงานทั่วไป	สภาพการใช้สารสนเทศ เพื่อการบริหาร			ความต้องการใช้สารสนเทศ เพื่อการบริหาร			t
	\bar{X}	SD.	แปลผล	\bar{X}	SD.	แปลผล	
	1. นโยบายและแผนพัฒนาการศึกษาของชาติ..	2.45	.88	มาก	3.17	.92	
2. นโยบายและแผนพัฒนาการศึกษาของ กระทรวงศึกษาธิการ.....	2.63	.92	มาก	3.32	.84	มากที่สุด	-8.32**
3. นโยบายและแผนพัฒนาการศึกษาของสำนัก งานคณะกรรมการการอุดมศึกษา.....	2.66	.83	มาก	3.25	.84	มากที่สุด	-6.80**
4. นโยบายและแผนพัฒนาการศึกษาของ มหาวิทยาลัยราชภัฏทั่วประเทศ	2.28	1.04	ปานกลาง	3.01	.93	มาก	-8.57**
5. นโยบายและแผนพัฒนาการศึกษาของ มหาวิทยาลัยรัฐและเอกชน.....	2.90	.81	มาก	3.36	.87	มากที่สุด	-6.67**
6. แผนกลยุทธ์มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี...	2.87	.87	มาก	3.38	.91	มากที่สุด	-7.07**
7. แนวทางการพัฒนามหาวิทยาลัย ประจำปีการ ศึกษา.....	2.30	.90	ปานกลาง	3.19	.90	มาก	-10.01**

ตารางที่ 4.18 (ต่อ)

สารสนเทศเพื่อการบริหาร ด้านการบริหารงานทั่วไป	สภาพการใช้สารสนเทศ เพื่อการบริหาร			ความต้องการใช้สารสนเทศ เพื่อการบริหาร			t
	\bar{X}	SD.	แปลผล	\bar{X}	SD.	แปลผล	
	8. รายงานผลการศึกษาคือความต้องการโอกาสทางการศึกษาของประชาชน ข้าราชการ และพนักงานในองค์กรเอกชน.....	2.38	.87	ปานกลาง	3.25	.92	
9. รายงานความต้องการศึกษาต่อของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย.....	2.82	.80	มาก	3.35	.84	มากที่สุด	-7.59**
10. รายงานการติดตามประเมินผลการดำเนินงานประจำปีของมหาวิทยาลัย.....	2.91	.76	มาก	3.38	.88	มากที่สุด	-5.47**
11. แผนปฏิบัติงาน/โครงการประจำปีของมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี.....	2.52	.90	มาก	3.39	.88	มากที่สุด	-7.95**
12. สารสนเทศเกี่ยวกับสถานภาพส่วนตัวของบุคลากรมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี ได้แก่ สาขาที่จบการศึกษา / การฝึกอบรม / ตำแหน่งทางวิชาการ / ตำแหน่งทางการบริหาร / ผลงานทางวิชาการ / สาขาวิชาที่มีความเชี่ยวชาญ เป็นต้น.....	2.31	.88	ปานกลาง	2.83	1.02	มาก	-6.62**
13. จำนวนบุคลากรผู้สอน สนับสนุนการสอน และด้านการบริหาร ที่จะเกษียณอายุในแต่ละปีของมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี.....	2.51	.97	มาก	3.12	1.07	มาก	-8.78**
14. จำนวนผู้สอน สนับสนุนการสอน และด้านการบริหาร จำแนกตามหน่วยงาน.....	2.72	.83	มาก	3.32	.88	มากที่สุด	-8.35**
15. แผนอัตรากำลังมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี..	2.46	.88	มาก	3.29	.85	มากที่สุด	-9.82**
16. รายงานการวัดผล และประเมินผล การปฏิบัติงานของบุคลากรมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี.....	2.69	.97	มาก	3.46	.86	มากที่สุด	-7.75**
17. รายงานแสดงงบประมาณรายจ่ายประจำปีของมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี.....	2.54	1.05	มาก	3.35	.95	มากที่สุด	-8.61**
18. รายงานแสดงการอนุมัติเงินประจำงวดของมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี.....	2.54	1.03	มาก	3.28	.93	มากที่สุด	-7.92**

ตารางที่ 4.18 (ต่อ)

สารสนเทศเพื่อการบริหาร ด้านการบริหารงานทั่วไป	สภาพการใช้สารสนเทศ เพื่อการบริหาร			ความต้องการใช้สารสนเทศ เพื่อการบริหาร			t
	\bar{X}	SD.	แปลผล	\bar{X}	SD.	แปลผล	
	19. รายงานการใช้จ่ายงบประมาณจำแนกตาม หมวดรายจ่าย หน่วยงานแยกเป็นไตรมาส....	2.26	1.04	ปานกลาง	3.12	.95	
20. รายงานแสดงการโอนเปลี่ยนแปลงรายการ เงินประจำงวด.....	2.08	1.2	ปานกลาง	3.10	.99	มาก	-10.82**
21. รายงานแสดงการขอคืนเงินประจำปีของ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี.....	2.37	1.00	ปานกลาง	3.10	.95	มาก	-10.17**
22. สถานภาพทางการเงินในปัจจุบันจำแนกตาม แผนงาน หมวดและประเภทของเงินของ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี.....	2.24	1.22	ปานกลาง	3.03	1.07	มาก	-9.74**
23. สัดส่วนงบประมาณการศึกษาระดับอุดม ศึกษาต่องบประมาณการศึกษาทั้งหมด.....	2.27	1.08	ปานกลาง	3.08	1.08	มาก	-8.248**
24. งบประมาณการศึกษาต่อหัวต่อปี จำแนกตาม งบดำเนินการ งบลงทุน และคณะที่สังกัด.....	2.18	1.06	ปานกลาง	2.96	1.00	มาก	-11.19**
25. อัตราส่วนงบดำเนินการต่อลงทุนทางการ ศึกษาระดับอุดมศึกษาจำแนกตามคณะที่ สังกัด.....	2.11	1.16	ปานกลาง	3.02	.94	มาก	-11.80**
26. อัตราส่วนรายจ่ายจริงทางการศึกษาทางการ ศึกษาอุดมศึกษาต่อเงินรายได้ที่เก็บจากนัก ศึกษาระดับอุดมศึกษาต่อหัวต่อปี.....	1.90	1.07	ปานกลาง	2.70	.95	มาก	-10.74**
27. อัตราส่วนรายจ่ายจริงทางการศึกษาระดับ อุดมศึกษาของรัฐต่อเอกชน.....	1.81	1.17	ปานกลาง	2.86	1.01	มาก	-11.20**
28. ค่าใช้จ่ายส่วนตัวทางการศึกษาของนักศึกษา ระดับอุดมศึกษาต่อหัวต่อปี จำแนกตาม สังกัด.....	2.05	1.09	ปานกลาง	2.78	.98	มาก	-9.68**
29. สัดส่วนรายจ่ายจริงทางการศึกษาระดับอุดม ศึกษาต่อรายจ่ายจริงทางการศึกษาทั้งหมด...	1.89	1.31	ปานกลาง	2.83	1.06	มาก	-11.21**
30. ค่าใช้จ่ายต่อหัวต่อปีของนักศึกษาจำแนกตาม คณะ โปรแกรมวิชา และสาขาวิชา.....	2.46	1.24	มาก	3.12	1.18	มาก	-9.99**

ตารางที่ 4.18 (ต่อ)

สารสนเทศเพื่อการบริหาร ด้านการบริหารงานทั่วไป	สภาพการใช้สารสนเทศ			ความต้องการใช้สารสนเทศ			t
	เพื่อการบริหาร			เพื่อการบริหาร			
	\bar{X}	SD.	แปลผล	\bar{X}	SD.	แปลผล	
31. ข้อมูลเกี่ยวกับสถิตินักศึกษามหาวิทยาลัย ราชภัฏเพชรบุรี ได้แก่ จำนวนนักเรียน นัก ศึกษาที่สมัครเข้าเรียนในระดับอนุปริญญา ปริญญาตรี ปริญญาโทจำแนกตามคณะ และ สาขาวิชา / จำนวนนักศึกษาใหม่ / จำนวนนัก ศึกษาจำแนกตามคณะและสาขาวิชา / จำนวนนักศึกษาลงทะเบียนเรียนจำแนกตาม รายวิชา / จำนวนนักศึกษาลงทะเบียนเรียน จำแนกตามคณะ โปรแกรมวิชา และสาขา วิชา /	2.05	1.20	ปานกลาง	2.97	1.23	มาก	-11.64**
32. อัตราส่วนจำนวนนักศึกษาต่ออาจารย์ 1 คน ของมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี.....	2.15	1.24	ปานกลาง	3.02	1.21	มาก	-10.79**
33. อัตราการคงอยู่ของนักศึกษามหาวิทยาลัย ราชภัฏเพชรบุรี จำแนกตามคณะ โปรแกรม วิชา และสาขาวิชา.....	2.34	1.16	ปานกลาง	3.00	1.09	มาก	-8.07**
34. อัตราการสำเร็จการศึกษาของนักศึกษา จำแนกตามคณะ โปรแกรมวิชา และสาขา วิชา.....	2.29	1.19	ปานกลาง	3.23	1.05	มากที่สุด	-11.40**
35. อัตราการมีงานทำของผู้สำเร็จการศึกษา จำแนกตามคณะ โปรแกรมวิชา และสาขา วิชา.....	2.04	1.17	ปานกลาง	3.38	.89	มากที่สุด	-13.23**
36. รายงานการศึกษาความพึงพอใจของหัวหน้า งานของบัณฑิตผู้สำเร็จการศึกษาจาก มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี.....	2.32	1.16	ปานกลาง	3.44	.95	มากที่สุด	-12.32**
37. สารสนเทศเกี่ยวกับครุภัณฑ์ประจำปีของ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี ได้แก่ จำแนก ตามประเภทครุภัณฑ์ / ข้อมูลการใช้ครุภัณฑ์ / สถานภาพครุภัณฑ์ เป็นต้น.....	1.90	1.18	ปานกลาง	3.18	0.98	มาก	-12.33**

ตารางที่ 4.18 (ต่อ)

สารสนเทศเพื่อการบริหาร ด้านการบริหารงานทั่วไป	สภาพการใช้สารสนเทศ			ความต้องการใช้สารสนเทศ			t
	เพื่อการบริหาร			เพื่อการบริหาร			
	\bar{X}	SD.	แปลผล	\bar{X}	SD.	แปลผล	
38. สารสนเทศเกี่ยวกับอาคาร ได้แก่ แบบแปลน ของอาคารทุกหลังที่สร้างเสร็จ / ขนาดพื้นที่ ของมหาวิทยาลัยต่อนักศึกษาทั้งหมด / อัตรา ส่วนพื้นที่ห้องเรียนต่อนักศึกษา ทั้งหมด เป็นต้น.....	2.03	1.21	ปานกลาง	3.31	.92	มากที่สุด	-13.46**
39. สถานภาพปัจจุบันของการใช้ประโยชน์ของ แต่ละอาคาร.....	1.75	1.14	ปานกลาง	2.76	1.06	มาก	-11.23**
40. อัตราส่วนพื้นที่ที่ใช้ปลูกสร้างอาคารต่อพื้นที่ ทั้งหมด.....	1.86	1.19	ปานกลาง	2.92	1.12	มาก	-10.92**
41. สารสนเทศรายละเอียดเกี่ยวกับอาคารถาวรที่ อยู่ในสภาพใช้การได้ดี/สภาพชำรุดทรุด โทรม.....	1.82	1.24	ปานกลาง	2.82	1.13	มาก	-10.25**
42. สารสนเทศเกี่ยวกับค่าก่อสร้างอาคารต่าง ๆ.	2.07	1.20	ปานกลาง	3.15	.88	มาก	-11.25**
43. สารสนเทศรายละเอียดของงบประมาณที่ใช้ ซ่อมแซมและบำรุงรักษาครุภัณฑ์.....	2.60	1.08	มาก	3.30	1.04	มากที่สุด	-12.68**
รวมด้านการบริหารงานทั่วไป	2.33	.77	ปานกลาง	3.07	.76	มาก	-11.71**

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตารางที่ 4.18 เมื่อพิจารณาเปรียบเทียบสภาพการใช้สารสนเทศและความต้องการสารสนเทศด้านการบริหารงานทั่วไป ในแต่ละข้อ พบว่า สารสนเทศเพื่อการบริหารงานทั่วไปที่ผู้บริหารมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี มีสภาพการใช้สารสนเทศในระดับระดับปานกลางแต่มีความต้องการใช้สารสนเทศในระดับมาก จำนวน 22 ข้อ ได้แก่ ข้อ4 ข้อ7 ข้อ12 ข้อ19 ข้อ20 ข้อ21 ข้อ22 ข้อ23 ข้อ24 ข้อ25 ข้อ26 ข้อ27 ข้อ28 ข้อ29 ข้อ31 ข้อ32 ข้อ33 ข้อ37 ข้อ39 ข้อ40 ข้อ41 และข้อ42

สารสนเทศเพื่อการบริหารงานทั่วไปที่ผู้บริหารมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี มีสภาพการใช้สารสนเทศในระดับปานกลางแต่มีความต้องการใช้สารสนเทศในระดับมากที่สุด จำนวน 5 ข้อ ได้แก่ ข้อ8 รายงานผลการศึกษาความต้องการโอกาสทางการศึกษาของประชาชน ชำรภาพการ และพนักงานในองค์กรเอกชน ข้อ34 อัตราการสำเร็จการศึกษาของนักศึกษา จำแนกตามคณะ

โปรแกรมวิชาและสาขาวิชา ข้อ35 อัตราการมีงานทำของผู้สำเร็จการศึกษาจำแนกตามคณะ
โปรแกรมวิชาและสาขาวิชา ข้อ36 รายงานการศึกษาความพึงพอใจของหัวหน้างานของบัณฑิตผู้
สำเร็จการศึกษาจากมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี และข้อ38 สารสนเทศเกี่ยวกับอาคาร

สารสนเทศเพื่อการบริหารงานทั่วไปที่ผู้บริหารมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี มีสภาพ
การใช้สารสนเทศในระดับมากแต่มีความต้องการใช้สารสนเทศในระดับมาก จำนวน 3 ข้อ ได้แก่
ข้อ1 นโยบายและแผนพัฒนาการศึกษาของชาติ ข้อ13 จำนวนบุคลากรผู้สอน สนับสนุนการ
สอน และด้านการบริหารที่จะเกษียณอายุในแต่ละปีของมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี และข้อ30 ค่า
ใช้จ่ายต่อหัวต่อปีของนักศึกษาจำแนกตามคณะ โปรแกรมวิชาและสาขาวิชา

สารสนเทศเพื่อการบริหารงานทั่วไปที่ผู้บริหารมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี มีสภาพ
การใช้สารสนเทศในระดับมากแต่มีความต้องการใช้สารสนเทศในระดับมากที่สุด จำนวน 13 ข้อ
ได้แก่ ข้อ2 ข้อ3 ข้อ5 ข้อ6 ข้อ9 ข้อ10 ข้อ11 ข้อ14 ข้อ15 ข้อ16 ข้อ17 ข้อ18
และข้อ43

4.3 เปรียบเทียบสภาพการใช้และความต้องการใช้สารสนเทศเพื่อการบริหารของผู้บริหารมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี ด้านการบริหารงานวิชาการ (การจัดการเรียนการสอน การวิจัย และการบริการวิชาการแก่ชุมชน) ได้แสดงรายละเอียดในตารางที่ 4.19

ตารางที่ 4.19 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของสภาพการใช้และความต้องการใช้สารสนเทศเพื่อการบริหารของผู้บริหารมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี ด้านการบริหารงานวิชาการ

สารสนเทศเพื่อการบริหาร ด้านการบริหารงานวิชาการ	สภาพการใช้สารสนเทศ เพื่อการบริหาร			ความต้องการใช้สารสนเทศ เพื่อการบริหาร			t
	\bar{X}	SD.	แปลผล	\bar{X}	SD.	แปลผล	
1. จำนวนรายวิชาที่เปิดสอนในแต่ละภาคเรียน	2.86	1.16	มาก	3.46	1.04	มากที่สุด	-8.74**
2. ปฏิทินวิชาการประจำภาคการศึกษา.....	2.61	1.13	มาก	3.34	1.07	มากที่สุด	-9.89**
3. จำนวนหลักสูตรและเอกสารหลักสูตร ทั้งหมด.....	2.78	1.09	มาก	3.41	1.04	มากที่สุด	-9.88**
4. สารสนเทศคู่มือนักศึกษา ประจำปีการศึกษา..	2.92	1.13	มาก	3.53	1.03	มากที่สุด	-9.69**
5. แผนการเรียนตลอดหลักสูตรจำแนกตาม โปรแกรมวิชา.....	2.64	1.07	มาก	3.25	1.05	มากที่สุด	-10.51**
6. จำนวน คุณวุฒิทางการศึกษาของอาจารย์ ปฏิบัติการ/อาจารย์ประจำ.....	2.95	1.10	มาก	3.34	1.09	มากที่สุด	-6.05**
7. ตารางเรียน ตารางสอนประจำภาคเรียนต่าง ๆ จำแนกตามกลุ่มเรียน และจำแนกตามชื่อ อาจารย์.....	2.66	1.09	มาก	3.33	1.02	มากที่สุด	-9.34**
8. รายงานการประเมินการสอนของอาจารย์หรือ การประเมินการปฏิบัติงานของบุคลากร.....	2.81	1.07	มาก	3.38	1.02	มากที่สุด	-9.16**
9. จำนวนนักศึกษาและรายชื่อนักศึกษาจำแนก ตามหมู่เรียน.....	2.57	1.19	มาก	3.18	1.14	มาก	-8.42**
10. รายงานผลการศึกษา จำแนกตามรายวิชา.....	2.18	1.07	ปานกลาง	3.16	1.06	มาก	-11.94**
11. สารสนเทศเกี่ยวกับวิทยาการของท้องถิ่นเพื่อ เชิญบรรยายพิเศษ.....	2.56	1.12	มาก	3.12	1.01	มาก	-7.91**

ตารางที่ 4.19 (ต่อ)

สารสนเทศเพื่อการบริหาร ด้านการบริหารงานวิชาการ	สภาพการใช้สารสนเทศ			ความต้องการใช้สารสนเทศ			t
	เพื่อการบริหาร			เพื่อการบริหาร			
	\bar{X}	SD.	แปลผล	\bar{X}	SD.	แปลผล	
12. สารสนเทศเกี่ยวกับห้องสมุด ได้แก่ จำนวน พื้นที่ห้องสมุด / จำนวนวัสดุ ครุภัณฑ์ที่จำ เป็นสำหรับห้องสมุด / จำนวนบรรณารักษ์ หรือเจ้าหน้าที่ห้องสมุด และคณะกรรมการ ห้องสมุด / จำนวนหนังสือในห้องสมุดทั้ง หมด / จำนวนนักศึกษาทุกชั้นที่มาใช้ห้อง สมุดต่อวัน / จำนวนทรัพยากรสารสนเทศ เพื่อพัฒนาและปรับปรุงห้องสมุด / จำนวน อาจารย์ที่ใช้ห้องสมุดต่อปี เป็นต้น.....	2.28	.95	ปานกลาง	3.22	.93	มากที่สุด	-13.15**
13. สารสนเทศเกี่ยวกับแหล่งเรียนรู้ในท้องถิ่น...	2.36	1.01	ปานกลาง	3.27	.93	มากที่สุด	-12.04**
14. จำนวนเครื่องมือ วัสดุและเอกสารเพื่อใช้ สำหรับการจัดการเรียนการสอน.....	2.38	1.06	ปานกลาง	3.08	.98	มาก	-10.03**
15. จำนวนครั้งในการนิเทศนักศึกษาฝึกงานตาม ปฏิทินต่อปี.....	2.37	1.08	ปานกลาง	3.10	.95	มาก	-10.72**
16. จำนวนกิจกรรมนักศึกษา ที่จัดใน มหาวิทยาลัยต่อปี.....	2.18	1.04	ปานกลาง	3.04	.91	มาก	-10.53**
17. สารสนเทศเกี่ยวกับการประชุม อบรม สัมมนา ที่จัดขึ้นในมหาวิทยาลัยต่อปีจำแนก ตามหน่วยงาน.....	2.10	1.16	ปานกลาง	3.02	.97	มาก	-12.46**
18. จำนวนอาจารย์ บุคลากรที่ผ่านการประชุม อบรมทางวิชาการซึ่งมหาวิทยาลัยและหน่วย งานอื่นจัดขึ้น.....	2.16	.99	ปานกลาง	3.24	.87	มากที่สุด	-12.22**
19. จำนวนและรายชื่ออาจารย์ บุคลากร ที่มีความ รู้ความสามารถเป็นวิทยากรเพื่อจัดประชุม อบรมทางวิชาการ.....	2.17	1.03	ปานกลาง	3.37	.84	มากที่สุด	-12.65**
20. จำนวนและรายชื่อหลักสูตรระยะสั้นที่จัด อบรมเพื่อบริการวิชาการแก่สังคม.....	1.99	0.98	ปานกลาง	2.99	1.00	มาก	-11.27**

ตารางที่ 4.19 (ต่อ)

สารสนเทศเพื่อการบริหาร ด้านการบริหารงานวิชาการ	สภาพการใช้สารสนเทศ			ความต้องการใช้สารสนเทศ			t
	เพื่อการบริหาร			เพื่อการบริหาร			
	\bar{X}	SD.	แปลผล	\bar{X}	SD.	แปลผล	
21. จำนวนและรายชื่อหน่วยงานที่ร่วมมือในการจัดฝึกอบรมหลักสูตรต่าง ๆ เพื่อบริการวิชาการแก่สังคม.....	2.00	1.05	ปานกลาง	3.02	1.01	มาก	-11.41**
22. สารสนเทศเกี่ยวกับเอกสารประกอบการอบรมหลักสูตรต่าง ๆ	1.95	1.13	ปานกลาง	2.89	1.06	มาก	-11.55**
23. สารสนเทศด้านการรายงานผลการดำเนินงานบริการวิชาการแก่สังคม.....	2.12	1.09	ปานกลาง	3.20	1.10	มาก	-12.99**
24. สารสนเทศด้านบทความวิจัยของอาจารย์ในมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี.....	2.07	1.03	ปานกลาง	3.08	1.04	มาก	-12.52**
25. สารสนเทศด้านวารสารวิจัยของมหาวิทยาลัย	2.15	1.05	ปานกลาง	3.12	1.01	มาก	-12.30**
26. สารสนเทศด้านวารสารทางวิชาการของมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี.....	2.36	0.98	ปานกลาง	3.40	.80	มากที่สุด	-12.03**
27. สารสนเทศเกี่ยวกับแหล่งวิทยาการสถานประกอบการ หรือสถานประกอบการ หรือสถานประกอบอาชีพอิสระเพื่อจัดนักศึกษาไปฝึกงาน.....	2.38	1.12	ปานกลาง	3.30	.87	มากที่สุด	-12.20**
28. สารสนเทศด้านภารกิจของงานวิชาการ เพื่อจัดโครงสร้างการแบ่งส่วนงานวิชาการ.....	2.05	1.18	ปานกลาง	3.31	.89	มากที่สุด	-14.29**
29. สารสนเทศด้านอาชีพของบุคลากรในท้องถิ่น เพื่อการให้บริการวิชาการ.....	2.07	1.10	ปานกลาง	3.28	.91	มากที่สุด	-13.68**
30. สารสนเทศด้านความต้องการพัฒนาตนเองของบุคลากรในท้องถิ่นเพื่อให้บริการวิชาการ	2.14	1.07	ปานกลาง	3.34	.85	มากที่สุด	-15.27**
31. สารสนเทศเกี่ยวกับแหล่งทุนการวิจัยทั้งภายในและภายนอกมหาวิทยาลัย และต่างประเทศ.....	2.40	1.06	ปานกลาง	3.53	.86	มากที่สุด	-15.19**
32. สารสนเทศเกี่ยวกับเอกสาร ตำรา เพื่อการค้นคว้างานวิจัย.....	3.14	.83	มาก	3.52	.87	มากที่สุด	-3.20**
รวมด้านการบริหารงานวิชาการ	2.37	.81	ปานกลาง	3.17	.80	มาก	-14.11**

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตารางที่ 4.19 เมื่อพิจารณาเปรียบเทียบสภาพการใช้สารสนเทศและความต้องการสารสนเทศด้านการบริหารงานวิชาการ ในแต่ละข้อ พบว่า สารสนเทศเพื่อการบริหารงานวิชาการที่ผู้บริหารมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี มีสภาพการใช้สารสนเทศในระดับปานกลางแต่มีความต้องการใช้สารสนเทศในระดับมาก จำนวน 11 ข้อ ได้แก่ ข้อ10 ข้อ14 ข้อ15 ข้อ16 ข้อ17 ข้อ20 ข้อ21 ข้อ22 ข้อ23 ข้อ24 และข้อ25

สารสนเทศเพื่อการบริหารงานวิชาการที่ผู้บริหารมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี มีสภาพการใช้สารสนเทศในระดับปานกลางแต่มีความต้องการใช้สารสนเทศในระดับมากที่สุด จำนวน 10 ข้อ ได้แก่ ข้อ12 ข้อ13 ข้อ18 ข้อ19 ข้อ26 ข้อ27 ข้อ28 ข้อ29 ข้อ30 และข้อ31

สารสนเทศเพื่อการบริหารงานวิชาการที่ผู้บริหารมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี มีสภาพการใช้สารสนเทศในระดับมากแต่มีความต้องการใช้สารสนเทศในระดับมาก จำนวน 2 ข้อ ได้แก่ ข้อ9 จำนวนนักศึกษาและรายชื่อนักศึกษาจำแนกตามหมู่เรียน และข้อ11 สารสนเทศเกี่ยวกับวิทยากรของท้องถิ่นเพื่อเชิญบรรยายพิเศษ

สารสนเทศเพื่อการบริหารงานวิชาการที่ผู้บริหารมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี มีสภาพการใช้สารสนเทศในระดับมากแต่มีความต้องการใช้สารสนเทศในระดับมากที่สุด จำนวน 9 ข้อ ได้แก่ ข้อ1 ข้อ2 ข้อ3 ข้อ4 ข้อ5 ข้อ6 ข้อ7 ข้อ8 และข้อ32

ตอนที่ 5 ข้อเสนอแนะสภาพการใช้และความต้องการใช้สารสนเทศเพื่อการบริหาร ของผู้บริหารมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี

ผู้บริหารได้เสนอแนะสภาพการใช้และความต้องการใช้สารสนเทศเพื่อการบริหาร
และข้อเสนอแนะอื่น ๆ สรุปได้ดังนี้

5.1 ด้านการบริหารงานทั่วไป

5.1.1 การกำหนดนโยบายและแผน

- 1) ควรจัดเตรียมสารสนเทศที่เกี่ยวข้องหลากหลายแง่มุม เพื่อกำหนด
นโยบายและแผนได้อย่างถูกต้องทิศทาง และเผยแพร่แก่ทุกหน่วยงานอย่างสม่ำเสมอ ในการจัดเตรียม
ข้อมูลเพื่อจัดทำแผนควรให้ผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในการเสนอความต้องการข้อมูล
สารสนเทศด้วยเพื่อให้สารสนเทศที่จัดเตรียมไว้เกิดประโยชน์สูงสุด
- 2) การกำหนดนโยบายควรให้สอดคล้องกับการศึกษาระดับต่าง ๆ และ
ควรมีความชัดเจนและนำไปใช้ประโยชน์ได้จริง ข้อมูลและสารสนเทศที่นำมาประกอบการกำหนด
นโยบายและแผนยังไม่ละเอียดลึกพอที่นำมาตัดสินใจได้ และในมหาวิทยาลัยสารสนเทศมีมากอยู่
แล้วแต่ขาดการนำมาใช้ประโยชน์ในการกำหนดนโยบายเท่าที่ควร
- 3) ควรมีการจัดเก็บ และวิเคราะห์ข้อมูลสารสนเทศ อย่างต่อเนื่องและ
ประชาสัมพันธ์ให้มีการนำสารสนเทศมาใช้ในการกำหนดนโยบายและแผน และควรเน้นให้มีการ
จัดทำสารสนเทศเกี่ยวกับการติดตามและประเมินผลการดำเนินงาน และนำผลการประเมินที่ได้ไป
พัฒนางานอย่างจริงจัง

5.1.2 การบริหารงานบุคคล

- 1) ควรจัดเตรียมสารสนเทศให้ครบถ้วนทุกกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับงาน
บุคคลเพื่อความสะดวกในการดำเนินงาน โดยเฉพาะอย่างยิ่งกฎ ระเบียบ และข้อบังคับต่าง ๆ ที่
เกี่ยวข้องกับการบริหารงานบุคคล
- 2) ควรมีการประชาสัมพันธ์ให้มีการใช้ประโยชน์จากระบบสารสนเทศ
งานบุคคลที่มหาวิทยาลัยได้พัฒนาไว้แล้ว
- 3) ควรส่งเสริมให้บุคลากรใช้สารสนเทศที่มีอยู่แล้วในการพัฒนาตนเอง
ตามความถนัด และความสนใจ

4) การเผยแพร่สารสนเทศของบุคลากรในมหาวิทยาลัย ควรใช้้อย่างระมัดระวัง และใช้เพื่อการบริหารเท่านั้น เนื่องจากเป็นข้อมูลสารสนเทศส่วนบุคคล ที่ต้องได้รับอนุญาตจากเจ้าของข้อมูล

5) การตัดสินใจเรื่องเกี่ยวกับบุคลากรควรตรวจสอบข้อมูลให้มีความทันสมัย สอดคล้องกับสภาพความเป็นจริงและจัดทำอย่างเป็นระบบ

5.1.3 การบริหารการเงินและงบประมาณ

1) ควรมีระบบสารสนเทศด้านการบริหารงบประมาณ และควรมีการเชื่อมโยงข้อมูลการเบิกจ่ายงบประมาณไปยังหน่วยงานต่างๆ เพื่อสามารถตรวจสอบการใช้จ่ายงบประมาณของหน่วยงานได้สะดวก โดยให้สามารถตรวจสอบผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ตได้

2) ควรจัดสรรงบประมาณโดยใช้สารสนเทศที่เกี่ยวข้องประกอบในการพิจารณาเพื่อให้สอดคล้องกับนโยบายและแผนที่กำหนดไว้

3) ควรมีการสังเคราะห์ข้อมูลด้านการเงินและงบประมาณเพื่อให้เป็นสารสนเทศที่สามารถนำไปใช้ประโยชน์ในการตัดสินใจในเชิงบริหารได้

5.2 ด้านการบริหารงานวิชาการ

5.2.1 การจัดการเรียนการสอน

1) ควรจัดหาสารสนเทศด้านการเรียนการสอน โดยเฉพาะอย่างยิ่งสารสนเทศเกี่ยวกับงานวิจัย เพื่อนำมาใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุงหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน ให้มีความทันสมัยและสอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน โดยเน้นสารสนเทศที่จะส่งเสริมคุณภาพการเรียนการสอน และการพัฒนาบุคลากรในท้องถิ่น

2) ควรจัดสารสนเทศเกี่ยวกับตารางเรียนตารางสอนให้ผู้เกี่ยวข้องได้เข้าใช้สารสนเทศได้อย่างสะดวก และควรมีการปรับปรุงให้มีความเป็นปัจจุบันอยู่เสมอ

3) ควรจัดสารสนเทศที่สำคัญบางเรื่องเพิ่มเติม ได้แก่ อัตราการออกกลางคัน การไม่จบการศึกษาของนักศึกษา เป็นต้น

4) ควรนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการเรียนการสอนอย่างเต็มรูปแบบ เช่น การลงทะเบียนผ่านเครือข่าย การตรวจสอบข้อมูลเกี่ยวกับหลักสูตรและรายวิชาต่างๆ

5.2.2 การวิจัย

1) ควรมีการเสนอข่าวสารทุนการวิจัยให้คณาจารย์ทราบอย่างสม่ำเสมอ และทำวิจัยโดยเผยแพร่ในหลายรูปแบบ เช่น แจกเป็นหนังสือ โดยตรง ประชาสัมพันธ์ทางเว็บไซต์ เป็นต้น

- 2) ควรจัดหาสารสนเทศเพื่อเพิ่มความรู้และประสบการณ์ด้านการวิจัยแก่คณาจารย์ และควรมีข้อมูลบทความวิจัย แหล่งทุน ประกาศที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัยให้ครบถ้วนและทันสมัย
- 3) ควรพัฒนาฐานข้อมูลเพื่อการสืบค้นงานวิจัย เพื่อให้อาจารย์ได้สืบค้นได้สะดวกยิ่งขึ้น

5.2.3 การบริการวิชาการแก่สังคม

- 1) ควรจัดเตรียมสารสนเทศที่สอดคล้องกับความต้องการของชุมชน เพื่อประโยชน์ต่อการพัฒนาอาชีพให้แก่คนในชุมชน
- 2) ควรมีสารสนเทศเกี่ยวกับการฝึกอบรมประจำปี รวมทั้งรายชื่อวิทยากรทั้งภายในและภายนอกมหาวิทยาลัย ตลอดจนรายชื่อปราชญ์ท้องถิ่น
- 3) ควรมีการพัฒนากระบบสารสนเทศเพื่อนำเสนอแหล่งสารสนเทศวิชาชีพในท้องถิ่นและเพื่อการบริการข้อมูลแก่ชุมชน

5.3 ข้อเสนอแนะอื่น ๆ

- 5.3.1 การบริการสารสนเทศของมหาวิทยาลัยควรจัดในรูปแบบข้อมูลกลางให้ส่วนราชการระดับคณะ สำนัก และ ศูนย์ เลือกใช้ได้อย่างสะดวก ไม่ควรกระจายการดำเนินงานไปยังหน่วยงานระดับคณะ สำนัก และศูนย์ และสารสนเทศที่จัดเตรียมไว้ควรจัดทำให้ง่าย สะดวกต่อการเข้าถึงของผู้ใช้
- 5.3.2 สารสนเทศทุกรายการที่นำมาใช้ควรมีการวิเคราะห์และตรวจสอบความถูกต้องและความทันสมัยก่อนเสมอ
- 5.3.3 ควรมีทีมงานที่มีความสามารถในการพัฒนาระบบสารสนเทศให้ทันต่อตามความต้องการใช้ของผู้บริหารได้ตลอดเวลา

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัย เรื่อง การใช้สารสนเทศเพื่อการบริหารของผู้บริหารมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพการใช้สารสนเทศเพื่อการบริหารและความต้องการใช้สารสนเทศเพื่อการบริหารของผู้บริหารมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี พร้อมทั้งเปรียบเทียบสภาพการใช้สารสนเทศและความต้องการสารสนเทศเพื่อการบริหารของผู้บริหารมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี สรุปผลตามลำดับ ดังต่อไปนี้

1. สรุปผลการวิจัย

1.1 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

- 1.1.1 เพื่อศึกษาสภาพการใช้สารสนเทศเพื่อการบริหารของผู้บริหารมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี
- 1.1.2 เพื่อศึกษาความต้องการใช้สารสนเทศเพื่อการบริหารของผู้บริหารมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี
- 1.1.3 เพื่อเปรียบเทียบสภาพการใช้และความต้องการใช้สารสนเทศเพื่อการบริหารของผู้บริหารมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี

1.2 วิธีดำเนินการวิจัย

- 1.2.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี ในปีการศึกษา 2546 จำนวน 131 คน
- 1.2.2 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น แบ่งเป็น 3 ตอน ดังนี้
 - ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพส่วนบุคคลของผู้บริหารมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพการใช้และความต้องการใช้สารสนเทศเพื่อการบริหารของผู้บริหารมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี โดยจัดทำเป็นคำถามแบบมาตรวัดประมาณค่า (rating scale) 5 ระดับ การให้คะแนนของแต่ละข้อในแบบสอบถาม ผู้วิจัยได้กำหนดเกณฑ์การให้น้ำหนักคะแนนของตัวเลือก ตั้งแต่ 0 ถึง 4 จำนวน 75 ข้อ

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามแบบปลายเปิด (open end) เกี่ยวกับข้อเสนอแนะสภาพการใช้สารสนเทศและความต้องการใช้สารสนเทศเพื่อการบริหาร

1.2.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยเก็บข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม สอบถามผู้บริหารมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรีที่เป็นประชากร จำนวน 131 คน จำแนกเป็นผู้บริหาร 3 ระดับ ได้แก่ ผู้บริหารระดับนโยบาย จำนวน 8 คน ผู้บริหารระดับจัดการ จำนวน 53 คน และผู้บริหารระดับปฏิบัติการ จำนวน 70 คน โดยเก็บรวบรวมข้อมูลคืนด้วยตนเอง ใช้เวลาในการเก็บรวบรวมข้อมูล 2 สัปดาห์

1.2.4 การวิเคราะห์ข้อมูล ในการวิเคราะห์ข้อมูลผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามมาตรวจสอบความครบถ้วน และประมวลผลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS for Windows โดยวิเคราะห์ข้อมูลตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

- 1) สถานภาพส่วนบุคคลของผู้บริหาร วิเคราะห์โดยหาความถี่และค่าร้อยละ (percentage)
- 2) เปรียบเทียบสภาพการใช้สารสนเทศเพื่อการบริหาร จำแนกตามสถานภาพส่วนบุคคลของผู้บริหาร โดยใช้การวิเคราะห์ค่าที (t-test) สำหรับตัวแปรที่มีสองกลุ่ม และการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One-Way Analysis of Variance - ANOVA) สำหรับ ตัวแปรที่มีมากกว่าสองกลุ่มขึ้นไป และทดสอบความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธีการของ Cheffe'
- 3) เปรียบเทียบความต้องการใช้สารสนเทศเพื่อการบริหาร จำแนกตามสถานภาพส่วนบุคคลของผู้บริหาร โดยใช้การวิเคราะห์ค่าที (t-test) สำหรับตัวแปรที่มีสองกลุ่ม และการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One-Way Analysis of Variance - ANOVA) สำหรับตัวแปรที่มีมากกว่าสองกลุ่มขึ้นไป และทดสอบความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธีการของ Cheffe'
- 4) เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างสภาพการใช้สารสนเทศและความต้องการใช้สารสนเทศเพื่อการบริหาร โดยหาค่าเฉลี่ย (mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation) และใช้การวิเคราะห์ค่าที (t-test)
- 5) ปัญหาและข้อเสนอแนะความต้องการใช้สารสนเทศเพื่อการบริหาร วิเคราะห์โดยใช้หลักการวิเคราะห์เนื้อหา (content analysis)

1.3 ผลการวิจัย

จากการศึกษาสามารถสรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

1.3.1 ผลการศึกษาสภาพการใช้สารสนเทศเพื่อการบริหารของผู้บริหารมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี

จากการศึกษาสภาพการใช้สารสนเทศเพื่อการบริหารของผู้บริหารมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี จำแนกตามเพศ อายุ วุฒิการศึกษาสูงสุด ตำแหน่งทางวิชาการ ตำแหน่งทางการบริหาร และระยะเวลาในการดำรงตำแหน่งทางการบริหาร พบว่า

1) ผู้บริหารมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรีที่มีเพศ อายุ วุฒิการศึกษาสูงสุด ตำแหน่งทางวิชาการ ตำแหน่งทางการบริหารต่างกัน มีสภาพการใช้สารสนเทศเพื่อการบริหารโดยรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ผู้บริหารที่มีเพศ อายุ วุฒิการศึกษาสูงสุด ตำแหน่งทางวิชาการ และตำแหน่งทางการบริหารต่างกัน มีสภาพการใช้สารสนเทศเพื่อการบริหารในด้านการบริหารงานทั่วไป และด้านการบริหารงานวิชาการ ไม่แตกต่างกัน

2) ผู้บริหารมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรีที่มีระยะเวลาในการดำรงตำแหน่งทางการบริหารต่างกัน มีสภาพการใช้สารสนเทศเพื่อการบริหาร โดยรวมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ผู้บริหารที่มีระยะเวลาในการดำรงตำแหน่งทางการบริหารต่างกัน มีสภาพการใช้สารสนเทศเพื่อการบริหารในด้านการบริหารงานทั่วไปและด้านการบริหารงานวิชาการแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

เมื่อทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ พบว่า ทั้งโดยรวมและรายด้านผู้บริหารมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรีดำรงตำแหน่งทางการบริหารปัจจุบันระหว่าง 5 – 6 ปี มีสภาพการใช้สารสนเทศเพื่อการบริหารมากกว่าผู้บริหารที่ดำรงตำแหน่งระหว่าง 3 – 4 ปี และ 1 – 2 ปี และมากกว่าผู้ดำรงตำแหน่งทางการบริหารต่ำกว่า 1 ปี

1.3.2 ผลการศึกษาความต้องการใช้สารสนเทศเพื่อการบริหารของผู้บริหารมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี

จากการศึกษาความต้องการใช้สารสนเทศเพื่อการบริหารของผู้บริหารมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี จำแนกตามเพศ อายุ วุฒิการศึกษาสูงสุด ตำแหน่งทางวิชาการ ตำแหน่งทางการบริหาร และระยะเวลาในการดำรงตำแหน่งทางการบริหาร พบว่า

1) ผู้บริหารมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรีที่มีเพศ อายุ วุฒิการศึกษาสูงสุด ตำแหน่งทางวิชาการต่างกัน มีความต้องการใช้สารสนเทศเพื่อการบริหารโดยรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการบริหารงานทั่วไป ผู้บริหารที่มีเพศ อายุ วุฒิการศึกษาสูงสุด ตำแหน่งทางวิชาการต่างกัน มีความต้องการใช้สารสนเทศเพื่อการบริหารไม่แตกต่างกัน และด้าน

สารสนเทศเพื่อการบริหารมากกว่า ผู้บริหารที่มีระยะเวลาในการดำรงตำแหน่งทางการบริหารระหว่าง 1 – 2 ปี ส่วนด้านการบริหารงานวิชาการ ผู้บริหารมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรีที่มีระยะเวลาในการดำรงตำแหน่งทางการบริหารระหว่าง 5 – 6 ปี มีความต้องการใช้สารสนเทศเพื่อการบริหารมากกว่า ผู้บริหารที่มีระยะเวลาในการดำรงตำแหน่งทางการบริหารระหว่าง 3 – 4 ปี และ 1 – 2 ปี

1.3.3 ผลการศึกษาเปรียบเทียบสภาพการใช้สารสนเทศและความต้องการใช้สารสนเทศเพื่อการบริหารของผู้บริหารมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี

จากการศึกษาเปรียบเทียบสภาพการใช้สารสนเทศและความต้องการใช้สารสนเทศเพื่อการบริหารของผู้บริหารมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี พบว่า

1) โดยรวม พบว่า ผู้บริหารมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี มีสภาพการใช้สารสนเทศและความต้องการใช้สารสนเทศเพื่อการบริหารแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีสภาพการใช้สารสนเทศในระดับปานกลาง แต่มีความต้องการใช้สารสนเทศในระดับมาก

2) ด้านการบริหารงานทั่วไป พบว่า ผู้บริหารมีสภาพการใช้สารสนเทศและความต้องการใช้สารสนเทศเพื่อการบริหารงานทั่วไปแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีสภาพการใช้สารสนเทศในระดับปานกลาง แต่มีความต้องการใช้สารสนเทศในระดับมาก เมื่อพิจารณาในแต่ละข้อ พบว่า

(1) ผู้บริหารมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี มีสภาพการใช้สารสนเทศเพื่อการบริหารงานทั่วไปในระดับปานกลางแต่มีความต้องการใช้สารสนเทศในระดับมากที่สุด จำนวน 5 ข้อ ได้แก่ รายงานผลการศึกษาความต้องการ โอกาสทางการศึกษาของประชาชน ข้าราชการ และพนักงานในองค์กรเอกชน อัตราการสำเร็จการศึกษาของนักศึกษาจำแนกตามคณะ โปรแกรมวิชาและสาขาวิชา รายงานแสดงการโอนเปลี่ยนแปลงรายการเงินประจำงวด อัตราการมีงานทำของผู้สำเร็จการศึกษาจำแนกตามคณะ โปรแกรมวิชาและสาขาวิชา รายงานการศึกษาความพึงพอใจของหัวหน้างานของบัณฑิตผู้สำเร็จการศึกษาจากมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี และสารสนเทศเกี่ยวกับอาคาร

(2) ผู้บริหารมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี มีสภาพการใช้สารสนเทศเพื่อการบริหารงานทั่วไปในระดับปานกลางแต่มีความต้องการใช้สารสนเทศในระดับมาก จำนวน 22 ข้อ ได้แก่ นโยบายและแผนพัฒนาการศึกษาของมหาวิทยาลัยราชภัฏทั่วประเทศ แนวทางการพัฒนามหาวิทยาลัย ประจำปีการศึกษา สถานภาพส่วนตัวของบุคลากร รายงานการใช้จ่ายงบประมาณจำแนกตามหมวดรายจ่าย หน่วยงานแยกเป็นไตรมาส รายงานแสดงการขอกู้เงินประจำปี สถานภาพทางการเงินในปัจจุบันจำแนกตามแผนงาน หมวดและประเภทของเงิน สัดส่วนงบ

ประมาณการศึกษาระดับอุดมศึกษาต้องประมาณการศึกษาทั้งหมด งบประมาณการศึกษาต่อหัวต่อปีจำแนกตามงบดำเนินการ งบลงทุน และคณะที่สังกัด อัตราส่วนงบดำเนินการต่อลงทุนทางการศึกษาระดับอุดมศึกษาจำแนกตามคณะที่สังกัด อัตราส่วนรายจ่ายจริงทางการศึกษาทางการศึกษาอุดมศึกษาต่อเงินรายได้ที่เก็บจากนักศึกษาระดับอุดมศึกษาต่อหัวต่อปี อัตราส่วนรายจ่ายจริงทางการศึกษาระดับอุดมศึกษาของรัฐต่อเอกชน ค่าใช้จ่ายส่วนตัวทางการศึกษาของนักศึกษาระดับอุดมศึกษาต่อหัวต่อปีจำแนกตามสังกัด สัดส่วนรายจ่ายจริงทางการศึกษาระดับอุดมศึกษาต่อรายจ่ายจริงทางการศึกษาทั้งหมด ข้อมูลเกี่ยวกับสถิตินักศึกษา อัตราส่วนจำนวนนักศึกษาต่ออาจารย์ 1 คน อัตราการคงอยู่ของนักศึกษาจำแนกตามคณะ โปรแกรมวิชาและสาขาวิชา รายการครุภัณฑ์ประจำปี สถานภาพปัจจุบันของการใช้ประโยชน์ของแต่ละอาคาร อัตราส่วนพื้นที่ที่ใช้ปลูกสร้างอาคารต่อพื้นที่ทั้งหมด สารสนเทศรายละเอียดเกี่ยวกับอาคารถาวรที่อยู่ในสภาพใช้งานได้ดี/สภาพชำรุดทรุดโทรม และสารสนเทศเกี่ยวกับค่าก่อสร้างอาคารต่าง ๆ

(3) ผู้บริหารมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี มีสภาพการใช้สารสนเทศเพื่อการบริหารงานทั่วไปในระดับมากแต่มีความต้องการใช้สารสนเทศในระดับมากที่สุด จำนวน 13 ข้อ ได้แก่ นโยบายและแผนพัฒนาการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ นโยบายและแผนพัฒนาการศึกษาของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา นโยบายและแผนพัฒนาการศึกษาของมหาวิทยาลัยรัฐและเอกชน แผนกลยุทธ์มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี รายงานความต้องการศึกษาต่อของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย รายงานการติดตามประเมินผลการดำเนินงานประจำปีของมหาวิทยาลัย แผนปฏิบัติงาน/โครงการประจำปีของมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี จำนวนผู้สอน สนับสนุนการสอน และด้านการบริหาร จำแนกตามหน่วยงาน แผนอัตรากำลัง รายงานการวัดผลและประเมินผล การปฏิบัติงาน รายงานแสดงงบประมาณรายจ่ายประจำปี รายงานแสดงการอนุมัติเงินประจำงวด และสารสนเทศรายละเอียดของงบประมาณที่ใช้ ซ่อมแซมและบำรุงรักษาครุภัณฑ์

(4) ผู้บริหารมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี มีสภาพการใช้สารสนเทศเพื่อการบริหารงานทั่วไปในระดับมากแต่มีความต้องการใช้สารสนเทศในระดับมาก จำนวน 3 ข้อ ได้แก่ นโยบายและแผนพัฒนาการศึกษาของชาติ ค่าใช้จ่ายต่อหัวต่อปีของนักศึกษาจำแนกตามคณะ โปรแกรมวิชา และสาขาวิชา จำนวนบุคลากรผู้สอนสนับสนุนการสอน และด้านการบริหารที่จะเกษียณอายุในแต่ละปี

และสามารถสรุปความแตกต่างสภาพการใช้สารสนเทศและความต้องการใช้สารสนเทศเพื่อการบริหารงานทั่วไปได้ดังตารางที่ 5.1

ตารางที่ 5.1 ความแตกต่างสภาพการใช้สารสนเทศและความต้องการใช้สารสนเทศเพื่อการบริหารงาน
ทั่วไปของผู้บริหารมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี

ระดับสภาพการใช้สารสนเทศ เพื่อการบริหาร	ระดับความต้องการใช้สารสนเทศเพื่อการบริหาร (จำนวนข้อ)					รวม
	ไม่ต้องการใช้	น้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด	
ไม่ได้ใช้	-	-	-	-	-	-
น้อย	-	-	-	-	-	-
ปานกลาง	-	-	-	22	5	27
มาก	-	-	-	3	13	16
มากที่สุด	-	-	-	-	-	-
รวม	-	-	-	25	18	43

3) ด้านการบริหารงานวิชาการ พบว่า ผู้บริหารมีสภาพการใช้และความต้องการใช้สารสนเทศเพื่อการบริหารงานวิชาการแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีสภาพการใช้สารสนเทศในระดับปานกลาง แต่มีความต้องการใช้สารสนเทศในระดับมาก เมื่อพิจารณาในแต่ละข้อ พบว่า

(1) ผู้บริหารมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี มีสภาพการใช้สารสนเทศเพื่อการบริหารงานวิชาการในระดับปานกลางแต่มีความต้องการใช้สารสนเทศในระดับมากที่สุด จำนวน 10 ข้อ ได้แก่ สารสนเทศเกี่ยวกับห้องสมุด สารสนเทศเกี่ยวกับแหล่งเรียนรู้ในท้องถิ่น จำนวนอาจารย์บุคลากรที่ผ่านการประชุม อบรมทางวิชาการซึ่งมหาวิทยาลัยและหน่วยงานอื่น จัดขึ้น จำนวนและรายชื่ออาจารย์ บุคลากร ที่มีความรู้ความสามารถเป็นวิทยากรเพื่อจัดประชุม อบรมทางวิชาการ สารสนเทศด้านวารสารทางวิชาการ สารสนเทศเกี่ยวกับแหล่งวิทยากรสถานประกอบการ หรือสถานประกอบการ หรือสถานประกอบอาชีพอิสระเพื่อจัดนักศึกษาไปฝึกงาน สารสนเทศด้านภารกิจของงานวิชาการ เพื่อจัดโครงสร้างการแบ่งส่วนงานวิชาการ สารสนเทศด้านอาชีพของบุคลากรในท้องถิ่นเพื่อให้บริการวิชาการ สารสนเทศด้านความต้องการพัฒนาตนเองของบุคลากรในท้องถิ่นเพื่อให้บริการวิชาการ สารสนเทศเกี่ยวกับแหล่งทุนการวิจัยทั้งภายในและภายนอกมหาวิทยาลัย และต่างประเทศ

(2) ผู้บริหารมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี มีสภาพการใช้สารสนเทศเพื่อการบริหารงานวิชาการในระดับปานกลางแต่มีความต้องการใช้สารสนเทศในระดับมาก จำนวน 11 ข้อ ได้แก่ สารสนเทศเกี่ยวกับรายงานผลการศึกษา จำแนกตามรายวิชา จำนวนเครื่องมือ วัสดุและเอกสารเพื่อใช้สำหรับการจัดการเรียนการสอน จำนวนครั้งในการนิเทศนักศึกษาฝึกงานตามปฏิทินต่อปี จำนวนกิจกรรมนักศึกษา ที่จัดในมหาวิทยาลัยต่อปี สารสนเทศเกี่ยวกับการประชุม อบรม สัมมนาที่จัดขึ้นในมหาวิทยาลัยต่อปีจำแนกตามหน่วยงาน จำนวนและรายชื่อหลัก

สูตรระยะสั้นที่จัดอบรมเพื่อบริการวิชาการแก่ชุมชน จำนวนและรายชื่อหน่วยงานที่ร่วมมือในการจัดฝึกอบรมหลักสูตรต่าง ๆ เพื่อบริการวิชาการแก่สังคม สารสนเทศเกี่ยวกับเอกสารประกอบการอบรมหลักสูตรต่าง ๆ สารสนเทศด้านการรายงานผลการดำเนินงาน การบริการวิชาการแก่สังคม สารสนเทศด้านบทความงานวิจัยของอาจารย์ และสารสนเทศด้านวารสารวิจัยของมหาวิทยาลัย

(3) ผู้บริหารมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี มีสภาพการใช้สารสนเทศเพื่อการบริหารงานวิชาการในระดับมากแต่มีความต้องการใช้สารสนเทศในระดับมากที่สุด จำนวน 9 ข้อ ได้แก่ จำนวนรายวิชาที่เปิดสอนในแต่ละภาคเรียน ปฏิทินวิชาการประจำปีการศึกษา จำนวนหลักสูตรและเอกสารหลักสูตรทั้งหมด สารสนเทศคู่มือนักศึกษา ประจำปีการศึกษา แผนการเรียนตลอดหลักสูตรจำแนกตามโปรแกรมวิชา จำนวน คุณสมบัติทางการศึกษาของอาจารย์ปฏิบัติการ/อาจารย์ประจำ ตารางเรียน ตารางสอนประจำปีการศึกษาต่าง ๆ จำแนกตามกลุ่มเรียน และจำแนกตามชื่ออาจารย์ รายงานการประเมินการสอนของอาจารย์หรือการประเมินการปฏิบัติงานของบุคลากร และสารสนเทศเกี่ยวกับเอกสาร ตำรา เพื่อการค้นคว้างานวิจัย

(4) ผู้บริหารมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี มีสภาพการใช้สารสนเทศเพื่อการบริหารงานวิชาการในระดับมากแต่มีความต้องการใช้สารสนเทศในระดับมาก จำนวน 2 □□ ได้แก่ จำนวนนักศึกษาและรายชื่อนักศึกษาจำแนกตามหมู่เรียน และสารสนเทศเกี่ยวกับวิทยาการของท้องถิ่นเพื่อเชิญบรรยายพิเศษ

ซึ่งสามารถสรุปความแตกต่างสภาพการใช้สารสนเทศและความต้องการใช้สารสนเทศเพื่อการบริหารงานวิชาการได้ดังตารางที่ 5.2

ตารางที่ 5.2 ความแตกต่างสภาพการใช้สารสนเทศและความต้องการใช้สารสนเทศเพื่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี

ระดับสภาพการใช้สารสนเทศ เพื่อการบริหาร	ระดับความต้องการใช้สารสนเทศเพื่อการบริหาร (จำนวนข้อ)					รวม
	ไม่ต้องการใช้	น้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด	
ไม่ได้ใช้	-	-	-	-	-	-
น้อย	-	-	-	-	-	-
ปานกลาง	-	-	-	11	10	21
มาก	-	-	-	2	9	11
มากที่สุด	-	-	-	-	-	-
รวม	-	-	-	13	19	32

1.3.4 ข้อเสนอแนะ ผู้บริหารให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับสภาพการใช้และความต้องการใช้สารสนเทศเพื่อการบริหาร ดังนี้

1) *ด้านการบริหารงานทั่วไป* ควรจัดเตรียมสารสนเทศที่เกี่ยวข้องหลากหลายแง่มุม เพื่อกำหนดนโยบายและแผนได้อย่างถูกต้องทิศทาง และเผยแพร่แก่ทุกหน่วยงานอย่างสม่ำเสมอ ในการจัดเตรียมข้อมูลเพื่อจัดทำแผนควรให้ผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในการเสนอความต้องการข้อมูลสารสนเทศ ด้วยเพื่อให้สารสนเทศที่จัดเตรียมไว้เกิดประโยชน์สูงสุด ควรมีการจัดเก็บ และวิเคราะห์ข้อมูลสารสนเทศอย่างต่อเนื่องและประชาสัมพันธ์ให้มีการนำสารสนเทศมาใช้ในการกำหนดนโยบายและแผน และควรเน้นให้มีการจัดทำสารสนเทศเกี่ยวกับการติดตามและประเมินผลการดำเนินงาน และนำผลการประเมินที่ได้ไปพัฒนา งานอย่างจริงจัง ควรจัดเตรียมสารสนเทศให้ครบถ้วนทุกกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับงานบุคคลเพื่อความสะดวก ในการดำเนินงาน โดยเฉพาะอย่างยิ่งกฎ ระเบียบ และข้อบังคับต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานบุคคล ควรมีการประชาสัมพันธ์ให้มีการใช้ประโยชน์จากระบบสารสนเทศงานบุคคลที่มหาวิทยาลัยได้พัฒนาไว้แล้ว ควรมีระบบสารสนเทศด้านการบริหารงบประมาณ และควรมีการเชื่อมโยงข้อมูลการเบิกจ่ายงบประมาณไปยัง หน่วยงานต่างๆ เพื่อสามารถตรวจสอบการใช้จ่ายงบประมาณของหน่วยงานได้สะดวก โดยให้สามารถตรวจสอบผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ตได้ และควรมีการสังเคราะห์ข้อมูลด้านการเงินและงบประมาณเพื่อให้เป็นสารสนเทศที่สามารถนำไปใช้ประโยชน์ในการตัดสินใจในเชิงบริหารได้

2) *ด้านการบริหารงานวิชาการ* ควรจัดหาสารสนเทศด้านการเรียนการสอน โดยเฉพาะอย่างยิ่งสารสนเทศเกี่ยวกับงานวิจัย เพื่อนำมาใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุงหลักสูตรและการจัดการ เรียนการสอน ให้มีความทันสมัยและสอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน โดยเน้นสารสนเทศที่จะ ส่งเสริมคุณภาพการเรียนการสอน และการพัฒนาบุคลากรในห้องถิ่น ควรนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการ เรียนการสอนอย่างเต็มรูปแบบ เช่น การลงทะเบียนผ่านเครือข่าย การตรวจสอบข้อมูลเกี่ยวกับหลักสูตร และรายวิชาต่างๆ ควรมีการเสนอข่าวสารทุนการวิจัยให้คณาจารย์ทราบอย่างสม่ำเสมอ และทั่วถึงโดยเผยแพร่ในหลายรูปแบบ เช่น แจกเป็นหนังสือโดยตรง ประชาสัมพันธ์ทางเว็บไซต์ เป็นต้น ควรพัฒนาฐานข้อมูล เพื่อการสืบค้นงานวิจัย เพื่อให้อาจารย์ได้สืบค้นได้สะดวกยิ่งขึ้น และควรจัดเตรียมสารสนเทศที่สอดคล้องกับ ความต้องการของชุมชน เพื่อประโยชน์ต่อการพัฒนาอาชีพให้แก่คนในชุมชน

3) *ข้อเสนอแนะอื่น ๆ* การบริการสารสนเทศของมหาวิทยาลัยควรจัดในรูปฐาน ข้อมูลกลางให้ส่วนราชการระดับคณะ สำนัก และ ศูนย์ เลือกลงใช้ได้อย่างสะดวก ไม่ควรกระจายการดำเนินงานไปยังหน่วยงานระดับคณะ สำนัก และศูนย์ และสารสนเทศที่จัดเตรียมไว้ควรจัดทำให้ง่าย สะดวก ต่อ การเข้าถึงของผู้ใช้ สารสนเทศทุกรายการที่นำมาใช้ควรมีการวิเคราะห์และตรวจสอบความถูกต้องและความ ทันสมัยก่อนเสมอ และควรมีทีมงานที่มีความสามารถในการพัฒนาระบบสารสนเทศให้ทันต่อตามความ ต้องการใช้ของผู้บริหารได้ตลอดเวลา

2. อภิปรายผล

ผลการศึกษาคำสั่งใช้สารสนเทศเพื่อการบริหารของผู้บริหารมหาวิทยาลัยราชภัฏ
เพชรบุรี พบประเด็นสำคัญที่ควรนำมาอภิปรายผลดังนี้

2.1 การศึกษาสภาพการใช้สารสนเทศเพื่อการบริหาร

2.1.1 ผู้บริหารมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรีที่มีเพศ อายุ วุฒิการศึกษาสูงสุด
ตำแหน่งทางวิชาการ และตำแหน่งทางการบริหารต่างกัน มีสภาพการใช้สารสนเทศเพื่อการบริหาร
ทั้งโดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ประการแรกผู้บริหารทั้งเพศหญิงและ
เพศชาย ถึงแม้จะมีอายุ วุฒิการศึกษา ตำแหน่งทางวิชาการ ตำแหน่งทางการบริหารต่างกัน แต่มีภาระ
หน้าที่ที่ต้องประสานเชื่อมโยงกันตามลำดับชั้น สารสนเทศที่จัดเตรียมไว้เป็นสารสนเทศชุดเดียว
กันและมีเนื้อหาสาระที่สามารถนำไปใช้ประกอบการตัดสินใจและปฏิบัติงานของผู้บริหารได้ทุก
ระดับ ประการที่สอง หน่วยงานที่มีหน้าที่จัดเตรียมสารสนเทศมีการประชาสัมพันธ์และแจ้งเรื่อง
เป็นหนังสือถึงผู้บริหารทุกคน เมื่อมีการจัดทำสารสนเทศหรือได้รับสารสนเทศที่เกี่ยวกับหน้าที่
และเป็นสารสนเทศที่มีความจำเป็นต่อการบริหาร ดังนั้นผู้บริหารจึงมีโอกาสที่จะเลือกใช้สาร
สนเทศเพื่อการบริหารงานในความรับผิดชอบให้เกิดประโยชน์สูงสุดได้อย่างเท่าเทียมกัน ประการ
ที่สามผู้บริหารได้รับการสื่อสารระหว่างกันอย่างสม่ำเสมอจากการประชุมคณะกรรมการบริหาร
ซึ่งมีการจัดประชุมเป็นประจำทุกเดือน สารสนเทศที่จำเป็นต่อการบริหารจากเอกสารประกอบการ
ประชุมแต่ละครั้งผู้บริหารทุกคนสามารถนำไปใช้ประโยชน์ต่อการบริหารตามความจำเป็นของแต่ละ
บุคคล ประการที่สี่ ผู้บริหารทุกคนยังได้รับข่าวสารจากจดหมายข่าวของมหาวิทยาลัยทุก ๆ
สัปดาห์ ซึ่งจดหมายข่าวดังกล่าวได้บรรจุข้อมูลข่าวสารที่เป็นประโยชน์ต่อการบริหารและปฏิบัติ
งานของผู้บริหารและบุคลากรทุกคน ซึ่งผลการวิจัยที่พบดังกล่าวสอดคล้องกับงานวิจัยของเชอเกล
(Schlegel 1982) ที่ได้ศึกษาปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการนำข้อมูลมาใช้ประโยชน์ในการตัดสินใจของผู้
บริหารระดับสูง ผลการศึกษาพบว่า ผู้บริหารระดับสูงที่มีระดับการศึกษาและตำแหน่งหน้าที่ต่าง
กัน นำข้อมูลไปใช้ในการประกอบการตัดสินใจไม่แตกต่างกัน นอกจากนี้ผู้บริหารที่มีเพศ อายุ
วุฒิการศึกษาสูงสุด ตำแหน่งทางวิชาการ และตำแหน่งทางการบริหารต่างกัน ยังเป็นผู้ทรงความรู้
และอยู่ในแวดวงวิชาการ มีการติดตามข่าวสารความก้าวหน้าของเทคโนโลยีสารสนเทศอย่าง
สม่ำเสมอ จึงรับรู้ความสำคัญและประโยชน์ของการใช้สารสนเทศเพื่อการบริหารเป็นอย่างดี โดยเฉพาะ
บทบาทของสารสนเทศในการวางแผนและการตัดสินใจในทางการบริหาร สารสนเทศเป็น
ทรัพยากรที่มีค่ามากสำหรับการวางแผนควบคุมและการตัดสินใจ ดังที่ไบรอนด์เลย์ (Brindley 1990)
ได้ชี้ให้เห็นถึงความสำคัญของสารสนเทศเพื่อการบริหารไว้ว่า ประโยชน์ของสารสนเทศช่วยใน
การตัดสินใจในการบริหารงานของผู้บริหารมีความจำเป็นที่จะต้องใช้สารสนเทศเพื่อการบริหาร
และการวางแผนให้มีความสมบูรณ์ ถูกต้องและเกิดประโยชน์มากที่สุด และงานวิจัยของสมชาย

หิริญกิตติและคณะ (2542 : 69) ยังพบว่า ข้อมูลสารสนเทศมีความสำคัญในการประกอบการตัดสินใจในการบริหารงาน เพื่อพัฒนาหน่วยงานให้ได้มาตรฐาน โดยข้อมูลสารสนเทศที่ดีควรเป็นข้อมูลสารสนเทศที่สอดคล้องกับการปฏิบัติงานขององค์กร

2.2.2 ผู้บริหารมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรีที่มีระยะเวลาดำรงตำแหน่งทางการบริหารต่างกัน มีสภาพการใช้สารสนเทศเพื่อการบริหารทั้งโดยรวมและรายด้านแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยผู้บริหารที่ดำรงตำแหน่งทางการบริหารระหว่าง 5 – 6 ปี มีสภาพการใช้สารสนเทศเพื่อการบริหารมากกว่าผู้บริหารที่ดำรงตำแหน่งระหว่าง 3 – 4 ปี 1 – 2 ปี และต่ำกว่า 1 ปี จากผลการวิจัยดังกล่าวจะเห็นได้ว่าผู้บริหารที่ดำรงตำแหน่งในปัจจุบันมานานจะมีสภาพการใช้สารสนเทศมากกว่าผู้ดำรงตำแหน่งทางการบริหารน้อยกว่า ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารที่ดำรงตำแหน่งในปัจจุบันมานานมีประสบการณ์ในการบริหารสูง และจากประสบการณ์ในการบริหารทำให้ผู้บริหารตระหนักดีว่าสารสนเทศมีความสำคัญต่อการตัดสินใจและมีความจำเป็นต่อการบริหารทุกด้าน ทั้งงานด้านนโยบายและแผน งานบริหารบุคคล งานงบประมาณ และงานบริหารวิชาการ ดังที่จิราภรณ์ รักษาแก้ว (2528 :59) กล่าวไว้ว่า สารสนเทศ เป็นทรัพยากรที่มีค่าต่อการวางแผน การควบคุมและการตัดสินใจ นอกจากนี้ผู้บริหารที่มีระยะเวลาดำรงตำแหน่งทางการบริหารมานานยังเป็นผู้ที่ทราบแหล่งบริการสารสนเทศภายในมหาวิทยาลัยเป็นอย่างดี เนื่องจากคุ้นเคยกับการใช้บริการสารสนเทศจากหน่วยงานที่จัดบริการสารสนเทศด้านต่าง ๆ เป็นประจำ ซึ่งผลการวิจัยที่พบสอดคล้องกับงานวิจัยของวรรณทิพย์ กุคำใส (2539) ที่ได้ศึกษาระดับการใช้สารสนเทศที่จำเป็นในการจัดกิจกรรมการศึกษานอกโรงเรียนของศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียนอำเภอ ผลการวิจัยพบว่า หัวหน้า สบอ. ที่มีอายุราชการน้อยกว่าหัวหน้า สบอ. ที่มีอายุราชการมาก มีความจำเป็นในการใช้ข้อมูลและสารสนเทศ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในทุกด้าน

สำหรับผู้บริหารที่มีระยะเวลาการดำรงตำแหน่งในปัจจุบันน้อยกว่า มีสภาพการใช้สารสนเทศน้อยกว่าผู้บริหารที่มีระยะเวลาดำรงตำแหน่งในปัจจุบันมานานนั้น อาจเป็นเพราะว่าการบริหารงานด้านต่าง ๆ ยังไม่พบปัญหาจากการบริหารซึ่งต้องใช้สารสนเทศเพื่อการตัดสินใจในเชิงลึก หรืออาจจะเป็นเพราะยังขาดสารสนเทศที่สามารถเรียกใช้ได้ทันเหตุการณ์ หรือขาดศรัทธาในคุณภาพของข้อมูลหรือสารสนเทศที่มีอยู่ไม่ครบถ้วนสมบูรณ์ หรือไม่ทราบแหล่งสารสนเทศว่ามีสารสนเทศอะไรบ้างที่หน่วยงานที่รับผิดชอบจัดไว้ให้บริการ หรือสารสนเทศที่จัดไว้ให้บริการอาจไม่ตรงตามความต้องการเนื่องจากการจัดสารสนเทศไว้ให้บริการได้คำนึงถึงรูปแบบการบริหารของผู้บริหารรุ่นก่อนๆ ซึ่งอาจแตกต่างกันกับผู้บริหารรุ่นใหม่ ๆ ที่อาจมีรูปแบบการบริหารที่แตกต่างกัน

2.2 การศึกษาความต้องการใช้สารสนเทศเพื่อการบริหาร

2.2.1 ผู้บริหารมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรีที่มีเพศ อายุ วุฒิการศึกษาสูงสุด ตำแหน่งทางวิชาการต่างกัน มีความต้องการใช้สารสนเทศเพื่อการบริหารทั้งโดยรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารที่มีเพศ อายุ วุฒิการศึกษาสูงสุด ตำแหน่งทางวิชาการ ต่างก็มีความจำเป็นในการใช้สารสนเทศเพื่อการบริหารและทราบว่าการทำงานใน มหาวิทยาลัยนั้นสารสนเทศเป็นทรัพยากรที่มีคุณค่าสำหรับการวางแผน ควบคุมและการตัดสินใจ เนื่องจากการตัดสินใจที่นั่นควรเป็นการตัดสินใจโดย การใช้ข้อมูลสารสนเทศสนับสนุนการตัดสินใจ ซึ่งแตกต่างจากในอดีตที่ผู้บริหารไม่ได้ใช้ข้อมูลสารสนเทศประกอบการตัดสินใจมากนัก แต่ใช้ประสบการณ์และเจตคติเข้าช่วย แต่การบริหารองค์กรในปัจจุบันเป็นกิจกรรมที่ซับซ้อน และมีการแข่งขันสูง ทำให้ผู้บริหารต้องสามารถตัดสินใจอย่างถูกต้อง รวดเร็ว โดยต้องอาศัยสารสนเทศที่เหมาะสมแตกต่างกันไปตามบทบาทหน้าที่ที่รับผิดชอบ ซึ่งเป็นไปตามนโยบายของ มหาวิทยาลัยที่ส่งเสริมให้มีการนำสารสนเทศมาใช้ในการบริหาร โดยจัดทำระบบสารสนเทศขึ้น เพื่อประโยชน์ในการนำข้อมูลสารสนเทศมาใช้ในการบริหารและการปฏิบัติงานในฐานะสถาบันอุดมศึกษา ดังที่คิงคาร์ตัน กิจจานนท์ (2539) ได้ศึกษาเรื่องการศึกษาสภาพปัญหาของระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ ผลการวิจัย พบว่า สถาบันอุดมศึกษามี นโยบายส่งเสริมให้มีฐานข้อมูลเพื่อสนับสนุนให้ผู้บริหารทุกระดับใช้ประโยชน์จากสารสนเทศเพื่อการบริหาร และผลการวิจัยที่พบขัดแย้งกับแนวคิดของพิมพ์ร่าไพ เปรรมสมิทธิ์ (2534 :7) ที่กล่าวว่าความต้องการสารสนเทศ ก็จะนำไปสู่การแสวงหาสารสนเทศเพื่อสนองความต้องการนั้น ความต้องการสารสนเทศของแต่ละคนย่อมแตกต่างกันไป ผลสืบเนื่องมาจากความสนใจของแต่ละบุคคล อาชีพหรือประเภทของงานที่ทำ สภาพแวดล้อม ระดับการศึกษา และจุดมุ่งหมายในการนำมาใช้

2.2.2 ผู้บริหารมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรีที่มีตำแหน่งทางการบริหารต่างกันมีความต้องการใช้สารสนเทศเพื่อการบริหารทั้งโดยรวมและด้านการบริหารงานวิชาการแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยผู้บริหารมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรีระดับจัดการ มีความต้องการใช้สารสนเทศเพื่อการบริหารมากกว่าผู้บริหารระดับปฏิบัติการ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารระดับจัดการมีภาระหน้าที่ในการแปลงนโยบายที่ได้รับจากผู้บริหารระดับสูงสู่การปฏิบัติและทำหน้าที่สั่งการผู้บริหารระดับปฏิบัติการดำเนินการ ซึ่งเป็นภาระหน้าที่ที่จำเป็นต้องใช้สารสนเทศประกอบการตัดสินใจมาก และหลากหลาย ทั้งนี้เพื่อให้ผู้บริหารระดับปฏิบัติการสามารถปฏิบัติงานได้อย่างรวดเร็ว และสามารถสนองนโยบายผู้บริหารระดับนโยบายและแผนได้ครบถ้วน จาก

ผลการวิจัยที่พบจะเห็นได้ว่าผู้บริหารมีความต้องการสารสนเทศแตกต่างกันตามลักษณะงานหรือหน้าที่ที่รับผิดชอบดังที่อาร์ุง จันทวานิชและคณะ (2529 : 87) ได้จำแนกระดับสารสนเทศที่ใช้ในองค์กรหน่วยงานต่าง ๆ ตามระดับของการบริหาร หรือระดับของการตัดสินใจ 3 ระดับ คือ 1) ผู้บริหารระดับสูงหรือผู้บริหารระดับนโยบาย หมายถึง ผู้นำองค์กรหรือหน่วยงาน หรือผู้มีส่วนร่วมในการวางแผน ผู้บริหารระดับนี้ใช้สารสนเทศในกระบวนการกำหนดวัตถุประสงค์ขององค์กร การวางแผนระยะยาวและจัดสรรทรัพยากร การกำหนดนโยบายเพื่อใช้เป็นแนวทางในการจัดหา ตลอดจนการใช้ทรัพยากรต่าง ๆ 2) ผู้บริหารระดับกลางหรือระดับจัดการ หมายถึง ผู้บริหารที่ความรับผิดชอบในการจัดการให้เป็นไปตามแผนช่วงเวลาปีต่อปี ใช้สารสนเทศในการควบคุมการปฏิบัติงานให้มีประสิทธิภาพตามแผน 3) ผู้บริหารระดับปฏิบัติการ หมายถึง ผู้ที่มีความรับผิดชอบในด้านการควบคุมการปฏิบัติงานในช่วงเวลาเดือนต่อเดือน ใช้สารสนเทศเพื่อการปฏิบัติงานให้มีประสิทธิภาพ และประสิทธิผล ซึ่งผลการวิจัยดังกล่าวขัดแย้งกับผลการวิจัยของวัชรชัย พลวิฑูรย์ (2543) ได้ทำการศึกษาความต้องการใช้ระบบสารสนเทศทางการบริหารเพื่อการพัฒนาองค์กร : ศึกษาเฉพาะกรณีมหาวิทยาลัยรามคำแหง ผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหารมหาวิทยาลัยรามคำแหงต่างระดับกันมีความต้องการใช้ระบบสารสนเทศทางการบริหารด้านบุคคล ด้านวิชาการ ด้านการเงิน และด้านการศึกษาไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2.2.3 ผู้บริหารมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรีที่มีระยะเวลาในการดำรงตำแหน่งทางการบริหารต่างกัน มีความต้องการใช้สารสนเทศเพื่อการบริหารโดยรวมและรายด้านแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยผู้บริหารมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรีที่มีระยะเวลาในการดำรงตำแหน่งทางการบริหารระหว่าง 5-6 ปี มีความต้องการใช้สารสนเทศเพื่อการบริหารมากกว่าผู้บริหารที่มีระยะเวลาในการดำรงตำแหน่งทางการบริหารระหว่าง 3-4 ปี และ 1-2 ปี และผู้บริหารที่มีระยะเวลาในการดำรงตำแหน่งทางการบริหารระหว่าง 3-4 ปี มีความต้องการใช้สารสนเทศเพื่อการบริหารมากกว่าผู้บริหารที่มีระยะเวลาในการดำรงตำแหน่งทางการบริหารระหว่าง 1-2 ปี จากผลการวิจัยจะเห็นได้ว่าผู้บริหารที่ทำหน้าที่บริหารมานานมีความต้องการใช้สารสนเทศเพื่อการบริหารมากกว่าผู้บริหารที่ทำหน้าที่บริหารมาไม่นาน ซึ่งเป็นไปในทิศทางเดียวกับสภาพการใช้สารสนเทศที่พบว่าผู้บริหารที่มีระยะเวลาในการดำรงตำแหน่งทางการบริหารแตกต่างกันมีสภาพการใช้สารสนเทศแตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารที่มีระยะเวลาในการดำรงตำแหน่งทางการบริหารมานานมีประสบการณ์ในการใช้สารสนเทศเพื่อการวางแผน การตัดสินใจ ตลอดจนการควบคุมการปฏิบัติงาน และผลจากการใช้สารสนเทศทำให้ได้รับผลในทางบวกจึงมีความต้องการสารสนเทศมากกว่าผู้บริหารที่มีระยะเวลาในการดำรงตำแหน่งปัจจุบันมาไม่นานที่ยังขาดประสบการณ์ในการนำสารสนเทศมาใช้ในการบริหาร ซึ่งผลการวิจัยดังกล่าวสอดคล้องกับงานวิจัยของวรรณทิพย์ กุคำใส (2539) และชูศรี

พรหมจันทร์ (2543) ที่พบว่าผู้บริหารที่มีอายุราชการและประสบการณ์น้อยกว่าผู้บริหารที่มีอายุราชการและประสบการณ์มากมีการใช้สารสนเทศแตกต่างกัน

2.3 ผลการเปรียบเทียบสภาพการใช้สารสนเทศและความต้องการใช้สารสนเทศเพื่อการบริหาร

ผู้บริหารมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี โดยรวมมีสภาพการใช้สารสนเทศเพื่อการบริหารอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของกงคารัตน์ กิจจานนท์ (2539) สมบัติ วรรณฤทธิ์ (2544) ที่พบว่าผู้บริหารมีการใช้ประโยชน์จากสารสนเทศเพื่อการบริหาร สนองตอบต่อเป้าหมายและวัตถุประสงค์ในระดับปานกลาง แต่มีความต้องการใช้สารสนเทศโดยรวมอยู่ในระดับมาก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งเป็นไปในทิศทางเกี่ยวกับกับงานวิจัยของชูศรีพรหมจันทร์ (2543) ที่พบว่าผู้บริหารมีความต้องการสารสนเทศเพื่อการบริหารในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบประเด็นที่น่าสนใจและนำมาอภิปรายผลดังนี้

2.3.1 ผู้บริหารมีสภาพการใช้สารสนเทศเพื่อการบริหารงานทั่วไปอยู่ในระดับปานกลาง แต่มีความต้องการใช้สารสนเทศอยู่ในระดับมากที่สุด อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยเฉพาะสารสนเทศเกี่ยวกับรายงานผลการศึกษาค้นคว้าความต้องการ โอกาสทางการศึกษาของประชาชน ข้าราชการ และพนักงานในองค์กรเอกชน อัตราความสำเร็จการศึกษาของนักศึกษา จำแนกตามคณะ โปรแกรมวิชาและสาขาวิชา รายงานแสดงการโอนเปลี่ยนแปลงรายการเงิน ประจํางวด อัตราการมีงานทำของผู้สำเร็จการศึกษาจำแนกตามคณะ โปรแกรมวิชาและสาขาวิชา รายงานการศึกษาค้นคว้าของหัวหน้างานของบัณฑิตผู้สำเร็จการศึกษาจากมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี และสารสนเทศเกี่ยวกับอาคาร ทั้งนี้อาจเป็นเพราะสารสนเทศหน่วยงานรับผิดชอบในการจัดสารสนเทศสำหรับการบริหารมีสารสนเทศยังไม่เพียงพอ หรือยังไม่หลากหลาย ดังที่ผู้บริหารได้ให้ข้อเสนอแนะไว้ว่า ควรจัดเตรียมสารสนเทศที่เกี่ยวข้องหลากหลายแง่มุม เพื่อกำหนดนโยบายและแผนได้อย่างถูกต้องทิศทาง และเผยแพร่แก่ทุกหน่วยงานอย่างสม่ำเสมอ ในการจัดเตรียมข้อมูลเพื่อจัดทำแผนควรให้ผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในการเสนอความต้องการข้อมูลสารสนเทศด้วยเพื่อให้สารสนเทศที่จัดเตรียมไว้เกิดประโยชน์สูงสุด นอกจากนั้นผู้บริหาร ยังเห็นว่าควรมีการจัดเก็บ และวิเคราะห์ข้อมูลสารสนเทศ อย่างต่อเนื่องและประชาสัมพันธ์ให้มีการนำสารสนเทศมาใช้ในการกำหนดนโยบายและแผน และควรเน้นให้มีการจัดทำสารสนเทศเกี่ยวกับการติดตามและประเมินผลการดำเนินงาน และนำผลการประเมินที่ได้ไปพัฒนางานอย่างจริงจัง ผลการวิจัยที่พบว่าผู้บริหารมีสภาพการใช้สารสนเทศในระดับปานกลาง สอดคล้องกับผลการวิจัยของกงคารัตน์ กิจจานนท์ (2539) ได้ศึกษาเรื่องการศึกษาสภาพปัญหาของระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ ผลการวิจัยปรากฏว่า สถาบัน อุดมศึกษามีนโยบายส่งเสริมให้มี

ฐานข้อมูล เพื่อสนับสนุนให้ผู้บริหารทุกระดับใช้ประโยชน์จากสารสนเทศเพื่อการบริหาร และสารสนเทศที่มีการจัดทำในปัจจุบันสนองตอบต่อเป้าหมายและวัตถุประสงค์ในระดับปานกลาง นอกจากนี้ยังตรงกับงานวิจัยของขนิษฐา รัชย์มณี (2543) ได้ศึกษาเรื่องระบบสารสนเทศเพื่อการบริหาร โรงพยาบาลชัยภูมิ ผลการวิจัย ในภาพรวม พบว่า ผู้บริหารทุกกลุ่มได้รับสารสนเทศในระดับปานกลาง และสมบัติ วรรณฤทธิ์ (2544) ที่ได้ศึกษาเรื่องประสิทธิภาพการจัดระบบและการใช้ข้อมูลสารสนเทศในการบริหาร โรงเรียน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดกาฬสินธุ์ ผลการวิจัยพบว่า โรงเรียนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดกาฬสินธุ์ ในภาพรวมมีสภาพปัจจุบันการจัดระบบและการใช้ข้อมูลสารสนเทศในการบริหาร โรงเรียนอยู่ในระดับปานกลาง

2.3.2 ผู้บริหารมีสภาพการใช้สารสนเทศเพื่อการบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับปานกลาง แต่มีความต้องการใช้สารสนเทศอยู่ในระดับมากที่สุด อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยเฉพาะสารสนเทศเกี่ยวกับห้องสมุด สารสนเทศเกี่ยวกับแหล่งเรียนรู้ในท้องถิ่น จำนวนอาจารย์บุคลากรที่ผ่านการประชุม อบรมทางวิชาการซึ่งมหาวิทยาลัยและหน่วยงานอื่น จัดขึ้น จำนวนและรายชื่ออาจารย์ บุคลากร ที่มีความรู้ความสามารถเป็นวิทยากรเพื่อจัดประชุม อบรมทางวิชาการ สารสนเทศด้านวารสารทางวิชาการ สารสนเทศเกี่ยวกับแหล่งวิทยากรสถานประกอบการ หรือสถานประกอบอาชีพอิสระเพื่อจัดนักศึกษาไปฝึกงาน สารสนเทศด้านภารกิจของงานวิชาการ เพื่อจัดโครงสร้างการแบ่งส่วนงานวิชาการ สารสนเทศด้านอาชีพของบุคลากรในท้องถิ่นเพื่อให้บริการวิชาการ สารสนเทศด้านความต้องการพัฒนาตนเองของบุคลากรในท้องถิ่นเพื่อให้บริการวิชาการ สารสนเทศเกี่ยวกับแหล่งทุนการวิจัยทั้งภายในและภายนอกมหาวิทยาลัย และต่างประเทศ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารเห็นว่าสารสนเทศ เหล่านี้มีความจำเป็นอย่างยิ่งในการพัฒนางานวิชาการสู่ความเป็นเลิศตามนโยบายของมหาวิทยาลัย จึงมีความต้องการในระดับมากที่สุด ส่วนการที่ผู้บริหารมีสภาพการใช้อยู่ในระดับปานกลางนั้น อาจเป็นเพราะการเตรียมสารสนเทศสำหรับผู้บริหารของหน่วยงานที่มีหน้าที่จัดบริการสารสนเทศยังไม่เพียงพอ หรือไม่ตรงกับภาระหน้าที่ของผู้บริหาร ดังที่ผู้บริหารได้ให้ข้อเสนอแนะไว้ว่า ควรจัดหาสารสนเทศด้านการเรียนการสอน โดยเฉพาะอย่างยิ่งสารสนเทศเกี่ยวกับงานวิจัย เพื่อนำมาใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุงหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน ให้มีความทันสมัยและสอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน โดยเน้นสารสนเทศที่จะส่งเสริมคุณภาพการเรียนการสอน และการพัฒนาบุคลากรในท้องถิ่น ผลการวิจัยที่พบสอดคล้องกับงานวิจัยของธีรศักดิ์ พิงศักดิ์ (2544) ที่พบว่า ผู้บริหารมีการใช้ประโยชน์จากสารสนเทศเพื่อการบริหารอยู่ในระดับปานกลาง และขัดแย้งกับงานวิจัยของวัชรชัย พลวิฑูรย์ (2543) ที่พบว่าผู้บริหารมีความต้องการใช้สารสนเทศทางการบริหารอยู่ในระดับปานกลาง

3. ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัยข้างต้น ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะสำหรับนำผลการวิจัยไปใช้ และการศึกษาวิจัยครั้งต่อไปดังนี้

3.1 ข้อเสนอแนะสำหรับนำผลการวิจัยไปใช้ การนำผลการวิจัยไปใช้ควรพิจารณาเรื่องต่าง ๆ ดังนี้

3.1.1 มหาวิทยาลัยควรจัดระบบสารสนเทศให้อยู่ในรูปแบบของฐานข้อมูลกลาง และบริการผ่านระบบเครือข่ายภายในมหาวิทยาลัย (intranet) เพื่อให้ส่วนราชการระดับคณะ สำนัก ศูนย์ เลือกใช้ข้อมูลได้อย่างสะดวก นอกจากนี้ ควรมีทีมงานพัฒนาระบบข้อมูลสารสนเทศที่มีความสามารถและพัฒนาระบบตามความต้องการ ได้ตลอดเวลา

3.1.2 หน่วยงานมีหน้าที่รับผิดชอบในด้านการรวบรวมข้อมูลและสารสนเทศ ควรจัดเตรียมสารสนเทศให้มีจำนวนเพียงพอและมีความหลากหลาย ตลอดจนจัดหาสารสนเทศใหม่ ๆ มีเนื้อหาที่ทันสมัย ตรงกับความต้องการ มีความสมบูรณ์ ครบถ้วน และมีความน่าเชื่อถือ

3.1.3 ควรพัฒนาระบบสารสนเทศให้มีความทันสมัยอยู่ตลอดเวลา นอกจากนี้ ยังต้องพัฒนาเครือข่ายให้ครบทุกหน่วยงานเพื่อให้สามารถเข้าถึงระบบสารสนเทศและนำสารสนเทศมาใช้ประโยชน์ได้อย่างทั่วถึง

3.2 ข้อเสนอแนะสำหรับการศึกษาวิจัยครั้งต่อไป ผู้วิจัยใคร่เสนอแนะให้มีการศึกษาวิจัยเพิ่มเติมในด้านต่าง ๆ เพื่อให้ได้ข้อค้นพบที่ละเอียดยิ่งขึ้น ดังนี้

3.2.1 ควรศึกษาสภาพปัญหา และความต้องการใช้สารสนเทศของนักศึกษาและอาจารย์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี เพื่อนำข้อมูลไปปรับปรุงการให้บริการสารสนเทศด้านต่าง ๆ แก่นักศึกษาและอาจารย์ได้อย่างถูกต้องตรงตามความต้องการ

3.2.2 ควรศึกษาวิจัยเชิงประเมินเกี่ยวกับการใช้ระบบสารสนเทศเพื่อการบริหาร (MIS) ของมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี ว่ามีการใช้ประโยชน์อย่างคุ้มค่าหรือไม่ ตลอดจนตรวจสอบความครบถ้วน ถูกต้องของระบบงานต่าง ๆ ทั้งส่วนที่ผู้ใช้งานใช้ในการปฏิบัติงานประจำวัน และส่วนที่ผู้บริหารนำข้อมูลจากระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารไปใช้ประกอบการตัดสินใจได้อย่างถูกต้อง และรวดเร็วเพียงใด รวมทั้งศึกษาปัญหาและอุปสรรคที่เกิดขึ้น

3.2.3 ควรศึกษาพฤติกรรมกรรมการแสวงหาสารสนเทศของผู้บริหารในการแสวงหาสารสนเทศอื่น ๆ นอกเหนือจากสารสนเทศที่หน่วยงานภายในมหาวิทยาลัยจัดไว้บริการ ทั้งนี้เพื่อทราบข้อมูลแหล่งสารสนเทศ เนื้อหาของสารสนเทศ ตลอดจนพฤติกรรมกรรมการแสวงหาสารสนเทศ

ของผู้บริหารและบุคลากร ซึ่งข้อมูลที่ได้จะเป็นประโยชน์ในการจัดเตรียมสารสนเทศไว้บริการได้อย่างถูกต้องตรงตามความต้องการผู้รับบริการมากที่สุด

3.2.4 ควรศึกษาความต้องการสารสนเทศเพื่อพัฒนาศักยภาพการทำงานของบุคลากรของมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี เพื่อศึกษาความคิดเห็นของผู้บริหารต่อความต้องการสารสนเทศเพื่อพัฒนาศักยภาพการทำงานของบุคลากรของมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี ในด้านแหล่งสารสนเทศ ด้านรูปแบบสารสนเทศ และด้านเนื้อหาของสารสนเทศ

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กานดา วัฒนายากุล (2540) “การบริการข้อมูลและสารสนเทศเศรษฐกิจการค้า โดยศูนย์เผยแพร่ข้อมูล กรมเศรษฐกิจการพาณิชย์ กระทรวงพาณิชย์” วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขารัฐศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยรามคำแหง
- กิตติ ภัคดีวัฒนกุล (2546) *คัมภีร์ระบบสารสนเทศ* กรุงเทพมหานคร เคพีพี คอมพ์ แอนด์ คอนซัลท์
- ขนิษฐา รัชัณมณี (2543) “ระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารโรงพยาบาลชัยภูมิ” วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น
- คงคารัตน์ กิจงานนท์ (2539) “การศึกษาสภาพและปัญหาาระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ” วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาอุดมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- คณาจารย์ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์ (2540) *สารสนเทศและการศึกษาค้นคว้า* กรุงเทพมหานคร คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
- ครรชิต มาลัยวงศ์ (2542) “การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการพัฒนาสถาบันอุดมศึกษา” ค้นคืนวันที่ 15 กรกฎาคม 2547 จาก http://www.drkanhit.com/ict_education/articles/itplan01.pdf
- งามนิตย์ สอนครุฑ (2542) “ความสัมพันธ์ระหว่างการใช้ข้อมูลสารสนเทศในการบริหารกับลักษณะการตัดสินใจของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานประถมศึกษาจังหวัด เขตการศึกษา 1” วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต (การบริหารการศึกษา) มหาวิทยาลัยบูรพา
- จรัส สุวรรณเวลา (2540) *บนเส้นทางอุดมศึกษา* กรุงเทพมหานคร จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- จารุวรรณ สีนุโสภา (2534) “กระบวนการปรับแต่งสารสนเทศ” *วิทยบริการ*. 13, 1 ; (มิถุนายน) : 17
- จิตติมา เทียมประเสริฐ (2546) *ระบบสารสนเทศเพื่อการจัดการ* กรุงเทพมหานคร คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี สถาบันราชภัฏสวนดุสิต

- จิราภรณ์ รักษาแก้ว (2528) *ระบบสารสนเทศเพื่อการจัดการ 1* พิมพ์ครั้งที่ 9 นนทบุรี
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
- เฉลิมเผ่า อจละนันท์ (2538) *การศึกษาความต้องการการใช้สารสนเทศทางการศึกษา ของผู้บริหาร
ในมหาวิทยาลัยรามคำแหง* กรุงเทพมหานคร กองแผนงาน สำนักงานอธิการบดี
มหาวิทยาลัยรามคำแหง
- ชุมพล ศฤงคารศิริ (2543) *ระบบสารสนเทศเพื่อการจัดการ* พิมพ์ครั้งที่ 5 กรุงเทพมหานคร
โรงพิมพ์คลังวิชาจำกัด
- ชูศรี พรหมจันทร์ (2543) “การศึกษาความต้องการใช้ข้อมูลสารสนเทศเพื่อการบริหารของผู้บริหาร
ในสหวิทยาเขตศรีนครินทร์” วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขา
บริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยรามคำแหง
- ณัฐพันธ์ เขจรนันท์ และไพบุลย์ เกียรติโกมล (2542) *ระบบสารสนเทศเพื่อการจัดการ
กรุงเทพมหานคร จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย*
- ดวงจันทร์ พัยพันธ์ (2539) “การใช้สารนิเทศของคณาจารย์สาขาวิทยาศาสตร์กายภาพ สถาบัน
อุดมศึกษาของรัฐ” วิทยานิพนธ์ปริญญาอักษรศาสตรมหาบัณฑิต บัณฑิต
วิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- ดำรง จันทร์เอี่ยม (2542) “ระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารของสถาบันพระบรมราชชนก
กระทรวงสาธารณสุข” วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาบริหาร
การศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
- ดำรงค์ วัฒนา (2539) *การนำระบบสารสนเทศไปใช้ในการปรับปรุงการบริหารภาครัฐ* สำนัก
งานเลขานุการ คณะกรรมการปฏิรูประบอบราชการ กรุงเทพมหานคร
- ทพวงมหาวิทยาลัย (2543) *แนวคิดการปฏิรูปโครงสร้างการบริหารจัดการอุดมศึกษา
กรุงเทพมหานคร*
- ทองอินทร์ วงศ์โสธร (2536) “ประเภทและลักษณะของสารสนเทศเพื่อการบริหารการศึกษา” ใน
*ประมวลสาระชุดวิชาการระบบสารสนเทศเพื่อการจัดการและเทคโนโลยีการบริหารการ
ศึกษา หน่วยที่ 1 (ตอนที่ 1.3)* นนทบุรี บัณฑิตวิทยาลัย สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
- ทักษิณา สนวนานนท์ (2530) *คอมพิวเตอร์เพื่อการศึกษา* กรุงเทพมหานคร ครูสภา
- ทิพวรรณ หอมพุด และประสาน หอมพุด (2542) *เทคนิคการค้นหาข้อมูล : การเขียนรายงานและ
การใช้ห้องสมุด* กรุงเทพมหานคร วังอักษร

- ธีรศักดิ์ พิงศักดิ์ (2544) “แนวทางการใช้ระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารงานในโรงเรียนมัธยมศึกษา กรมสามัญศึกษา จังหวัดเพชรบุรี” วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร
- นงลักษณ์ ไม่น่ายกิจ (2526) “บริการสารสนเทศ : ประเภทและความหมาย” *วารสารบรรณารักษศาสตร์* 3, 27 (มกราคม) : 17-33
- นพพงษ์ บุญจิตราคุลย์ (2534) *หลักการบริหารศึกษา* กรุงเทพมหานคร บพิธการพิมพ์
- นันทา วิฑูฒิสักดิ์ (2540) *สารนิเทศเพื่อการศึกษาค้นคว้า* พิมพ์ครั้งที่ 3 กรุงเทพมหานคร ดี.ดี. บู้คสโตร์
- ประทีป เมธาคณวุฒิ (2544) *เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารสถาบันอุดมศึกษา* กรุงเทพมหานคร จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- ประภาวดี สืบสนธิ์ (2533). “ความสัมพันธ์ระหว่างความต้องการสารนิเทศ การแสวงหาสารนิเทศ และการใช้แหล่งสารนิเทศ” ใน *เอกสารการสอนชุดวิชาพัฒนาการทรัพยากรสารนิเทศ หน่วยที่ 6* หน้า 307 – 324. นนทบุรี สาขาวิชาศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
- ประยูรธ ชาญชัยภูมิ (2540) “การใช้สารสนเทศของผู้บริหารกับคุณภาพการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญ เขตการศึกษา 11” วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต แขนงวิชาการบริหารการศึกษา สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
- ประยูร ธีรภัทรางกูล (2537) “การจัดระบบสารสนเทศของสำนักงานการประถมศึกษาศึกษาอำเภอเขตการศึกษา 11” วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น
- ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2535) *การบริหารงานวิชาการ* กรุงเทพมหานคร ศูนย์สื่อเสริมกรุงเทพฯ
- พลพิทักษ์ พวงมาลา (2542) “ความต้องการพัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารคณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น” วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น
- พวา พันธุ์เมฆา (2541) *สารนิเทศกับการศึกษาค้นคว้า* พิมพ์ครั้งที่ 4 กรุงเทพมหานคร ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร

- พิมพ์ร่ำไพ เปรมสมิทซ์. (2533) "การศึกษาวิจัยเกี่ยวกับความต้องการและการแสวงหาสารสนเทศ"
วารสารห้องสมุด 9,34 (ตุลาคม-ธันวาคม) : 72-79
- เพ็ญแข วัฒนสุข (ม.ป.ป.) รายงานผลการดำเนินงานการพัฒนาระบบสารสนเทศโรงเรียนลาดปลา
เค้าวิทยาคม กองการมัธยมศึกษา กรมสามัญ กรุงเทพมหานคร
- ไพโรจน์ คชชา (2543) คู่มือการจัดระบบสารสนเทศเพื่อการบริหาร (MIS) ด้วยโปรแกรม
ACCESS กรุงเทพมหานคร คอมแพคท์พรีนซ์
- แม่นมาส ชวลิต (2540) การสร้างสังคมการอ่านและการใช้สารสนเทศ กรุงเทพมหานคร
สมาคมห้องสมุดแห่งประเทศไทย
- รุจิร ภู่อาระและจันทราณี สงวนนาม (2545) การบริหารหลักสูตรในสถานศึกษา กรุงเทพมหานคร
บู๊ค พอยท์
- ลักขณา พฤษากร (2536) การวิเคราะห์และออกแบบระบบสารสนเทศ กรุงเทพมหานคร ไอโซ
แฟลคเพรส
- วรรณทิพย์ กุคำใส (2539) "การศึกษาระดับการใช้สารสนเทศที่จำเป็นในการจัดกิจกรรมทางการ
ศึกษานอกระบบโรงเรียนของศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียน" วิทยานิพนธ์
ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการศึกษานอกระบบโรงเรียน บัณฑิตวิทยาลัย
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- วัชรชัย พลวิฑูรย์ (2543) "การศึกษาความต้องการใช้ระบบสารสนเทศทางการบริหารเพื่อพัฒนา
องค์กร : ศึกษาเฉพาะกรณีมหาวิทยาลัยรามคำแหง" วิทยานิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตร
มหาบัณฑิต สาขาวิชาการศึกษาต่อเนื่อง บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยรามคำแหง
- วัลลภ สวัสดิวัลลภ และคนอื่นๆ (2544) สารนิเทศเพื่อการศึกษาค้นคว้า พิมพ์ครั้งที่ 4
นครปฐม เจริญวิทย์การพิมพ์
- วิจิตร ศรีสะอาด (2523) หลักการอุดมศึกษา กรุงเทพมหานคร ไทยวัฒนาพานิช
- วิภา สุภจารีรักษ์ (2544) "การบริการสารสนเทศในยุคดิจิทัล" วารสารราชภัฏเพชรบุรี 9, 2
(ธันวาคม 2543-พฤษภาคม 2544) : 18 – 20
- วิเศษศักดิ์ โคตรอาษา (2542) เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการเรียนรู้ กรุงเทพมหานคร เชิร์ดเวฟ
เอ็ดดูเคชั่น
- ศิริวรรณ เสรีรัตน์และคณะ (2545) องค์กรและการจัดการ กรุงเทพมหานคร ธรรมสาร
- ศูนย์พัฒนาพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ (2545) "รายงานพิเศษ" จดหมายพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ 4, 2
(กุมภาพันธ์) : 4

- สมชาย หิรัญศักดิ์ และคณะ (2542) *การบริหารธุรกิจขนาดย่อม* พิมพ์ครั้งที่ 2 กรุงเทพมหานคร
ไดมอนด์ อิน บิสซิเนส เวิร์ลด์
- สมบัติ วรรณฤทธิ์ (2544) “ประสิทธิผลการจัดระบบและการใช้ข้อมูลสารสนเทศในการบริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดกาฬสินธุ์” วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา สถาบันราชภัฏมหาสารคาม
- สัลยุทธ์ สว่างวรรณ (2545) *ระบบสารสนเทศเพื่อการจัดการ* กรุงเทพมหานคร เพียร์สัน
เอ็ดดูเคชั่น อินโดไชน่า
- सानิตย์ กายาผาด, ไซยา ภาวบุตร และสุรศิลป์ มูลสิน (2542) *เทคโนโลยีเพื่อชีวิต*
กรุงเทพมหานคร เชิร์ดเวฟ เอ็ดดูเคชั่น
- สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (2546) *เอกสารสาระการเรียนรู้ประกอบชุดวิชา
การพัฒนาการบริหารสถาบันการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา
กระทรวงศึกษาธิการ*
- สำนักวางแผนและพัฒนา (2546) *แนวทางการพัฒนาสถาบัน ปี 2546 – 2550* เพชรบุรี สถาบัน
ราชภัฏเพชรบุรี (อัครา)
- _____. (2546) *รายงานประจำปีการศึกษา 2544* เพชรบุรี ธรรมรักษ์การพิมพ์
- _____. (2546) *รายงานผลการพัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อการจัดการ* เพชรบุรี สถาบัน
ราชภัฏเพชรบุรี (อัครา)
- _____. (2546) *สารสนเทศ ปีการศึกษา 2546* เพชรบุรี สถาบันราชภัฏเพชรบุรี (อัครา)
- สุชาดา กิระนันท์ (2542) *เทคโนโลยีสารสนเทศ : ข้อมูลในระบบสารสนเทศ* กรุงเทพมหานคร
ศูนย์หนังสือจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- สุเวช ฌ หนองคาย (2541) “สารสนเทศและการบริการ” ใน *สารนิเทศเพื่อการศึกษา* คั่นคว่า
นครปฐม ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์ สถาบันราชภัฏนครปฐม
- เสด็จ สุนทร (2542) “การศึกษาาระบบสารสนเทศด้านการพาณิชย์ ของสำนักงานพาณิชย์จังหวัด
ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ” วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขา
บรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น
- เสนาะ ดิยาว (2544) *หลักการบริหาร* พิมพ์ครั้งที่ 2 กรุงเทพมหานคร โรงพิมพ์
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

อริวัฒน์ พรรณาสุระ (2544) “สภาพและปัญหาการใช้สารสนเทศเพื่อการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมของข้าราชการตำรวจในสถานีตำรวจ สังกัด ตำรวจภูธรจังหวัดขอนแก่น” วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

อภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ (2538) “ความต้องการใช้สารนิเทศทางวิชาการ : มุมมองของนักวิชาการและนักการเมือง” *วารสารห้องสมุด* 39, 2 (เมษายน – มิถุนายน) : 58 – 59

อัมพร นามเหลา (2542) *ห้องสมุดประชาชน นครราชสีมา โปรแกรมวิชาบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ สถาบันราชภัฏนครราชสีมา*

เอี่ยมพร ทศนประสิทธิผล (2542) *สารนิเทศเพื่อการศึกษาค้นคว้า กรุงเทพมหานคร โปรแกรมวิชาบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ สถาบันราชภัฏราชชนครินทร์*

อำรุง จันทรวาณิช และคณะ (2529) *สารสนเทศเพื่อการวางแผนและการบริหารการศึกษาระดับจังหวัด พิมพ์ครั้งที่ 4 กรุงเทพมหานคร กองแผนงาน สำนักงานปลัดกระทรวงกระทรวงศึกษาธิการ*

Behann, B.A. (1986). “Utilization of Computer Based Information Systems in College Strategic Planning.” *Dissertation Abstracts International Part A* 46 (June) : 3613 – A.

Brindley Lynne. (1990). “Monitoring and Management Information System Model.” *Academic Library Management*. London : The Library Association.

Cadinale, Otto. (1981). “On a Generic Management Information System Model with Application To Public School System.” *Dissertation Abstracts International Part A* 42 : 8320 – A.

Driscoll, William A. (1988). “The Influence of Selected Variables on School Use of Microcomputer.” (CD-ROM) Abstract from ProQuest File : Dissertation Abstract Item : 8809173.

Goodin, Laura Eileen. (1991). “Teaching a Nation to Computer : The Rapira Project Centers in Pennsylvania.” (CD-ROM) Abstract from ProQuest File : Dissertation Abstract Item : 1343945.

Gwaltney, R.A. (1982). “A Model Management Information Systems for an Institute of Higher Education.” *Dissertation Abstracts International* 43 (June) : 1367 – A .

- Harrod, Leonard Montague (1987) *Harrod's Librarians' Glossary of Terms Used in Librarianship, Documentation and the Book Crafts, and Reference Book*. Compiled by Ray Prytherch. Aldershot : Gower.
- Heidari, Farzin. (1991). "Status Study of Technology Education in State of Idaho." (CD-ROM) Abstract from ProQuest File : Dissertation Abstract Item : 9102192.
- Hunsra, B.S. (1981). "Decision – Making and Flow of Information : A Case Study of IIS at Central Community College." *Dissertation Abstract International* 42 (April) : 1454 – A.
- Karadima, O. (1985). "Management Information System for Faculty Allocation Institute of Higher Education : A Case Study for the Universidad De Santiago Chile (USACH)." *Dissertation Abstracts International* 45 (August) : 2411 – A.
- King, Donald W. and Palmour, Vernon. (1981). "How Needs are Generated : What We Have Found Out About Them," In *Aslib/lis/LA Joint Conference the Nationwide Provision and Use of Information*. London : Library Association.
- Klir, Dietmar. (1996). "Problems Concerning the Use of Personal Computer in Secondary Education." (CD-ROM) Abstract from ProQuest File : Dissertation Abstract Item : Not Available from UMI.
- Schlegel, Brenda L. (1982). "Factors Relating to the Utilization of Information by Superintendence for Decision Making." *Dissertation Abstracts International* 43 (June) : 1380 – A.
- Seidman, I.E. (1991). *Interviewing as Qualitative Research : a Guide for Researchers in Education and the Social Sciences*. New York : Teachers College Press.
- Wyalt, Allen L (1990). *Computer Professional's Dictionary*. Berkeley, Calif. : McGraw-Hill.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก
รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิ

รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาเครื่องมือวิจัย

1. ชื่อ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ศรชัย เย็นเปรม
 สถานที่ทำงาน มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี
 วุฒิการศึกษา M.S. in Ed. Higer Ed.(Org. and Admin)
 ประสบการณ์หรือความชำนาญ
 - อดีตหัวหน้าภาควิชาภาษาอังกฤษ
 - อดีตรองอธิการฝ่ายกิจการนักศึกษา
 - อดีตผู้อำนวยการสหวิทยาลัยทวารวดี
 - รองอธิการบดีฝ่ายวางแผนและพัฒนา
 - ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี
2. ชื่อ ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุวรรณา ชุตินันต์
 สถานที่ทำงาน มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี
 วุฒิการศึกษา อ.ม. (บรรณารักษศาสตร์)
 ประสบการณ์หรือความชำนาญ
 - ผู้อำนวยการสำนักวิทยบริการ
 - ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี
3. ชื่อ ผู้ช่วยศาสตราจารย์วันทนา กลิ่นงาม
 สถานที่ทำงาน มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี
 วุฒิการศึกษา สค.ม. (ประชากรศาสตร์)
 ประสบการณ์หรือความชำนาญ
 - ประธานโปรแกรมวิชาพัฒนาชุมชน คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
 - ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี

ภาคผนวก ข
แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่อง การใช้สารสนเทศเพื่อการบริหารของผู้บริหารมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี

คำชี้แจง แบบสอบถามนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพการใช้สารสนเทศและความต้องการใช้สารสนเทศเพื่อการบริหารของผู้บริหารมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี ตลอดจนปัญหาและข้อเสนอแนะในการใช้สารสนเทศเพื่อการบริหารของผู้บริหารมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี แบบสอบถามนี้มี 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 สถานภาพส่วนบุคคลของผู้บริหารมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี

ตอนที่ 2 สภาพการใช้และความต้องการใช้สารสนเทศเพื่อการบริหารของผู้บริหารมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะสภาพและความต้องการใช้สารสนเทศเพื่อการบริหารของผู้บริหารมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี

คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย

การใช้สารสนเทศ หมายถึง สภาพการใช้และความต้องการใช้สารสนเทศเพื่อการบริหารมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี โดยที่

1. **สภาพการใช้สารสนเทศ** หมายถึง สภาพโดยทั่วไปในการนำสารสนเทศมาใช้ในการบริหารงานของผู้บริหารในด้านการบริหารงานทั่วไป ได้แก่ การกำหนดนโยบายและแผน การบริหารงานบุคคล และการบริหารการเงินและงบประมาณ และด้านการบริหารงานวิชาการ ได้แก่ การจัดการเรียนการสอน การวิจัย และการบริการวิชาการแก่สังคม

2. **ความต้องการใช้สารสนเทศ** หมายถึง ความต้องการในการใช้สารสนเทศเพื่อการบริหารงานของผู้บริหารในด้านการบริหารงานทั่วไป และด้านการบริหารงานวิชาการ

ตอนที่ 1

สถานภาพส่วนบุคคลของผู้บริหารมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี

โปรดเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงใน ให้ตรงกับสถานภาพส่วนตัวของท่าน และโปรดเติมข้อความที่เกี่ยวข้องให้สมบูรณ์ครบถ้วนด้วย

1. เพศ

1. ชาย 2. หญิง

2. อายุ

1. ต่ำกว่า 36 ปี 3. 46 – 55 ปี
 2. 36 – 45 ปี 4. มากกว่า 55 ปี

3. วุฒิการศึกษาสูงสุด

- 1.ปริญญาตรี 3.ปริญญาเอก
 2.ปริญญาโท 4. อื่น ๆ (ระบุ).....

4. ตำแหน่งทางวิชาการ

1. อาจารย์ 3. รองศาสตราจารย์
 2. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ 4. อื่น ๆ (ระบุ).....

5. ตำแหน่งทางการบริหาร

1. อธิการบดี 7. ผู้อำนวยการสำนัก/ศูนย์
 2. รองอธิการบดี 8. รองผู้อำนวยการสำนัก/ศูนย์
 3. คณบดี 9. เลขานุการสำนัก/ศูนย์
 4. รองคณบดี 10. หัวหน้าฝ่าย/กลุ่มงาน
 5. เลขานุการคณะ 11. อื่น ๆ (ระบุ).....
 6. ประธานโปรแกรมวิชา

6. ระยะเวลาที่ดำรงตำแหน่งทางการบริหาร

1. ต่ำกว่า 1 ปี 4. 5 – 6 ปี
 2. 1 – 2 ปี 5. มากกว่า 6 ปี
 3. 3 – 4 ปี

ตอนที่ 2

สภาพการใช้และความต้องการใช้สารสนเทศ เพื่อการบริหารของผู้บริหาร มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพการใช้สารสนเทศและความต้องการใช้สารสนเทศเพื่อการบริหารของผู้บริหารมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรีในด้านการบริหารทั่วไปและด้านการบริหารงานวิชาการ

2. จากรายการสารสนเทศที่กำหนดให้แต่ละข้อต่อไปนี้ ขอให้ท่านพิจารณาว่าท่านมีสภาพการใช้และความต้องการใช้สารสนเทศ เพื่อการบริหารอยู่ในระดับใด โดยทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับระดับสภาพการใช้และความต้องการใช้สารสนเทศเพื่อการบริหาร ดังนี้

- 4 หมายถึงมีสภาพการใช้ / ความต้องการใช้สารสนเทศในระดับมากที่สุด
- 3 หมายถึงมีสภาพการใช้ / ความต้องการใช้สารสนเทศในระดับมาก
- 2 หมายถึงมีสภาพการใช้ / ความต้องการใช้สารสนเทศในระดับปานกลาง
- 1 หมายถึงมีสภาพการใช้ / ความต้องการใช้สารสนเทศในระดับน้อย
- 0 หมายถึงไม่มีการใช้ / ความต้องการใช้สารสนเทศ

ตอนที่ 3
ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับสภาพการใช้และความต้องการใช้สารสนเทศ เพื่อการบริหาร
ของผู้บริหารมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี

1) ด้านการบริหารงานทั่วไป

1.1) การกำหนดนโยบายและแผน

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

1.2) การบริหารงานบุคคล

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

1.3) การบริหารการเงินและงบประมาณ

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

2) ด้านการบริหารงานวิชาการ

2.1) การจัดการเรียนการสอน

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

2.2) การวิจัย

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

2.3) การบริการวิชาการแก่สังคม

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ขอขอบคุณผู้บริหารทุกท่านที่กรุณาตอบแบบสอบถาม

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ	นายสะอาด เข้มสิดา
วัน เดือน ปี เกิด	28 เมษายน 2504
การศึกษา	บธ.บ. การบริหารทั่วไป มหาวิทยาลัยรามคำแหง
สถานที่ทำงาน	สำนักวางแผนและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี อำเภอเมือง จังหวัดเพชรบุรี 76000
ตำแหน่ง	นักสถิติ 6ว เลขานุการสำนักวางแผนและพัฒนา ผู้ช่วยรองอธิการบดีฝ่ายวางแผนและพัฒนา
รางวัลเกียรติประวัติที่ได้รับ	ข้าราชการพลเรือนดีเด่น (ครุฑทองคำ) ปี 2542